

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE SVETI KRIŽ ZAČRETJE

2014.-2020.

Sadržaj

I	UVODNA RIJEČ NAČELNIKA	1
II	UVOD	2
III	OSNOVNA ANALIZA	4
1.	GEOGRAFSKO-KOMUNIKACIJSKE KARAKTERISTIKE I PRIRODNI RESURSI	4
1.1.	Geografske i klimatske karakteristike Općine Sveti Križ Začretje.....	4
1.2.	Komunikacijska povezanost	4
1.3.	Prirodni resursi i kulturna dobra	6
2.	POVIJEST OPĆINE.....	7
3.	DEMOGRAFSKE KARAKTERISTIKE I KRETANJA.....	7
4.	TRŽIŠTE RADA	10
4.1.	Nezaposlenost	11
4.2.	Zaposlenost	13
4.3.	Korisnici mirovina	14
5.	DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA.....	15
5.1.	Obrazovna struktura stanovništva	15
5.2.	Predškolsko i osnovnoškolsko obrazovanje	15
5.3.	Srednjoškolsko i visokoškolsko obrazovanje	16
5.4.	Zdravstvo	18
5.5.	Kultura	18
5.6.	Sport	19
5.7.	Organizacije civilnog društva.....	20
5.8.	Marginalizirane skupine i socijalna politika.....	20
6.	KOMUNALNA I PROMETNA INFRASTRUKTURA.....	21
6.1.	Prometna infrastruktura.....	21
6.2.	Telekomunikacije.....	23
6.3.	Opskrba energijom, vodoopskrba i odvodnja	24
6.4.	Gospodarenje otpadom	27
7.	LOKALNO GOSPODARSTVO	29
7.1.	Poduzetništvo i obrti	30
7.2.	Poslovna zona.....	31
7.3.	Turizam	34
7.4.	Ruralni razvoj i poljoprivreda	35

8. STANJE OKOLIŠA.....	38
9. DRUGA PODRUČJA RELEVANTNA ZA RAZVOJ	39
10. ANALIZA KAPACITETA LOKALNE SAMOUPRAVE I UPRAVLJANJE RAZVOJEM.....	40
IV SWOT ANALIZA.....	44
V MISIJA I VIZIJA	50
VI STRATEŠKI CILJEVI RAZVOJA.....	52
VII PROVEDBA STRATEGIJE.....	68
VIII KOMUNIKACIJSKA STRATEGIJA	73
IX PRILOZI	75

Popis slika

Slika 1 Geoprometni položaj općine u širem okruženju; <i>Izvor: Google maps (2014.)</i>	5
Slika 2 Područja širokopojasnog pristupa Internetu, <i>Izvor: HAKOM, 2014.</i>	24
Slika 3 Položaj zone malog gospodarstva „Lug“, <i>Izvor: Zagorska razvojna agencija /ZGZ, 2013.</i>	33

Popis tabela

Tabela 2 Broj stanovnika po naseljima 2001-2011.....	9
Tabela 3 Indeks razvijenosti s pokazateljima 2009./2013.....	39
Tabela 4 Urbana i ruralna područja prema kriteriju OECD-a i izvorni prihodi u 2013. godini	40
Tabela 5 SWOT analiza	44

Popis grafikona

Grafikon 1 Broj stanovnika u razdoblju od 1961. do 2011.godine, <i>Izvor: DZS</i>	8
Grafikon 2 Broj nezaposlenih na području Općine Sveti Križ Začretje od 2010. do 2013.godine, <i>Izvor: HZZ PU Krapina, 2014.</i>	11
Grafikon 3 Dobna struktura nezaposlenih, <i>Izvor: HZZ PU Krapina (31.12.2013.)</i>	12
Grafikon 4 Nezaposleni na području Svetog Križa Začretja prema stručnoj spremi, <i>Izvor: HZZ PU Krapina, 2014.</i>	13
Grafikon 5 Broj zaposlenih / osiguranika 2010.-2013., <i>Izvor: HZZ PS Krapina; HZMO, 2014.</i>	14
Grafikon 6 Studenti s područja Svetog Križa Začretja prema vrstama visokih učilišta, ak.god. 2012/2013, <i>Izvor: DZS (2013.)</i>	18
Grafikon 7 Pregled utrošenih sredstava za socijalni program (2009.-2013.), <i>Izvor: Općina Sveti Križ Začretje, 2014.</i>	20
Grafikon 8 Broj poduzetnika u Svetom Križu Začretju po sektorima u 2013., <i>Izvor: FINA, 2014.</i>	31
Grafikon 9 Udio tvrtki po gospodarskim zonama u Krapinsko-zagorskoj županiji, <i>Izvor: HGK, 2014.</i> ..	32
Grafikon 10 Izvorni prihodi Općine 2010-2013., <i>Izvor: Krapinsko-zagorska županija, 2014.</i>	41
Grafikon 11 Izvorni prihodi po stanovniku, <i>Izvor: Krapinsko-zagorska županija, 2014.</i>	42
Grafikon 12 Rashodi proračuna Općine Sveti Križ Začretje 2014., <i>Izvor: Općina Sveti Križ Začretje</i>	42

I UVODNA RIJEČ NAČELNIKA

II UVOD

Strategija razvoja općine Sveti Križ Začretje planski je dokument lokalnog razvoja koji određuje strateške ciljeve i prioritete održivog razvoja općine. Tijekom njene izrade uvaženi su gospodarski, socijalni i ekološki aspekti, prostorne karakteristike i lokalni identitet, a strateški ciljevi i prioriteti usklađeni su s onima više razine – županijskim, nacionalnim i europskim. Programski, strategija je planirana za razdoblje do 2020. godine, sukladno programskom planiranju viših razina. Ovaj strateški dokument sagledava vrijednosti i prilike općine, ali jednako tako svojim ciljevima nastoji što je moguće više umanjiti negativne efekte turbulentnog vremena u kojem živimo. Strategija razvoja izrađena je sukladno smjernicama „Lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice“, komplementarnih smjernicama za lokalni razvoj u Europskim strukturnim i investicijskim fondovima, kao učinkovitog alata kojima se može odgovoriti na neke od izazova s kojima se lokalne zajednice suočavaju. Ovakav pristup podrazumijeva da razvojnu politiku općine Sveti Križ Začretje pokreće lokalno stanovništvo, putem partnerstva koje je i oblikovalo integriranu razvojnu strategiju. Također, strategija polazi od toga da ciljeve gradi prvenstveno na prednostima općine, s rješenjima koja su oblikovali i odabrali partneri na lokalnoj razini, osiguravajući tako model razvoja koji može odgovoriti na sve veću raznolikost i složenost. Takav je model razvoja je fleksibilan i usmjeren na inovacije i postizanje rezultata koji donose trajnu promjenu. Ovaj dokument, koji definira strateško planiranje općine, rezultat je procesa određivanja dugoročnih ciljeva i utvrđivanja najboljih načina za njihovo ostvarivanje, on je sredstvo rukovođenja i upravljanja.

Strategija razvoja općine Sveti Križ Začretje obuhvaća analizu stanja, s najvažnijim obilježjima, trendovima, problemima, prilikama i potrebama općine, temeljenu na činjenicama i pokazateljima. SWOT analiza sadrži ocjenu unutarnjih snaga i slabosti te vanjskih prilika i prijetnji, ključnih za razvoj područja koja su obuhvaćena analizom stanja. Nadalje, vizija općine uključuje opis budućeg postignuća razvoja općine, odnosno smjer u kojem se općina želi razvijati. Strateški ciljevi obuhvaćaju opis ciljanih rezultata i ishoda, s jasnim i mjerljivim postignućima koji su sadržani u viziji. Strateški su ciljevi zacrtani i definirani tako da budu ostvarivi, mjerljivi, jasno formulirani, vremenski definirani, društveno i okolišno prihvatljivi, sveobuhvatni, sukladni ciljevima strateških dokumenata više razine i – dakako – da jasno doprinose razvoju općine zacrtanom u viziji.

Ovaj strateški dokument definira prioritete i mjere koji razrađuju strateške ciljeve, odnosno okvire pripreme i implementacije konkretnih razvojnih projekata. Strategija također definira akcijski plan, mehanizme za upravljanje strategijom i njezino praćenje, financijski plan, indikatore i komunikacijsku strategiju.

Partnerstvo i uključenost lokalnih dionika u izradi ovog strateškog dokumenta najvažniji su momenti osiguravanja transparentnog pristupa formuliranju strateških ciljeva. U oblikovanju strategije sudjelovali su predstavnici prijašnjih i sadašnjih stipendista Općine, gospodarskog sektora, civilnog društva i drugih institucija i ustanova te građani, putem konzultacija s javnošću. Povezivanjem svih sudionika, ova strategija kroz svoje ciljeve omogućava da postojeći resursi postanu potencijal koji će garantirati i stvarnu provedbu ovog dokumenta.

III OSNOVNA ANALIZA

1. GEOGRAFSKO-KOMUNIKACIJSKE KARAKTERISTIKE I PRIRODNI RESURSI

1.1. Geografske i klimatske karakteristike Općine Sveti Križ Začretje

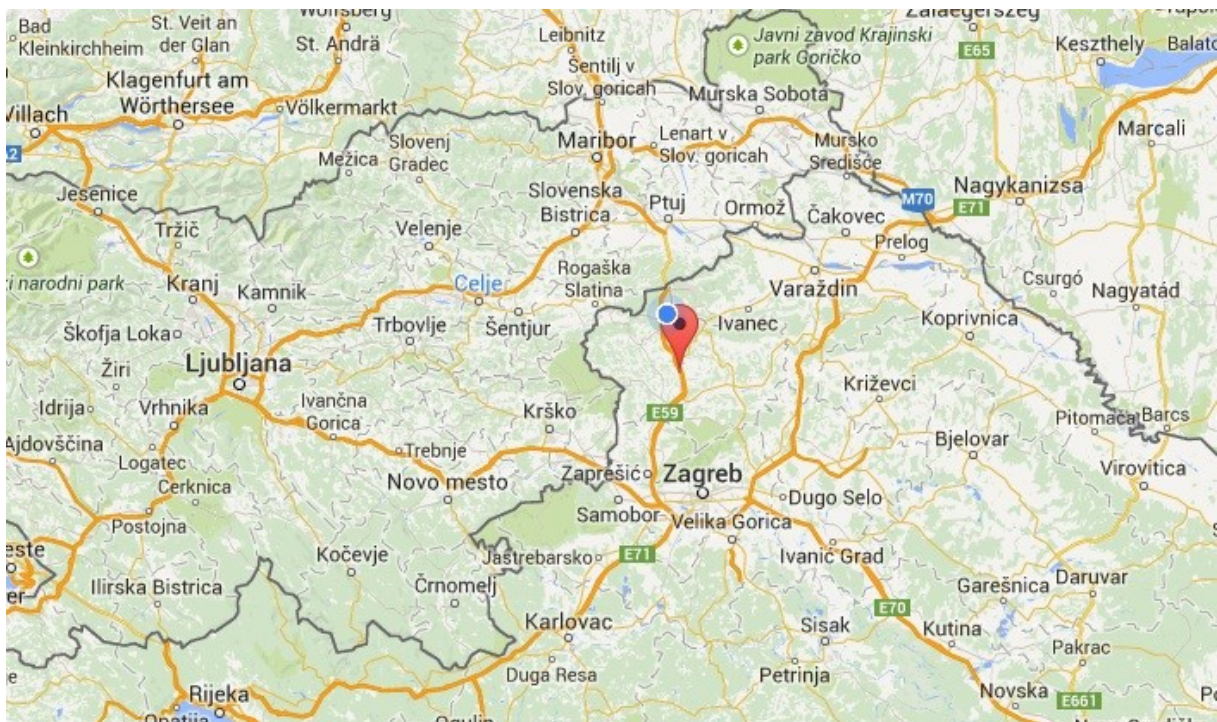
Općina Sveti Križ Začretje smještena je u središnjem dijelu Krapinsko-zagorske županije, u dolini rijeke Krapinice te pritoka Pačetine i Šemnice. Općina je s istoka i zapada omeđena brdima koja se od smjera Krapine prema Zaboku spuštaju u ravnicu rijeke Krapine. Zapadna brda se vežu na goru Ivančicu, a istočna se povezuju na goru Strahinjčicu. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, prostor općine zauzima površinu od 40 km² te geografski pripada regiji Donjeg Zagorja, s dvije osnovne vrste reljefa – naplavnim ravnima i pobrdima. Naplavna ravan potoka Krapinice na sjevernom i južnom dijelu općine od značaja su za razvoj poljoprivrede, jednako kao i za urbanizaciju te posebno izgradnju infrastrukturnih koridora. Reljef pobrđa je najviše zastupljen, no on nije vezan uz gorske masive već predstavlja izdvojene cjeline, prikladne za voćarstvo i vinogradarstvo. Građom i reljefom područje općine ima alpske karakteristike, a doline rijeka i potoka sastavljene su većinom od glina.

Klimatska obilježja su umjereno kontinentalna, bez naglašenih ekstremnih stanja te bez većih nepovoljnih meteoroloških elemenata. Na osnovu mjerenja meteorološke stanice Krapina razvidno je da na području općine, jednako kao i cijele Krapinsko-zagorske županije, vlada kontinentalno-humidni tip klime, koju karakteriziraju umjereno topla ljeta, dosta kišovitih dana te hladne zime. Padaline su najobilnije od svibnja do srpnja te u studenome, a najmanje je oborina u veljači i ožujku. Najviše temperature – uključujući one koje prelaze 30°C - zabilježene su od lipnja do kolovoza, a najniže u zimskim mjesecima, od prosinca do ožujka. Najniže su temperature u veljači, a prosječan godišnji broj dana sa snijegom iznosi 23 dana u kalendarskoj godini. Na području općine, kao i cijele županije, mogućnost pojave magle prisutna je tijekom cijele godine, u ljetnom razdoblju u jutarnjim i večernjim satima, dok je u zimskom razdoblju ona moguća tijekom cijelog dana.

1.2. Komunikacijska povezanost

Općina Sveti Križ Začretje ima dobar strateški i geoprometni položaj u Krapinsko-zagorskoj županiji, što daje značajne razvojne prednosti, jer kroz ovaj prostor dolinom rijeke Krapine prolazi važan

državni prometni koridor, odnosno prostorom općine prolazi autocesta Zagreb – Macelj, dio autocestovne mreže Republike Hrvatske koja se nalazi u europskom prometnom koridoru Xa. Ova je prometnica dio Pyhrnske autoceste (Nürnberg – Graz - Maribor - Zagreb) koja povezuje mrežu hrvatskih autocesta s europskom auto cestovnom mrežom i jedna je od povoljnijih cestovnih veza zemalja srednje i sjeverne Europe s jugom i jugoistokom Europe te Jadranskim morem. Unutar mreže europskih cesta autocesta Zagreb-Macelj nosi oznaku E 59, a u mreži hrvatskih autocesta oznaku A2. Općina Sveti Križ Začretje na svojem području ima ulaz i izlaz na ovu autocestu, što joj daje dodatnu prednost, jer omogućava silazak vozila izravno na područje općine, što je od iznimne važnosti kako za gospodarski sektor, tako i za turizam. Područjem općine prolaze prometni pravci županijskog, ali i državnog te međunarodnog značaja, a ovaj povoljan geoprometni položaj Svetog Križa Začretja u širem okruženju ilustriran je slikom 1.

Slika 1 Geoprometni položaj općine u širem okruženju; Izvor: Google maps (2014.)

Općina je, obzirom na blizinu Zaboka koje je važno županijsko čvorište, posredno željeznicom povezana s prugom Zagreb-Zaprešić-Zabok-Varaždin-Čakovec, koja izravno povezuje veći dio Hrvatskog zagorja sa Zagrebom, odnosno Varaždinskom i Međimurskom županijom, ali i Mađarskom. Općinom prolazi pruga Zabok - Đurmanec – DG - Rogatec.

1.3. Prirodni resursi i kulturna dobra

Općina Sveti Križ Začretje je, jednako kao i područje cijele Krapinsko-zagorske županije, vrijedan kulturni i prirodni krajolik. Kako je navedeno i u Prostornom planu Općine Sveti Križ Začretje, prirodna baština odnosi se na riječne i potočne doline i njihove ekosustave, a posebno treba spomenuti krajolik oko kapele Svete Ane u Završju Začretnom te krajolik oko kapele Svetog Vida i naselje Komor, kao vrijedne predjele, dok je dolina Krapinice prilično devastirana uslijed izgradnje stambenih i infrastrukturnih objekata na zapadnom dijelu. Područje Općine biološki je raznoliko, uključujući dobro očuvane prirodne tokove vodotoka s vegetacijom koji su ujedno staništa za ptičji svijet i druge životinjske vrste. Na području općine nema većih šumskih površina, odnosno one ukupno zauzimaju oko 20% površine Općine. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, šume pokrivaju 793.3860 ha, od čega je 88,7% u privatnom vlasništvu. U najvećoj mjeri riječ je o šumama bukve, graba i hrasta kitnjaka te bagrema, koji je pogodan za pošumljavanje nagiba i stabilizaciju popuzina. Nije prisutna veća eksploatacija, kao i krčenje u svrhu povećanja poljodjelskih površina. Iz strukture vlasništva i veličine posjeda, prema podacima Strategije ruralnog razvoja KZŽ, i ovdje je riječ o velikom broju privatnih šumovlasnika, s prosječnom površinom šuma ispod 1 ha. Kako se gospodarenje šumama temelji na principima održivosti, bilo bi nužno provoditi sveobuhvatnu edukaciju vlasnika u cilju sugeriranja programa gospodarenja koji će im donositi dohodak, a s druge strane osigurati biološku trajnost i stabilnost šuma. Vodotoci su neadekvatno regulirani, odnosno izrađeni kanali su prohodni, ali bez zasađenog drveća, što nije povoljno za ekosustav. Poljoprivredne površine u najvećoj su mjeri oranice, livade, voćnjaci i vinogradi, a karakteristična je – kao uostalom i za područje cijele županije - usitnjenost posjeda, a zapuštene poljoprivredne površine tijekom godina postaju divlje šume. Postojeće okrupnjavanje unatrag desetak godina odnosi se uglavnom na vinograde i voćnjake.

Općina obiluje i kulturnim dobrima koja su evidentirana u Registru kulturnih dobara RH. Tako su na *Listi zaštićenih dobara* nepokretna kulturna dobra – dvorac Sveti Križ Začretje, dvorac Mirkovec, župna crkva Sv. Križa, kapela Sv. Vida, kapela sv. Ane, kapela Blažene Djevice Marije u Klupcima te nepokretno dobro etnografska zbirka smještena u zgradi Žitnice i pripadajuće gospodarske zgrade Dvorca Sveti Križ Začretje . Na *Listi preventivno zaštićenih dobara* je zgrada Općine, stambena zgrada s tradicijskim gospodarskim objektom „Hudruga“, drveni reljef Oplakivanja iz župne crkve Uzvišenja sv. Križa, potom kulturno-povijesna cjelina Sveti Križ Začretje, sakralni inventar kapele Svete Ane u Završju Začretnom, i gospodarski sklop Šenjugovo.

2. POVIJEST OPĆINE

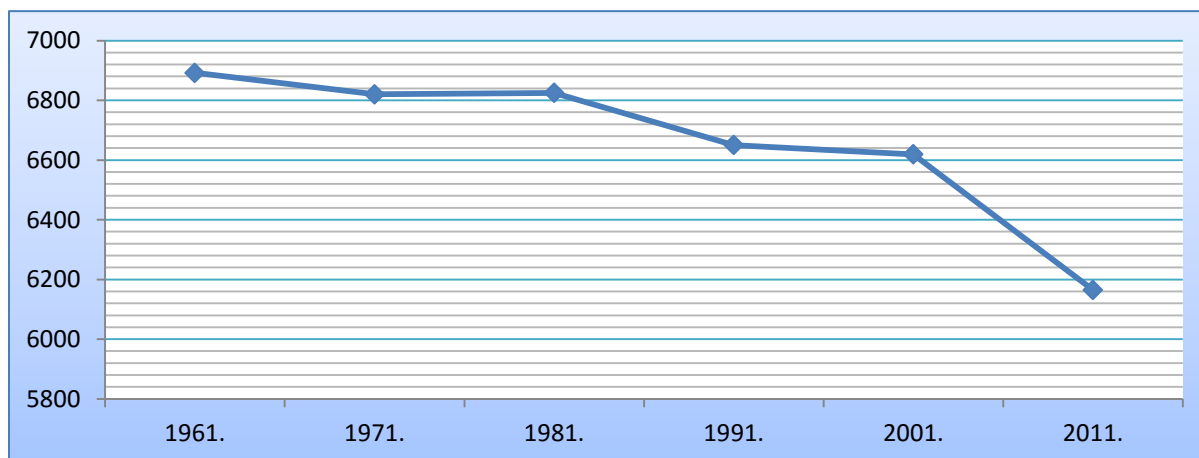
Naselje Sveti Križ Začretje, nastalo na brežuljku nedaleko doline Krapinčice, spominje se u popisu župa Zagrebačke biskupije iz 1334. godine kao jedna od najstarijih župa na području Krapinsko-zagorske županije. Iz spomenutog popisa župa vidljivo je da je crkva Svetog Križa na posjetu Nuzlinova sina Petra već postojala navedene godine, što podrazumijeva da je podignuta ranijih godina. Župna je crkva svoj današnji izgled dobila u 18. i 19. stoljeću, a unutar pregrađene crkve vidljivi su gotički elementi. Današnja sakristija izgrađena je 1708. godine. O naseljavanju Svetog Križa Začretja govore i podaci s konca 16. stoljeća o građanskim obiteljima koje doseljavaju, a pravo održavanja sajma koje je stečeno 1630. godine dovelo je do razvoja naselja s pristupnim putovima i trgovom u središtu. Sveti Križ Začretje, predstavlja izuzetno dosljedno prostorno rješenje nastalo u 18. stoljeću. Naime, srednjovjekovni ulični tržni prostor orijentiran prema župnoj crkvi formirao se u pravokutni barokni trg, što je dovelo do određivanja ključnih osi i uličnih linija koje su utjecale na daljnju izgradnju. U prvoj polovici 19. stoljeća na trgu su se gradile mahom zidane samostojeće katnice, a prema podacima katastra iz 1860. godine zapadno od „Keglevičevog gostinca“ (na sjevernom dijelu tržnog prostora) postojale su drvene kuće zabatne orijentacije. Groblje, koje se nalazilo oko crkve, u 19. stoljeću je premješteno istočno, izvan naselja. Od povijesnih podataka treba izdvojiti još neke – prema podacima koji datiraju iz 1334. godine, Ivan arhiđakon Gorički navodi u arhiđakonatu Zagorje. crkvu svetog Mihovila Komor, što je današnja crkva svetog Vida u Komoru Začretnom.

3. DEMOGRAFSKE KARAKTERISTIKE I KRETANJA

Pri izradi socioekonomske analize posebno se promatraju demografski pokazatelji, jer je stanovništvo nedvojbeno jedan od ključnih čimbenika dugoročno uravnoteženog gospodarskog i društvenog razvoja. Područje cijele Krapinsko-zagorske županije – a time i Svetog Križa Začretja – karakterizira proširenje depopulacijskih prostora, s koncentracijom stanovništva u većim i urbanijim središtima, što otežava ravnomjerniju naseljenost, a ujedno je među ključnim obilježjima nejednakog regionalnog razvoja. Za područje cijele Hrvatske, pa tako i Svetog Križa Začretja, glavni demografski procesi postali su depopulacija i starenje stanovništva.

I u Svetom Križu Začretju prisutan je trend pada broja stanovnika, kojih prema Popisu stanovništva iz 2011. ima 6.165. Naime, promatrajući broj stanovnika u rasponu od 1961. do 2011., odnosno službene podatke popisa stanovništva, broj stanovnika je smanjen za 10,5%, pri čemu se

najdramatičniji pad – od 6,85% - uočava u razdoblju između popisa 2001. i 2011. godine. Trend pada broja stanovnika prikazan je grafikonom 1.

Grafikon 1 Broj stanovnika u razdoblju od 1961. do 2011.godine, Izvor: DZS

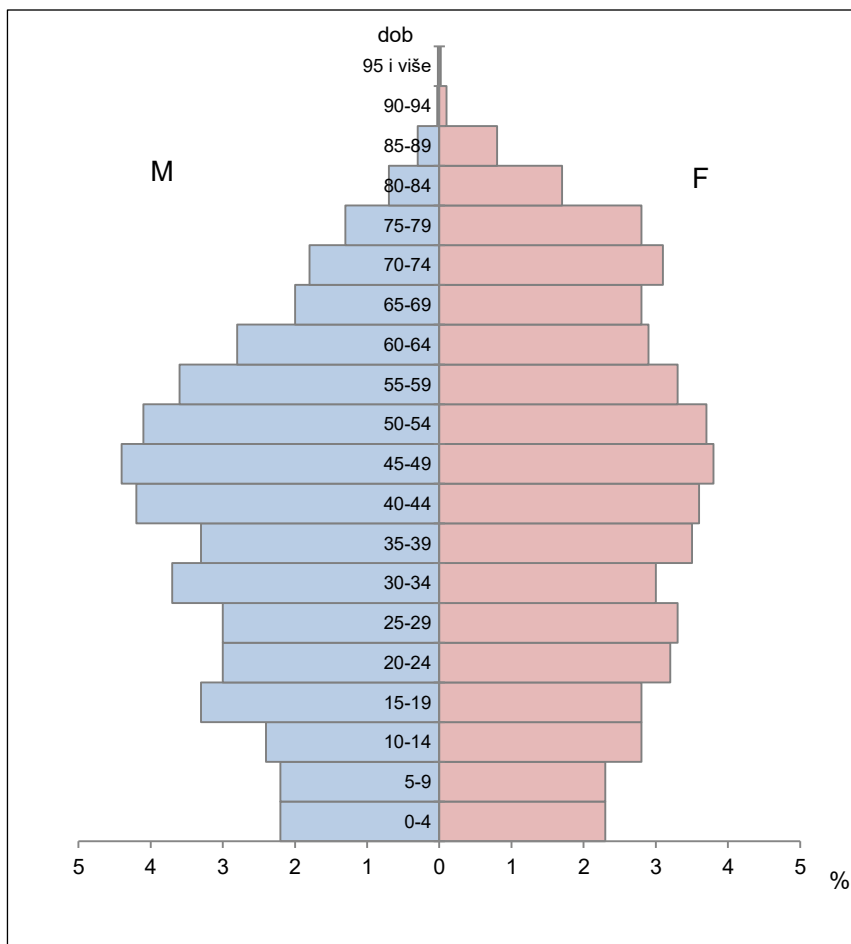
Prema podacima Popisa stanovništva 2011.godine, od evidentiranih 6.165 stanovnika je 51,8 % žena. U 19 naselja općine porast broja stanovnika, u odnosu na podatke iz Popisa 2001.godine primjetan je tek u Svetom Križu Začretju, Švaljkovcu i Završju, dok je u ostalim naseljima broj stanovnika smanjen. Podaci o broju stanovnika temeljeni na posljednja dva popisa iskazani su u tabeli 1. Prosječan broj članova kućanstva na području općine je 3,31 i veći je u odnosu na državni (2,80) i županijski prosjek (3,13).

NASELJE	POPIS 2011	POPIS 2001.	TREND u %
Sveti Križ Začretje	897	868	3,34
Donja Pačetina	729	803	-9,22
Ciglenica Zagorska	620	664	-6,63
Mirkovec	476	523	-8,99
Sekirišće	392	439	-10,71
Štrucljevo	365	395	-7,59
Švaljkovec	338	332	1,81
Galovec Začretnski	290	310	-6,45
Brezova	287	300	-4,33
Dukovec	258	259	-0,39
Vrankovec	239	267	-10,49
Kozjak Začretnski	234	250	-6,40
Temovec	233	236	-1,27
Pustodol Začretnski	231	280	-17,50
Komor Začretnski	157	217	-27,65
Zleć	150	170	-11,76
Kotarice	122	137	-10,95
Klupci Začretnski	107	130	-17,69
Završje Začretnsko	40	39	2,56

Tabela 1 Broj stanovnika po naseljima 2001-2011., Izvor: DZS

Kako je vidljivo iz statističkih podataka, među osnovnim je obilježjima promjena u dobnoj strukturi stanovništva cijele Hrvatske u razdoblju od 1961. do 2011. smanjenje broja i udjela mladog stanovništva (od 0 do 14 godina). Na razini Republike Hrvatske u 2011. to je 15,2 %, a 14,19 % u Svetom Križu Začretju. Primjetan je lagani rast broja i udjela stanovništva u radno sposobnoj dobi - na nacionalnoj razini to je 60,06 %, a u Svetom Križu Začretju 68,48 %, dok je prema Popisu iz 2001. taj postotak iznosio 66,85. U demografskoj analizi važno je promatrati i indeks starenja, koji pokazuje postotni udio osoba starih 60 i više godina u odnosu na broj osoba starih 0 - 19 godina, pri čemu posebno treba naglasiti da indeks veći od 40 posto ukazuje na proces starenja stanovništva. Udio stanovništva starijeg od 60 godina u Hrvatskoj neprestano raste – prema Popisu iz 2011. indeks starenja je 115 %, a u Svetom Križu Začretju nešto manji - 113,77 %. U ovoj analizi naglašavamo i koeficijent starosti, odnosno postotni udio osoba starih 60 i više godina u ukupnom stanovništvu. Naime, kad prijeđe 12 posto, smatra se da stanovništvo ulazi u proces starenja. Od 1961. koeficijent starosti u cijeloj se državi više nego udvostručio i sada iznosi 24,1 posto, a za područje općine Sveti Križ Začretje on je 23 posto. Srednja starost stanovništva općine iznosi 42,5 godine.

Dobno spolna piramida Općine Sveti Križ Začretje ukazuje na pojavu demografskog starenja, a posljedica je smanjenog broja mladih uslijed manjeg broja novorođenih i produženog očekivanog trajanja života (Slika 2). Prosječna starost stanovnika Općine s pripadajućim naseljima u 2011. godini iznosi 42,5 godine što je povećanje prosječne starosti od nešto manje od 3 godine u odnosu na stanje iz 2001. godine (prosječna starost 2001. = 39,9 godina).

Slika 2 Dobno-spolna piramida općine Sveti Križ Začretje, Izvor: Popis stanovništva 2011., DZS

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
Depopulacija i starenje stanovništva	Modeli za privlačenje i / ili ostanak mladih na području općine

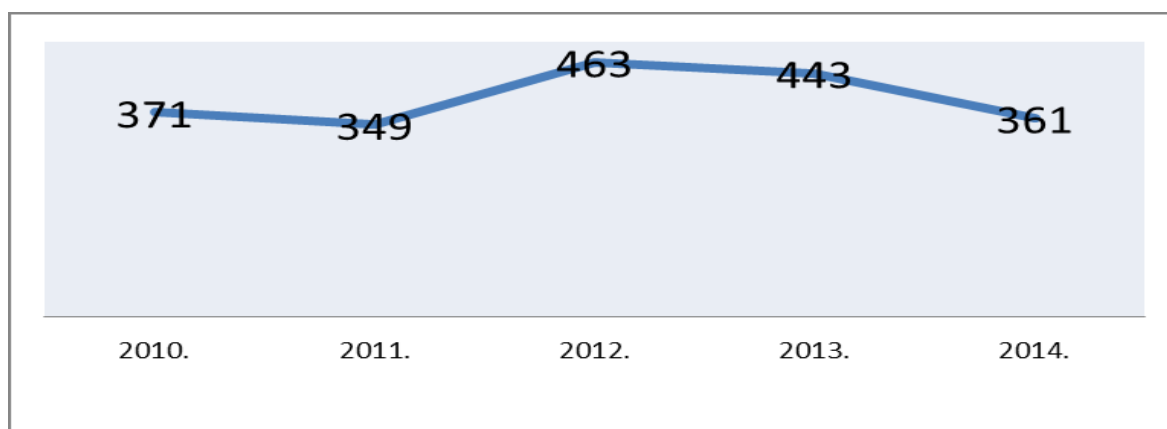
4. TRŽIŠTE RADA

Svaka socioekonomska analiza posebnu pažnju polaže i tržištu rada, odnosno ponudi i potražnji radnika, njihovoj pripremi, zapošljavanju i konkurenciji te predstavlja strukturu i osigurava interakciju radnika i poslodavaca s obzirom na dostupnost radnih mjesta, uvjete rada i plaću. U stvarnosti, tržište rada je nemjerljivo složena društvena struktura, skup socijalnih procesa i odnosa koja se ne može pojasniti jednostavnim odnosom ponude i potražnje regulirane cijenama, no na umu uvijek treba imati jednu od glavnih karakteristika - da tržišta rada prvenstveno lokalno / regionalno gravitiraju. Prema objedinjenim podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i Hrvatskog zavoda za mirovinsko

osiguranje, s 31.12.2013. godine u Svetom Križu Začretju evidentirano je 1.244 zaposlenih (osiguranika HZMO), 443 nezaposlene osobe, aktivno stanovništvo (prema definiciji, to je radna snaga koju čine radno sposobne osobe čiji je položaj prema i "zaposlen" i "nezaposlen") 1.697 osoba te stopa nezaposlenosti 26,3%. Godinu kasnije evidentirano je 1.225 osiguranika HZMO (zaposleni), 361 nezaposlena osoba (stopa nezaposlenosti 22,8%) te ukupno aktivno stanovništvo 1.586 osoba. Elementi su detaljnije razrađeni u narednim poglavljima.

4.1. Nezaposlenost

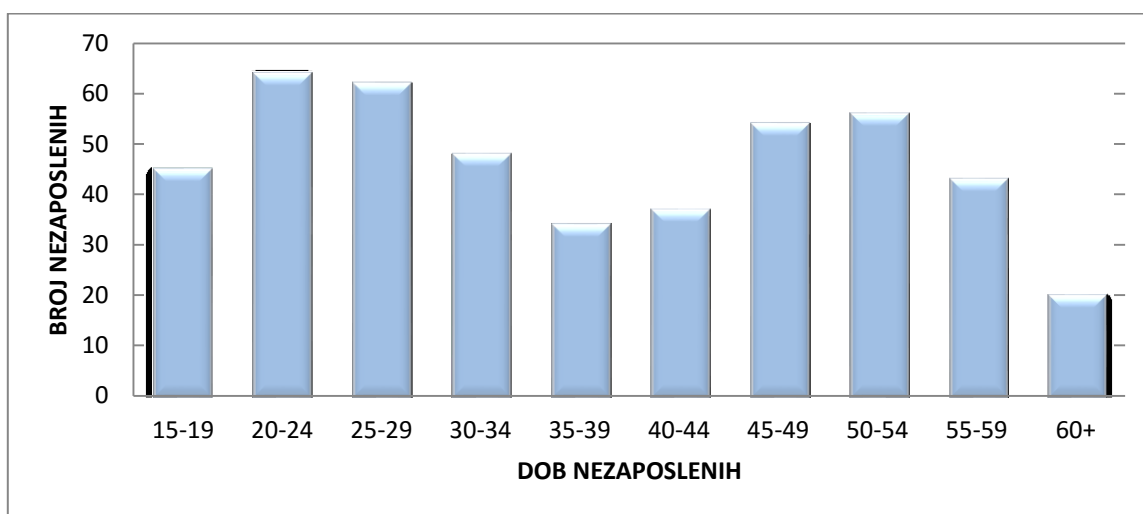
Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje Područnog ureda Krapina, na području Svetog Križa Začretja broj nezaposlenih unatrag nekoliko godina bilježi trend rasta, odnosno promatrajući početnu i završnu godinu promatranog razdoblja koje obuhvaća dostupne službene statističke podatke, odnosno raspon od 2010. do 2013. godine (podaci se odnose na broj nezaposlenih zabilježen u prosincu svake od promatranih godina), povećanje broja nezaposlenih je 19,4 %. Najveće povećanje broja nezaposlenih u odnosu na isto razdoblje godinu unatrag, dogodio se 2012.godine. Naime, u prosincu je broj nezaposlenih bio čak 32,6 % veći u odnosu na isto razdoblje godinu prije. S druge strane, pozitivan se pomak dogodio u 2013. u odnosu na godinu prije, s nešto smanjenim brojem nezaposlenih. Pad gospodarskih aktivnosti i usporavanje rasta glavni su katalizatori povećanog broja nezaposlenih, uz neadekvatnu ponudu rada prema obrazovanju, odnosno neusklađenost strukture ponude i potražnje za radnicima. Nezaposlenost u razdoblju od 2010.do 2014. prikazana je u grafikonu 2.

Grafikon 2 Broj nezaposlenih na području Općine Sveti Križ Začretje od 2010. do 2014.godine, Izvor: HZZ PU Krapina, 2015.

U odnosu na područje cijele Krapinsko-zagorske županije, u promatranom četverogodišnjem razdoblju broj nezaposlenih u Svetom Križu Začretju čini oko 5% ukupno nezaposlenih. Od ukupno 443 nezaposlene osobe zabilježene koncem prosinca 2013. godine 46,5 % su bile žene, dok su u istom

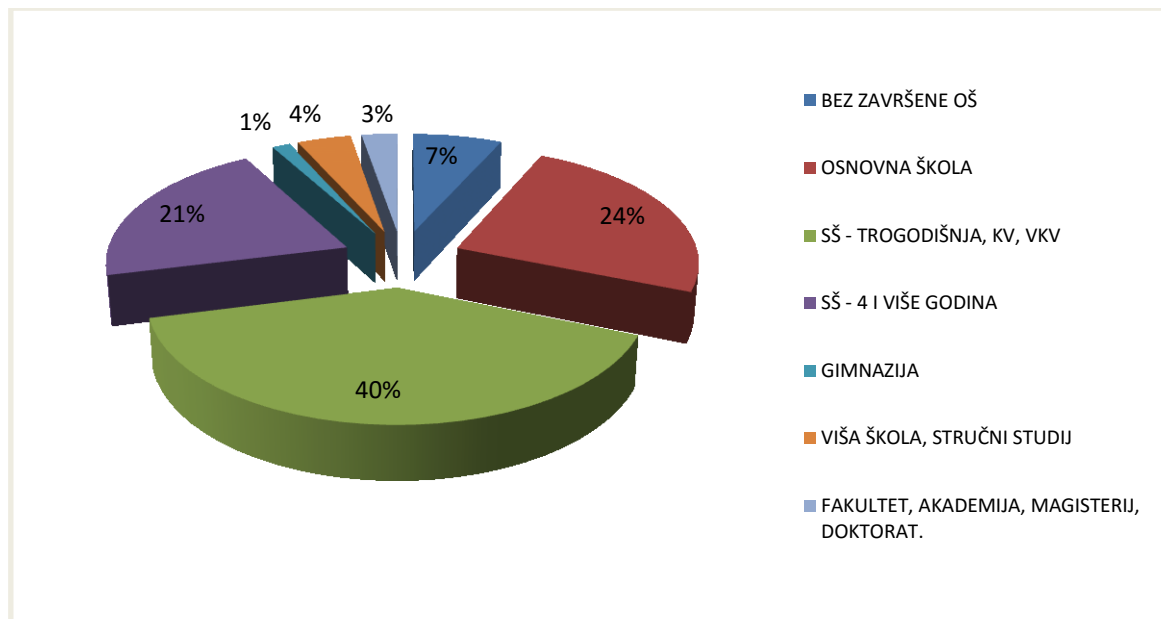
razdoblju za područje cijele županije žene činile 47,1 % nezaposlenih. Stopa nezaposlenosti u Svetom Križu Začretju u tom je razdoblju iznosila 26,3 % , dok je za područje Krapinsko-zagorske županije stopa nezaposlenosti u tom razdoblju iznosila 20,8 %. Značajan je udio mladih osoba, što je situacija koja je prisutna na svim razinama – lokalnoj, nacionalnoj i europskoj. Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, koncem prosinca 2013. godine, osobe u dobi do 29 godina činile su 37 % ukupno nezaposlenih u tom razdoblju. U Krapinsko-zagorskoj županiji taj postotak iznosi oko 38 %, a na nacionalnoj razini prelazi 40%. Detaljnija dobna struktura nezaposlenih u Svetom Križu Začretju iskazana je u grafikonu 3.

Grafikon 3 Dobna struktura nezaposlenih, Izvor: HZZ PU Krapina (31.12.2013.)

Prema podacima HZZ-a, problematika nepovoljnog položaja na tržištu rada je naročito naglašena kod nezaposlenih mladih osoba kao osjetljive kategorije koja tek ulazi u svijet rada, kao i kod kategorije dugotrajno nezaposlenih i osoba starijih od pedeset godina kod kojih je nedostatak strukovnih znanja i vještina te usvajanja suvremenih znanja i vještina razlogom za nedovoljnu brzinu zapošljavanja i za prelazak u dugotrajnu nezaposlenost. Općina u ovoj situaciji ima relativno malo manevarskog prostora – naime, velika nezaposlenost upućuje prvenstveno na brojne probleme koje nezaposleni u cijeloj Hrvatskoj imaju prilikom pokušaja trajnog i/ili privremenog zaposlenja. Jedan od razloga leži u činjenici da budući radnici (mladi i odrasli) nisu dovoljno mobilni, a drugi razlog koji se navodi u izvješćima HZZ-a jest da su mlade osobe nezaposlene zbog nedovoljno iskustva i vještina koje poslodavci traže. Općina stoga može stipendiranjem učenika i studenata koji se školuju za zanimanja koja se traže na tržištu rada tek dijelom utjecati da po završetku školovanja imaju bolju startnu poziciju. Često ponavljana činjenica kako je obrazovni sustav neusklađen s potrebama poslodavaca, odnosno tržišta rada, gotovo je posve izvan djelokruga jedinica lokalne i regionalne samouprave. Iz grafikona 4. vidljiva je obrazovna struktura nezaposlenih s područja Svetog Križa Začretja koncem 2013., pri čemu je – kao i na području cijele Krapinsko-zagorske županije – daleko

najveći postotak nezaposlenih koji su završili trogodišnje srednjoškolsko, odnosno strukovno obrazovanje – njih 40%.

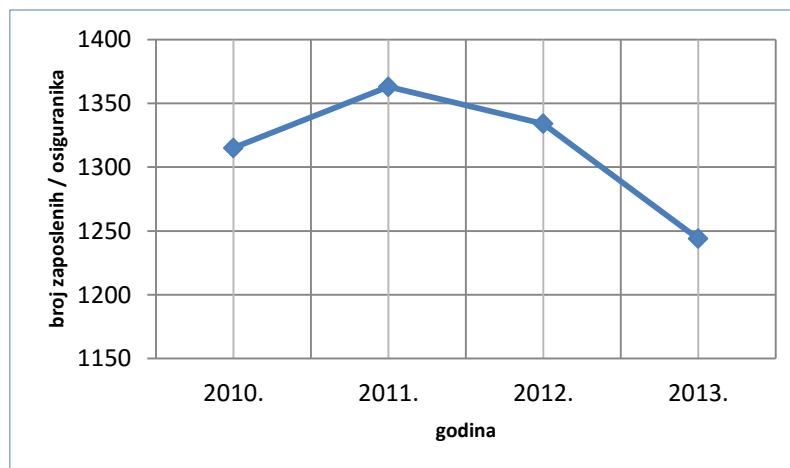

Grafikon 4 Nezaposleni na području Svetog Križa Začretja prema stručnoj spremi, Izvor: HZZ PU Krapina, 2014.

Iako se može reći da tržište rada i samo po sebi djeluje na strukturno usklađivanje ponude i potražnje za radnicima, ključni faktori u ovom procesu su prvenstveno reforme obrazovnog sustava, poticajne mjere za motivirajuću upisnu politiku od strane poslodavaca te – u okviru onoga na što općina može utjecati – stipendiranje učenika i studenata.

4.2. Zaposlenost

Pri obradi podataka koji govore o zaposlenosti stanovništva Svetog Križa Začretja korišteni su službeni podaci o osiguranika Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje s danom 31.12.2013. Ukupno su bile zaposlene 1.244 osobe (3,78% ukupnog broja u Krapinsko-zagorskoj županiji), od toga 492 žene, odnosno 39,5 %. Kod pravnih osoba bila su prijavljena 944 radnika, kod obrtnika 88, potom 16 poljoprivrednika, 5 osoba bilo je prijavljeno kao samostalne profesionalne djelatnosti, 206 radnika bilo je prijavljeno kod fizičkih osoba te njih pet u kategoriji produženog osiguranja. Prvi podaci dobiveni u 2015. godini pokazuju da je broj osiguranika mirovinskog osiguranja podjednak, odnosno bez većih odstupanja. Broj zaposlenih – osiguranika HZMO unatrag četiri godine iskazan je u grafikonu 5.

Grafikon 5 Broj zaposlenih / osiguranika 2010.-2013., Izvor: HZZ PS Krapina; HZMO, 2014.

Usporedba podataka ukazuje na trend pada zaposlenosti od 2011. godine, no jednako tako treba naglasiti da se osiguranici bilježe prema mjestu rada, a ne prebivališta, dok se primjerice nezaposlene osobe bilježe prema mjestu prebivališta. Ova činjenica ne predstavlja značajan problem ukoliko su dnevne radne migracije ujednačene.

Prema podacima FINA-e za 2013. godinu (službenih objavljenih podataka za 2014. u času izrade ovog dokumenta nije bilo) vezanim uz registrirane tvrtke koje su zapošljavale ukupno 733 osoba (prosječan broj na bazi sati rada), prosječna neto mjesečna plaća po zaposlenom u iznosila je 3.890 kn, što je povećanje od 2,7% u odnosu na prethodnu godinu.

4.3. Korisnici mirovina

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, u prosincu 2013. godine na području Krapinsko-zagorske županije bilo je 33.373 korisnika mirovina, od toga u Svetom Križu Začretju 1.459, od čega je 56,7 % žena. Prosječan staž na županijskoj razini je 28 godina, 8 mjeseci i 9 dana, a za korisnike mirovina s područja Svetog Križa Začretja on je nešto manji – 28 godina i 25 dana. Prosječan iznos mirovine u spomenutom razdoblju u Krapinsko-zagorskoj županiji bio je 2.042,23 kn (žene 1.893,24 kn), dok je ukupna prosječna mirovina korisnika s područja općine Sveti Križ Začretje 1.960,08 kn (žene 1.797,84 kn). Promatrajući ukupan broj aktivnog stanovništva (radno sposobni, zaposleni i nezaposleni) i broj korisnika mirovina, omjer je svega 1,09 u korist radno sposobnog stanovništva, dok na jednog umirovljenika samo 0,85 zaposlena osoba. Broj korisnika mirovina unatrag četiri promatrane godine nije se značajnije smanjivao ni povećavao, no svakako je potrebno spomenuti činjenicu da je udio starosnih mirovina u ukupnom broju 32%, obiteljskih 29%, a invalidskih čak 39%.

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
--------------------------	-------------------------

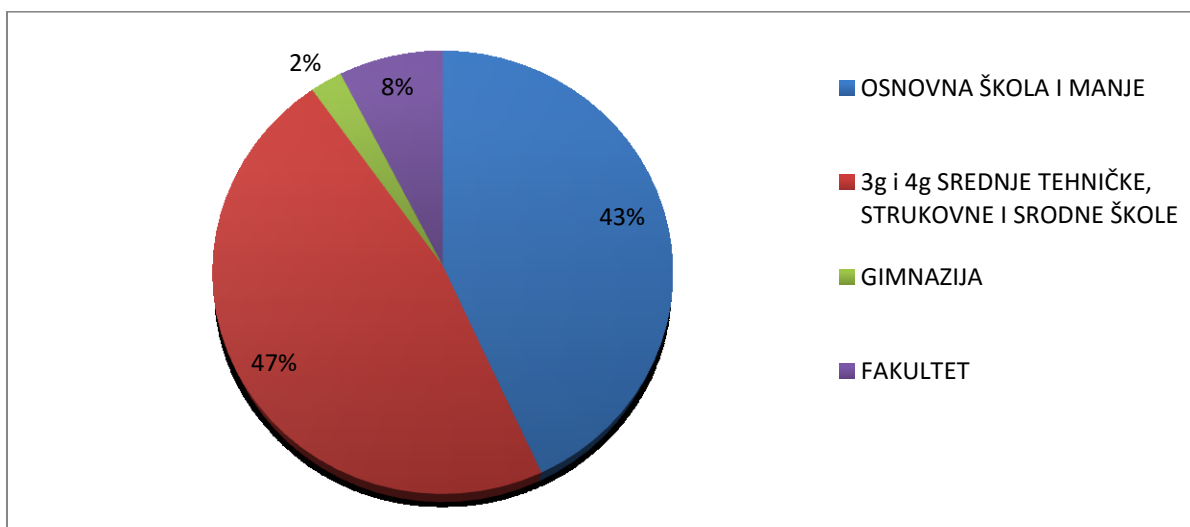
Značajan udio mladih nezaposlenih osoba.

Poticajne mjere za (samo)zapošljavanje i obrazovanje koje doprinosi većoj zapošljivosti.

5. DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA

5.1. Obrazovna struktura stanovništva

Analiza obrazovne strukture općine Sveti Križ Začretje, temeljena na Popisu stanovništva 2011.godine, koji prema metodologiji obuhvaća stanovništvo staro 15 i više godina, pokazuje da je najveći udio osoba sa završenom trogodišnjom ili četverogodišnjom srednjom školom, točnije njih 47%, dok je prosjek za Krapinsko-zagorsku županiju 38,4%. Slijede osobe sa završenom osnovnom školom i manje, kojih je na području općine 43%, dok je na razini županije taj postotak čak 52,8% (Grafikon 6). Dok fakultetski obrazovane osobe na razini županije čine 5,8% stanovništva, na području Svetog Križa Začretja ih je 7,5%, uz napomenu da su u oba slučaja u taj broj uključeni i magistri i doktori znanosti. Razvidno je da je obrazovna struktura na području općine Sveti Križ Začretje viša nego je županijski prosjek, iako i dalje različitim mjerama treba stimulirati i poticati povećanje udjela visokoobrazovanog stanovništva.

Grafikon 6. Obrazovna struktura stanovništva općine Sveti Križ Začretje, Izvor: DZS

5.2. Predškolsko i osnovnoškolsko obrazovanje

Ustrojstvena jedinica osnovne škole je dječji vrtić koji u 2014. pohađa ukupno 40 djece (22 dječaka i 18 djevojčica), a kapaciteti i uvjeti ne zadovoljavaju trenutne potrebe, obzirom da se rad odvija u prostorima škole te je nužno osiguranje adekvatnog prostora. U okviru vrtića ne postoje jaslice, a u

tijeku je proces registracije vrtića u zasebnu pravnu osobu. Općina je za potrebe predškolskog obrazovanja u 2011. godini izdvojila 1.093.318 kn, godinu kasnije 1.787.890 kn, a 2013.godine 1.158.088 kn. Najveći dio odnosi se na plaće zaposlenika Dječjeg vrtića, a potrebno je napomenuti da se od navedenih godišnjih iznosa dio utrošio u projekt izgradnje dječjeg vrtića – izradu projektne dokumentacije i otkup zemljišta, a u tijeku je izrada studije izvedivosti. Do 2013. godine iz općinskog je proračuna u ove namjene uloženo ukupno 777.482,16 kn.

Na području općine djeluje jedna matična škola, u samom Svetom Križu Začretju te tri područne škole – u Kozjaku, Mirkovcu i Sekirišću koje imaju nastavni program od prvog do četvrtog razreda. Prema podacima Ureda državne uprave, ukupan broj učenika u protekle tri školske godine je relativno stabilan – u školskoj godini 2011/2012 ukupno je bilo 457 učenika, godinu kasnije 440, a u školskoj godini 2013/2014. u matičnoj i tri područne škole ukupno je bilo 446 učenika. U školskoj godini 2013/2014 u matičnoj je školi bilo 18 razrednih odjela, u Kozjaku i Sekirišću po 2, a u Mirkovcu 4 odjela, odnosno 373 učenika u matičnoj školi (od čega 304 putnika), 16 učenika u Područnoj školi Kozjak, 41 učenik u Mirkovcu te 16 učenika u Područnoj školi Sekirišće. Nastava se u dvije smjene odvija u Svetom Križu Začretju i Mirkovcu, a kombinirana nastava se provodi u Kozjaku i Sekirišću. Od ukupnog broja učenika njih 14 polazi nastavu po prilagođenom programu, a 7 prema individualiziranom pristupu. U školskoj godini 2014./2015. u matičnoj je školi 354 učenika, u PŠ Mirkovec 37, u PŠ Kozjak 14, a u PŠ Sekirišće 17 učenika. U matičnoj je školi 48 zaposlenika, u Mirkovcu 5, u PŠ Kozjak 4, a u Sekirišću 3 zaposlenika. Prema podacima Ureda državne uprave u Krapinsko-zagorskoj županiji, procjena opremljenosti škole, kao i didaktičke opreme ocijenjena je ocjenom 3.

Općina sufinancira prijevoz učenika osnovne škole – u školskoj godini 2011./2012. sufinanciran je prijevoz po modelu 20,00 kn po učeniku koji nemaju pravo na besplatni prijevoz, dok se od naredne školske godine sufinanciranje nastavilo po drugačijem modelu. Naime, Općina se uključila u projekt sufinanciranja prijevoza učenicima koji prema važećim zakonskim propisima ne ostvaruju pravo na besplatan prijevoz te je sufinancirala 50% cijene prijevozne karte, odnosno 25 kn po učeniku. Takvih je učenika u navedenoj školskoj godini bilo 141, pa je za sufinanciranje njihovog prijevoza Općina iz proračuna izdvojila mjesečno po 3.525 kn. U narednoj školskoj godini takvih je učenika bilo 147, a prijevozna se karta sufinancirala do 45 kn te je mjesečno ukupno sufinanciranje Općine za troškove prijevoza osnovnoškolaca bilo 6.762 kn.

5.3. Srednjoškolsko i visokoškolsko obrazovanje

Na području općine ne postoji srednja škola ni visokoškolska institucija. Kako se općina nalazi gotovo na pola puta između Krapine i Zaboka u kojima postoje i srednje škole i fakulteti, mladi velikim

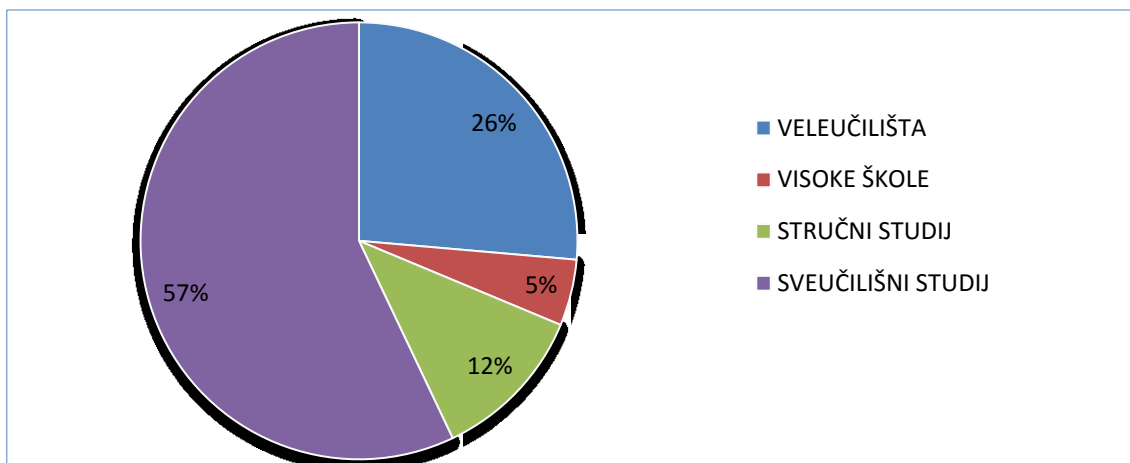
dijelom pohađaju neke od tih obrazovnih ustanova. Dakako, dio učenika pohađa i ostale srednje škole na području županije – u Bedekovčini, Pregradi, Oroslavju, Zlataru i Konjščini, ali i na području Zagreba, kao što su i studenti usmjereni primarno na Zagreb te znatno manje na ostale sveučilišne centre. Općina podupire učenike i studente stipendijama, pa je tako za školsku i akademsku godinu 2011./2012. iz svog proračuna osigurala 20 studentskih stipendija u iznosu po 800 kn mjesečno te 14 učeničkih stipendije po 400 kn mjesečno. U 2012./2013. Općina je stipendirala ukupno 11 učenika i 28 studenata, a u 2013./2014. godini 16 učenika i 32 studenta. Natječaj za dodjelu stipendija provodi se prema Pravilniku koji uključuje vrednovanje na temelju uspjeha u dosadašnjem školovanju, po osnovi nadarenosti, u obzir se uzima socijalni status, a dodatni bodovi dodjeljuju se sukladno kadrovskim potrebama općine.

Općina sufinancira četvrtinu ukupnih troškova prijevoza i za srednjoškolce sa svog područja za vrijeme trajanja nastave i stručne prakse, odnosno od školske godine 2013./2014. sufinanciranje je utvrđeno prema modelu koji ovisi o zonama kod javnog linijskog autobusnog prijevoza (u rasponu od prve zone - do 9,99 kn za koji je iznos 63 kn, pa do šeste zone koja obuhvaća udaljenost preko 50 km, za koju je iznos 168 kn). Kod željezničkog prijevoza po jedinstvenoj željezničkoj tarifi sufinancira se 12,5% cijene mjesečne učeničke karte. Prema podacima Općine, u prosjeku se sufinancira prijevoz za oko 220 učenika.

Zbirni podaci Općine o sufinanciranju prijevoza učenika pokazuju da je u 2014.godini ukupno izdvojeno 74.969 kuna. Što se pak tiče zbirnog iznosa izdvajanja sredstava iz proračuna za stipendije učenicima i studentima, u 2014.godini je za tu namjenu ukupno utrošeno 303.200 kuna, što je značajno povećanje od 16% u odnosu na 2010.godinu. Uz to, ukupno je za knjige iz općinskog proračuna izdvojeno 25.900 kn,

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, u akademskoj godini 2012./2013. – temeljeno prema mjestu prebivališta, na visokim je učilištima bilo ukupno 163 studenta iz Svetog Križa Začretja (3,6% od ukupnog broja studenata s područja Krapinsko-zagorske županije), od čega 92 redovitih. Podaci o vrstama visokih učilišta na kojima studiraju osobe iz Svetog Križa Začretja prikazani su u grafikonu 6.

Broj studenata s područja Općine Sveti Križ Začretje koji su diplomirali između 2012. i 2012. godine pokazuje varijacije tijekom tri promatrane godine, sa značajnijim rastom u 2011. (57 diplomiranih u odnosu na 41 godinu prije) te kontinuiranim povećanjem broja žena. Ova činjenica posredno utječe i na povećanje broja aktivnih žena na tržištu rada, odnosno porastom obrazovne razine veće je i njihovo zapošljavanje, posebno u tercijarnom sektoru, kako je navedeno i u Analizi radnog kontingenta i ekonomske aktivnosti stanovništva RH (EFZ, 2013.).

Grafikon 7 Studenti s područja Svetog Križa Začretja prema vrstama visokih učilišta, ak.god. 201.2/2013., Izvor: DZS (2013.)

5.4. Zdravstvo

Obzirom na blizinu Krapine, a posebno Zaboka gdje je smještena Opća bolnica od regionalne važnosti te ljekarne koje rade od 0 do 24, stanovništvo Svetog Križa Začretja široku zdravstvenu zaštitu ostvaruje u neposrednoj blizini. U okviru Doma zdravlja Krapinsko-zagorske županije te koncesionara, u općini postoji ordinacija obiteljske, odnosno 3 ordinacije opće medicine, 2 ordinacije dentalne medicine s te patronažna služba. Na području ove jedinice lokalne samouprave također postoji ljekarnička jedinica Ljekarni Krapinsko-zagorske županije.

Stanovništvo je u pogledu zdravstvene skrbi primarno usmjereno na Opću bolnicu Bračak koja se nalazi na području obližnjeg Grada Zaboka.

5.5. Kultura

Općina Sveti Križ Začretje može se pohvaliti bogatim kulturnim životom koji seže daleko u prošlost. Već je prvi primjer općinska knjižnica i čitaonica. Naime, već 38 godina nakon prve čitaonice u Varaždinu, 1876. godine, osnovana je Čitaonica u Svetom Križu Začretju. Od 1977. godine Knjižnica i čitaonica seli u prostore Stare škole na trgu u kojima se i danas nalazi, a odlukom Poglavarstva Općine Sveti Križ Začretje Knjižnica i čitaonica se ponovo osamostaljuje u srpnju 1996. godine. Osim što je Knjižnica postala samostalna institucija, vrlo je važno napomenuti da je tada došlo do potpuno novog uređenja prostora zahvaljujući sredstvima Ministarstva kulture Republike Hrvatske i sredstvima iz proračuna Općine, a Knjižnica je - koja danas raspolaže fondom od 11.460 knjiga i ima 553 člana - u novouređenom prostoru, površine oko 120 m², ugostila mnoge umjetnike i djelatnike vezane uz kulturu. Tijekom godina potrebe su nadmašile trenutne kapacitete, pa je i tijekom 2014.godine uloženo u njeno obnavljanje

Jedna od najprepoznatljivijih građevina, dvorac Sveti Križ Začretje, imponantna je kasnobarokna grofovska rezidencija koja je svoj današnji oblik dobila sredinom 18. stoljeća nakon što je imanje obitelji Keglević, opisano već u oporuci 1620. godine, prešlo u vlasništvo obitelji Sermage. Burne političke prilike bile su povod prodaji imanja barunu Janku Vraniczanyju. Nakon turbulentnih desetljeća koja su slijedila, dvorac je postao vlasništvom Poljoprivredne zadruge, koja je dvorac 2002. prodala dr. sc. Janku Mršiću Flögelu te zahvaljujući novim vlasnicima, dvorac oživljava kao Muzej baštinjene kulture, kao polifunkcionalni kulturni centar te kao kongresno-poslovni centar u kojem je i sjedište Instituta za informatičke inovacije, no kojem je potrebna obnova fasade i perivoja. U dvorcu se održavaju brojni koncerti, izložbe, premijere filmova i brojni drugi događaji.

Od iznimne važnosti za općinu, ali i regiju, jest i Žitnica, izgrađena 1796. godine. Zahvaljujući angažmanu Općine i Ministarstva kulture RH 1998. obnovljena je i spašena od propadanja, a 2000. godine svečano otvorena za posjetioce. U prizemlju «Žitnice» nalaze se izložbe etno grupe „Zvirek“, a na katu je galerija „Ivan Lovrenčić“ u kojem je smješten atelje autora i u kojoj se nalaze djela koja je Lovrenčić poklonio svojem mjestu - 16 slika, 30 crteža i 53 grafike. Kako je 2002. za Galeriju nabavljen klavir, omogućeno je da se u tom prostoru izvode koncerti. U bogatom kulturno-umjetničkom životu sudjeluje niz aktivnih udruga, a najvažnije kulturne manifestacije koje se održavaju na području općine su „Tjedan kulture, zabave i športa“ te „Svetokriški fašnik“, a posebnost kulturne ponude je i galerija „Rudi Stipković“. Za područje kulture Općina je iz svog proračuna u 2014. godini izdvojila 987.254 kn (što uključuje knjižnicu i čitaonicu, muzejsko-galerijsku djelatnost, sakralne objekte, kulturno-umjetnička društva te sportske udruge).

Potencijali kulture na području općine, strateški usmjereni, mogu biti ključan resurs u razvoju turizma.

5.6. Sport

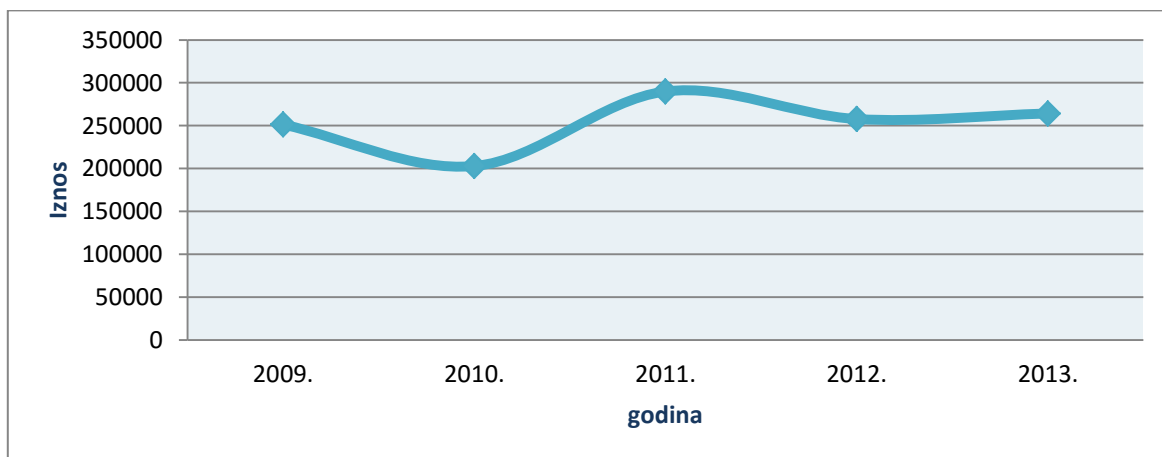
Na području općine već se niz godina organiziraju različite sportsko-rekreacijske manifestacije, posebno u okviru „Tjedna kulture, zabave i športa“ – tradicionalni malonogometni noćni turnir, potom ribički kup za članove ribičkog društva „Krap“, zatim brzopotezni šahovski turnir te treking utrka *Treking & Trail Sveti Križ Začretje*. Na području Općine Sveti Križ Začretje aktivno djeluje petnaestak udruga koje se bave različitim vrstama i oblicima sporta – od ribolova, preko kickboxinga, hokeja, motociklizma, tenisa, skijanja pa do nogometa - a za potrebe sporta Općina je u proračunu za 2014. godinu izdvojila 235.000 kn.

5.7. Organizacije civilnog društva

Prema podacima Općine, na njenom području u 2014. aktivno djeluje 50 udruga, a uz svoj proračun Općinsko vijeće donosi i Program javnim potreba u sportu, u kulturi te Odluku o raspodjeli sredstava za subvencije u poljoprivredi. Od 2013. udruge s područja općine prijavljuju svoje programe redovne djelatnosti i pojedinačne projekte na Javni poziv koji pokriva programe i projekte udruga s područja kulture, sporta, gospodarstva, poljoprivrede, turizma te ostale projekte, programe i manifestacije koje doprinose razvitku općine. Kriteriji kod dodjele potpora su značaj programa za razvoj djelatnosti iz područja djelovanja udruge, inovativnost i kvaliteta ponuđenog programa, svrhovitost, ekonomičnost i dugoročnost programa, osiguranje sredstava iz drugih izvora te tijek realizacije i rezultati dosadašnjih projekata. Izbor programa za sufinanciranje utvrđen je prema parametrima spomenutih programa, pa je tako u 2011. godini ukupno izdvojeno 318.496 kn, godinu kasnije 453.724, a u 2013. godini 438.718 kn. Ne postoji evaluacija provedenih programa te nema evidencije o prijavama projekata organizacija civilnog društva na programe nacionalne ili europske razine.

5.8. Marginalizirane skupine i socijalna politika

Općina svojim aktivnostima i pripadajućim proračunskim iznosima provodi *Socijalni program*. U 2014.godini u proračunu je za te namjene predviđeno ukupno 394.914 kn. Sredstva su utrošena za pomoć za podmirenje troškova stanovanja te razne druge oblike pomoći (pomoći u naravi, boravak djece u dječjem odmaralištu, školske knjige, dostava toplih obroka, troškovi pogreba socijalno ugroženih kategorija stanovnika) , potom za nabavu drva, različite humanitarne pomoći, za djelatnost Crvenog križa i ostalih nevladinih udruga u ovom sektoru (ukupno 96.376 kn) te za novorođenčad ukupno 120.000 kn. Općina je u razdoblju od 2009. do 2013.godine za socijalni program utrošila ukupno 1.265.800 kn, kako je prikazano u grafikonu 7.

Grafikon 8 Pregled utrošenih sredstava za socijalni program (2009.-2013.), Izvor: Općina Sveti Križ Začretje, 2014.

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
Neadekvatni prostorni uvjeti rada dječjeg vrtića. Izostanak iniciranja projekata i programa civilnog društva koji se sufinanciraju iz drugih izvora.	Osiguranje uvjeta rada dječjeg vrtića koji će udovoljavati potrebama i standardima. Stvaranje pretpostavki za učinkovitije korištene kulturnih resursa, posebice u turističkom razvoju.

6. KOMUNALNA I PROMETNA INFRASTRUKTURA

6.1. Prometna infrastruktura

Na području općine je ukupno 43,26 km cesta različite kategorizacije, odnosno 4,43 % od ukupne duljine prometnica na području Krapinsko-zagorske županije. Time je općina u županiji na osmom mjestu po duljini prometnica koje prolaze njenim područjem. Prema podacima Zavoda za prostorno planiranje KZZ vidljivo je nadalje da područjem općine prolazi 8,5 km autoceste (gotovo četvrtina duljine autoceste na području cijele županije), 10,73 km državne ceste, potom 21,77 km županijskih cesta te evidentirano samo 2,25 km ceste koje spadaju u kategoriju lokalne prometnice. Prometni koridor, odnosno autcesta Zagreb – Macelj nedvojbeno je od iznimnog značaja za Općinu, no potrebno je riješiti izradu adekvatnog sustava zaštite od buke. Stoga je Ministarstvu pomorstva, prometa i infrastrukture upućen upit o dinamici izgradnje sustava zaštite od buke.

Katastar nerazvrstanih cesta nije izrađen, no Općina je potpisala ugovor o njegovoj izradi s Krapinsko-zagorskom županijom. Prema podacima Državnog ureda za reviziju iz studenoga 2013. o obavljenoj reviziji održavanja nerazvrstanih cesta u jedinicama lokalne samouprave na području Krapinsko-zagorske županije vidljivo je da je ukupna duljina nerazvrstanih cesta 36.330 m. Prema navedenim podacima, duljina nerazvrstanih cesta (u m/stanovniku) je 6, što je ujedno i najmanje među svim jedinicama lokalne samouprave na području županije. Najveći problemi koji su prisutni kod nerazvrstanih cesta su neriješeni imovinsko-pravni odnosi, velika financijska sredstva potrebna za njihovu modernizaciju, kao i pojava klizišta. Općina iz proračuna izdvaja sredstva za uređenje i sanaciju, pa je u 2011. godini iz općinskog proračuna izdvojeno ukupno 650.781,40 kn, od čega za modernizaciju i asfaltiranje 105.617 kn, dok se ostali dio odnosi na održavanje nerazvrstanih cesta, prometne znakove te čišćenje snijega u zimskom periodu. Godinu kasnije je za modernizaciju i asfaltiranje nerazvrstanih cesta utrošeno 560.140 kn, no s uključenim troškovima za održavanje, prometnu signalizaciju i čišćenje snijega ukupan je iznos 700.681,67 kn. U 2013. godini ukupna ulaganja iznosila su 960.482,42 kn, od čega 209.129,07 kn za sufinanciranje izgradnje nogostupa Švaljkovec, 418.301 kn utrošeno je za modernizaciju i asfaltiranje nerazvrstanih cesta, a ostalo je uloženo na održavanje.

Pruga Zabok-Đurmanec-Rogatec (Slo) ukupne je građevinske duljine 27,16 km, a područjem općine ona prolazi u ukupnoj duljini 7,12 km. Kvaliteta i izgrađenost prometne infrastrukture na području općine, kao i cijele županije u željezničkom prometnom sustavu nisu zadovoljavajući. Stanje mobilnih i stabilnih kapaciteta te mala brzina putovanja ima negativan utjecaj na kvalitetu prijevoza, a željeznička je postaja smještena relativno daleko od samog središta općine. Problem predstavlja i velik broj željezničko-cestovnih prijelaza među kojima je dio onih koji ne posjeduju uređaje za siguran prijelaz cestovnih vozila i pješaka preko željezničke pruge. Međusobni razmaci kolodvora/postaja prosječno iznose 2,87 km. Mala međusobna udaljenost kolodvora i postaja na širem području ukazuje na relativno dobru opsluženost prometnom infrastrukturom, ali s druge strane smanjuje njegovu kvalitetu i komercijalnu brzinu. I Općina Sveti Križ Začretje posredno je uključena u projekt razvijanja integriranog prijevoza koji se odnosi na područje Krapinsko-zagorske i Zagrebačke županije te Grada Zagreba. Nakon odobrene tehničke pomoći, za realizaciju ovog strateškog projekta se očekuju sredstva iz fondova EU. Riječ je o razvoju modela organizacije putnika koja se temelji na zajedničkoj tarifi prijevoznika u linijskom putničkom prijevozu na širem području, na kojem djeluje više prijevozničkih oblika i tvrtki. Model podrazumijeva da korisnik usluge svoje putovanje unutar zajedničkom tarifom obuhvaćenog područja (koji funkcionalno podrazumijeva javni gradski i prigradski linijski prijevoz različitih oblika – autobus, tramvaj, željeznica - može ostvarivati kupovinom i korištenjem jedne karte.

Podaci Hrvatskih cesta „Brojenje prometa na cestama Republike Hrvatske 2013.“ (objavljeno 2014.) o cestovnom prometu ponajbolje ilustriraju prometnu važnost i položaj Svetog Križa Začretja. U pregledu prosječnog godišnjeg i prosječnog ljetnog dnevnog prometa s općim podacima, na brojačkom mjestu Čveki (brojački odsječak duljine 2,3 km koji započinje na Državnoj cesti D35 te završava na Županijskoj cesti Ž2158) prosječan godišnji dnevni promet je 4.096 vozila (ljetni je nešto veći 4.168), od čega 85% čine osobna vozila. Što se pak prometa Autocestom Zagreb – Macelj tiče, iz navedenog je pregleda razvidno da je prosječni godišnji dnevni promet u 2013. godini na brojačkom mjestu Začretje – sjever bio 11.190 vozila, no prosječni ljetni dnevni promet daleko je veći – čak 22.150 vozila. Brojački odsječak pokriva duljinu od 4,8 km, od čvora Krapina do čvora Začretje. Prosječno godišnje 79,63 % vozila čine osobni automobili, odnosno kategorija I, dok je 7,02% vozila II kategorije (3 ili više osovina, visina do 130 cm, uključujući kombi vozila) te 9,78% vozila IV kategorije, odnosno vozila sa 4 ili više osovina, visine veće od 130 cm, dakle kamiona. Tijekom ljetnih mjeseci vozila I kategorije čine 84,43% prosječnog dnevnog prometa, vozila II kategorije 7,46%, vozila III kategorije 2,44 % te vozila IV kategorije 5,22% prosječnog dnevnog prometa. Nadalje, prema podacima o prolasku vozila na naplatnoj postaji Začretje, iz spomenute publikacije je vidljivo da je kroz naplatne kućice u Svetom Križu Začretju u 2013. godini prošlo ukupno 448.131 vozilo (u prosjeku oko 1.200 vozila dnevno), s time da je najmanji broj vozila koja

su prošla kroz naplatne kućice bio u veljači (28.548 vozila), a najviše u kolovozu (43.270 vozila). Iz ovih se podatak može zaključiti da značajan broj vozila tijekom ljetnih mjeseci koja su u tranzitu, silaze s autoceste na području Svetog Križa Začretja. Aritmetički prosjek pokazuje 37.344 vozila prosječno mjesečno, što ukazuje na činjenicu da između 5 i 6 tisuća vozila više tijekom ljetne sezone izlaze na naplatnim postajama u Svetom Križu Začretju.

Zračni promet koji pokriva i prostor Općine Sveti Križ Začretje zastupljen je putem međunarodne Zračne luke Pleso, koja je smještena u Velikoj Gorici, a udaljenost od Zračne luke je 62 km.

6.2. Telekomunikacije

Područje Općine Sveti Križ Začretje gotovo je u cijelosti pokriveno fiksnim telefonskim linijama i mobilnom telefonijom. Telekomunikacijske usluge obavlja više operatera, koji imaju dobru pokrivenost signalom. Za razvoj svih segmenata nedvojbeno je važna dostupnost Interneta, koja utječe kako na gospodarstvo, upravu, tako i kvalitetu života stanovništva.

Obzirom da Internet kao medij omogućava značajnu učinkovitost, jednostavan pristup te iznimno brzo širenje informacija, pristup je u samom centru mjesta, područje Trga hrvatske kraljice Jelene, omogućen i preko hot-spot usluge (besplatni bežični pristup) koju je Općina financirala vlastitim sredstvima.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, na području općine od ukupno 1.839 privatnih kućanstava njih 53,34 % posjeduje osobno računalo, dok je za cijelu Krapinsko-zagorsku županiju taj postotak 50,1. Od spomenutog broja kućanstava na području općine 47,58% se koristi Internetom, a na području županije udio je 44,15%.

U strateškim dokumentima nacionalne razine, a posebno Europske unije, širokopojasni Internet ključan je za ostvarenje infrastrukture za *Digitalni program i stvaranje digitalnog jedinstvenog tržišta*. Ne može se dovoljno naglasiti gospodarska važnost usluga širokopojasnog Interneta. Pristup širokopojasnom Internetu znatno povećava gospodarski rast te su na svim razinama u Republici Hrvatskoj nužna ulaganja u ovaj sektor, što vrijedi i za Općinu. Slika 2. prikazuje područja za koja operateri imaju mogućnost pružanja širokopojasnog pristupa Internetu (pristupna brzina 30 Mbt/s označena je zelenom, a 30 do 100 Mbit/s ružičastom bojom) putem vlastite infrastrukture, koja obuhvaća sve tehnologije, tj. područja na kojima pojedini operateri mogu u kratkom roku i bez značajnijih ulaganja spojiti korisnike na vlastitu pristupnu širokopojasnu infrastrukturu.

Slika 3 Područja širokopojasnog pristupa Internetu, Izvor: HAKOM, 2014.

6.3. Opskrba energijom, vodoopskrba i odvodnja

Područje Krapinsko-zagorske županije, tako i Svetog Križa Začretja, pripada sjevernom dijelu elektroenergetskog sustava Republike Hrvatske koji se opskrbljuje električnom energijom iz hidroelektrana Dravskog sliva te termoelektrana na području Zagreba i Siska. Ukupna duljina vodova na distribucijskom području Krapinsko-zagorske županije, površine 1 190 km², iznosi 5 129,37 km. Najveći dio područja Županije (oko 86%) električnom energijom snabdijeva distributer Elektra Zabok. Područjem općine prolazi dalekovod 110 kV te dalekovod 35kV. Još uvijek postoje dijelovi niskonaponske mreže koje nemaju adekvatne niskonaponske prilike.

Najvažniji izvor biomase u županiji je drvna (šumska) biomasa. Drvna biomasa za energetske uporabu se dijeli na cjepanice, sječku i pelete. Trenutno najvažnija upotreba biomase u energetske svrhe odnosi se na ogrjevno drvo za grijanje domaćinstava. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku (Popis stanovništva 2011. godine), ukupno 23.141 nastanjenih kućanstava koristi drvo kao jedini ili

primarni energent za grijanje odnosno oko 55% ukupnog broja stanovnika. Procijenjena godišnja potrošnja ogrjevnog drva iznosi oko 102.000 m³ (energetska vrijednost oko 0,68 PJ). Prosječna godišnja potrošnja ogrjevnog drva po stanovniku za Krapinsko-zagorsku županiju iznosi 0,71 m³, a za Republiku Hrvatsku iznosi 0,77 m³. Na osnovi potrošnje ogrjevnog drva izračunato je da se najmanje ogrjevnog drva (0 - 0,6 m³) troši u Svetom Križu Začretje i Kraljevcu na Sutli.

Što se pak plinske mreže tiče, na području Krapinsko-zagorske županije njena ukupna dužina iznosi 2.120 km, a distribuciju plina obavlja 6 distributera koji plinom opskrbljuju 29.760 potrošača. Prosječan broj priključaka na 100 stanovnika je 22. Na području Svetog Križa Začretja distribuciju plina obavlja Zagorski metalac d.o.o. s godišnjim prometom plina oko 26.000.000 m³ (oko 40% ukupne distribucije plina na području županije) i oko 8.500 potrošača (14 velikih industrijskih, oko 790 u sektoru usluga, dok su ostatak kućanstva). Na cijelom distributivnom području izgrađeno je oko 410.000 m plinovoda i oko 240.000 kućnih priključaka. Područjem općine prolaze tri pravca plinovoda, od juga prema sjeveru, a od ovih glavnih plinovoda vodi se i niz sekundarnih. Stanje izgrađenosti i kapacitet plinske mreže omogućuju većini građevina koje nisu plinificirane da se priključe na mrežu. Proteklih se godina ulagalo u modernizaciju plinovoda na području Općine, u cilju što kvalitetnije distribucije kako za industrijske korisnike, tako i domaćinstva. Distribuirana se prirodni plin, a područjem općine prolazi magistralni plinovod Rogatec – Zabok. Prema podacima Plinacro d.o.o., koja je podnijela zahtjev Općini za izradom ciljanih izmjena i dopuna Prostornog plana, plan izgradnje magistralnog plinovoda velikog kapaciteta Rogatec – Zabok podrazumijeva izgradnju novog plinovoda u zasebnom koridoru.

Područje općine dobro je pokriveno vodovodnom mrežom čija ukupna dužina iznosi ukupno 89,87 km, od čega je 32,17 km magistralnog vodovoda, a 57,7 km distributivnog. Opskrba vodom nije riješena jedino u području visoke zone Klupci te visoke zone Galovec. U postupku je rješavanje opskrbe vodom područja tzv. „visoke zone“ uključuje i zonu Klupci čija izgradnja je u postupku te će se riješiti vodoopskrba stanovnika ovog područja. Prva faza – koja je dovršena – uključila je izgradnju glavnih vodovodnih cijevi i vodovodne mreže na sjevernom dijelu obuhvata. tj. na području naselja Klupci, Jurjevec Začretski i Mala Pačetina te privremene hidrostanice „Klupci“ kao privremenog rješenja sve do trenutka dok predviđeni vodospremnik „Temovec“ nije u funkciji. Inače, prema površini, na kvadratni kilometar otpada u prosjeku 2,09 km vodovoda, što je više od prosjeka Krapinsko-zagorske županije (1,32 km). Opskrbu vodom za područje općine obavlja Zagorski vodovod d.o.o., a od 2014. godine koristi se voda iz crpilišta Lobar. U Zagorskom vodovodu d.o.o. uveden je preventivni sustav samokontrole HACCP te uspostavljen sustav upravljanja okolišem sukladno zahtjevima norme ISO14001. Na području općine nema službeno evidentiranih lokalnih vodovoda,

odnosno postoje saznanja da pojedina domaćinstva imaju interne vodovode spojene na bunare, za privatnu uporabu.

Što se pak tiče priključaka na kanalizaciju, na području općine Sveti Križ Začretje u ovom je trenutku priključeno ukupno 182 kućanstava, odnosno 582 stanovnika, a duljina kanalizacijske mreže je 11 km. Prema ovim podacima, na kanalizaciju je priključeno oko 10% kućanstava (prosjeak na području županije je oko 20%). U planu je i izrada procjene mreže mješovite oborinske vode. Sukladno važećim odredbama Zakona o vodama, komunalna društva i jedinice lokalne samouprave prenijele su djelatnost javne odvodnje na javnog isporučitelja te je Zagorski vodovod d.o.o. time preuzeo i djelatnost odvodnje. Sveti Križ Začretje dio je aglomeracije Zabok na čijem području se pružaju usluge javne odvodnje, bez pročišćavanja otpadnih voda. Nakon izrade projektne dokumentacije za sustav prikupljanja i odvodnje otpadnih voda aglomeracije, a zbog kratkoće rokova i važnosti projekta, Zagorski vodovod Zabok d.o.o. je sredinom 2014. proveo ekipiranje i samostalno započeo s rješavanjem imovinsko-pravnih poslova. Obzirom da je ovaj trošak svrstan u prihvatljive troškove strukturnih fondova EU te kako će rečeni projekt biti kandidiran kao infrastrukturni koji je moguće sufinancirati iz europskih strukturnih i investicijskih fondova, u razdoblju do 2015. do 2018. očekuje se povrat ovih sredstava te su suvlasnici odobrili kreditno zaduženje prijavitelja, iako je nezaobilazan problem onaj vezan uz postotak sufinanciranja.

Govoreći o obnovljivim izvorima energije, Općina se u suradnji s Krapinsko-zagorskom županijom uključila u projekt sufinanciranja energetske učinkovitosti obiteljskih kuća te je u 2011. sufinancirala sa 8.000 kn 2 korisnika, godinu kasnije sa 21.062 kn 3 korisnika te 2013. godine dva korisnika sa ukupno 6.272 kn. Obzirom na strateške smjernice europske, nacionalne i regionalne razine, potrebno je vlastitim mjerama, a posebno kroz dostupne programe, snažnije poticati korištenje obnovljivih izvora energije. Općina je spremna uključiti se u sve modele, no nužno je provesti aktivnosti u cilju bolje osviještenosti stanovništva o važnosti i koristima ovih oblika energije.

Posebno značajan projekt na razini Županije proveden je tijekom 2008. godine, kada je u ukupno 12 školskih objekata izvršena je zamjena kotlovnica (prelazak sa lož ulja na plin), zamjena rasvjete (prelazak sa sijalica s žarnim nitima na fluorescentnu rasvjetu), ugradnja termostatskih ventila na svim radijatorskim tijelima uz djelomičnu zamjenu vanjske stolarije. Projektom je obuhvaćena i matična osnovna škola Sveti Križ Začretje. Projekt je proveden s tvrtkom HEP ESCO, a sufinanciranje je osigurao i Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost.

Dio značajnih podataka odnosi se i na javnu rasvjetu, za koju se u prosjeku utroši oko 1-3% proračunskih sredstava za potrošnju električne energije, a ako se navedenim troškovima pridodaju i

troškovi tekućeg i investicijskog održavanja te troškovi izgradnje javne rasvjete, udio utrošen na javnu rasvjetu u proračunskim sredstvima jedinica lokalne samouprave doseže i do 5%. Na području općine, čiji je sustav javne rasvjete u njenom vlasništvu, koristi se visokotlačna natrijeva rasvjeta, a u sustavu je ukupno 28 obračunskih mjernih mjesta iz kojih se napaja javna rasvjeta. U 2013. godini Općina je, uz sufinanciranje Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, realizirala projekt rekonstrukcije javne rasvjete na području općine, u sklopu kojeg je izvršena zamjena 214 rasvjetnih tijela, a ukupna vrijednost ove investicije je 304.577,50 kn. Stoga je u funkciji više od 200 svjetiljki s elektronskom prigušnicom, a na području općine je oko 80 javnih rasvjetnih tijela na kojima je upravljanjem moguće smanjenje intenziteta svjetlosnog toka, što donosi uštede u utrošku energije, uz isključenje dijela rasvjete u noćnim satima. Sredstva Općine utrošena za javnu rasvjetu u 2014. manja su oko 16% u odnosu na godinu prije, kada je utrošeno 337.925 kn. Većina gradova i općina Krapinsko-zagorske županije prepoznala je važnost provođenja mjera energetske učinkovitosti u sustavima javne rasvjete te je izvršen određeni broj intervencija na postojećoj i izgradnji nove rasvjete. No ipak, postoje mnoge instalacije koje ne zadovoljavaju osnovne kriterije i norme svjetlotehnike sa velikim energetske potencijalom ušteda koji će biti moguće ostvariti tijekom njihove rekonstrukcije ili izgradnje. Master plan javne rasvjete Krapinsko-zagorske županije povezuje sve jedinice lokalne samouprave na zajedničko djelovanje putem sustavnog i planskog provođenja rekonstrukcije na postojećoj i izgradnji nove javne rasvjete uključujući provedbu svih faza projekta, od izrade projektne dokumentacije do same realizacije. Projekt Master plana javne rasvjete temelji se na najvišim tehničkim standardima po pitanju primjene mjera povećanja energetske učinkovitosti i smanjenja svjetlo-onečišćenja. Na ovaj način postići će se povećanje kvalitete rasvijetljenosti prometnica i pješačkih zona i time povećati sigurnost u prometu te postići značajne energetske i novčane uštede

6.4. Gospodarenje otpadom

Prikupljanje komunalnog otpada koji nastaje u kućanstvima na području općine obavlja koncesionar, temeljem provedenog javnog natječaja. Naime, Komunalno poduzeće Zabok d.o.o. kojem je jedan od osnivača Općina (u temeljnom kapitalu poduzeća Općina Sveti Križ Začretje ima temeljni ulog od 19%) obavlja odvoz otpada na području jedinica lokalne samouprave – suvlasnika, koji na svom području imaju deponij. Nekadašnji općinski deponij Pustodol je zatvoren i u potpunosti saniran te je usluga sakupljanja, odvoza i zbrinjavanja komunalnog i biorazgradivog otpada dodijeljena koncesionaru, poduzeću „EKO-FLOR“ za osmogodišnje razdoblje. Prikupljanje otpada obavlja se pomoću posuda-kanti za skupljanje otpada, a sa lokacija gdje nije moguć pristup specijalnom vozilu postavljeni su spremnici većih zapremina. Komunalni otpad od proizvodnih i uslužnih djelatnosti (po

svojstvima i sastavu sličan je otpadu iz kućanstva) skuplja se pomoću većih spremnika za otpad te takav otpad komunalno poduzeće odvozi specijalnim vozilima za sakupljanje i odvoz komunalnog otpada na službena odlagališta neopasnog otpada kojima upravljaju. Koncesionar je osim toga dužan zbrinjavati glomazni otpad minimalno dva puta godišnje. Na području općine ne postoje reciklažna dvorišta (nadzirano i posebno opremljeno mjesto za razvrstavanje i privremeno skladištenje posebnih vrsta otpada koje nastaju u domaćinstvima), no u postupku je priprema ovakvog dvorišta u okviru pretovarne stanice u Zaboku u sklopu budućeg regionalnog centra za gospodarenje otpadom sjeverozapadnog dijela Hrvatske, kojeg će među nekoliko jedinica lokalne samouprave koristiti i Sveti Križ Začretje.

Što se pak tiče industrijskog i opasnog otpada, proizvođači otpada dužni su ga odvojeno prikupljati po vrsti i predati svoj otpad osobi koja obavlja djelatnost gospodarenja otpadom sukladno zakonu kojim je to regulirano. Odvojeno prikupljeni otpad pravna i fizička osoba-obrtnik koja ima ishoduenu dozvolu za gospodarenje otpadom dužna je zbrinuti preporučenim načinom obrade (kemijsko-fizikalni, biološki, termički i odlaganje otpada). Na području Krapinsko-zagorske županije u Zaboku posluje tvrtka C.I.A.K. d.o.o. iz Zagreba koja se bavi gospodarenjem opasnim i neopasnim otpadom te na toj lokaciji posjeduje građevinu za privremeno skladištenje opasnog i neopasnog otpada sa tendencijom proširenja djelatnosti na kondicioniranje otpada fizikalnom i kemijskom obradom otpada.

U sklopu uspostave integriranog sustava gospodarenja otpadom u Sjeverozapadnoj Hrvatskoj – te je projekt vezan i uz Sveti Križ Začretje - predviđena je izgradnja već spomenutog regionalnog Centra za gospodarenje otpadom Piškornica, koji se nalazi na području općine Koprivnički Ivanec te izgradnja šest pretovarnih stanica od čega je među četiri veće i ona na lokaciji Gubaševo. Na lokacijama pretovarnih stanica nalazit će se, kako je navedeno, reciklažna dvorišta odakle će se sakupljeni sortirani otpad specijalnim kamionima prevoziti u Piškornicu na daljnju mehaničko-biološku obradu. Predviđeno je da se projekt aplicira na strukturne fondove EU u svrhu dobivanja sredstava za sufinanciranje izgradnje centra i sanacije postojećih. Na području cijele županije, pa tako i Svetog Križa Začretja, posljednjih se godina intenzivno podiže svijest o sustavnom gospodarenju otpadom i smanjenju komunalnog otpada postavljanjem zelenih otoka sa svrhom sortiranja otpada. Sveti Križ Začretje je jedna od 23 jedinice lokalne samouprave Krapinsko-zagorske županije u kojoj su oformljeni „zeleni otoci“. Od ukupno 155, u Svetom Križu Začretju je 15 „zelenih otoka“ (15 staklo, 13 papir, 9 PET).

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
--------------------------	-------------------------

<p>Neriješeni imovinsko-pravni odnosi za nerazvrstane ceste te velika sredstva potrebna za njihovu modernizaciju.</p> <p>Mali udio korištenja obnovljivih izvora energije.</p> <p>Nepostojanje reciklažnog dvorišta.</p>	<p>Razvoj novih modela poticanja energetske učinkovitosti u gospodarstvu i domaćinstvima.</p> <p>Uvođenje mjera energetske učinkovitosti i smanjenja svjetlo-onečišćenja javne rasvjete.</p>
--	--

7. LOKALNO GOSPODARSTVO

Pri gospodarskim analizama promatra se i lokacijski kvocijent. On prikazuje koncentraciju gospodarskog sektora u lokalnoj ekonomiji u odnosu na referentnu ekonomiju. Izračunava se kao broj zaposlenih u nekom ekonomskom sektoru kao udio ukupnog broja zaposlenih na lokalnoj razini u odnosu na referentnu razinu – u ovom slučaju županijsku. Ukratko, ova metoda kojom utvrđujemo prostorni razmještaj industrije, odnosno stupanj koncentracije industrije u nekom prostoru u odnosu na veću prostomu cjelinu, generalno ukazuje da lokacijski kvocijent iznad 1,0 znači razvijeniju industriju od referentnog prosjeka Krapinsko-zagorske županije. Na području Općine Sveti Križ Začretje posebno treba istaknuti lokacijski kvocijent 4,5 u sektoru poljoprivrede, potom 1,1 u prerađivačkoj industriji, 2,2 u građevinarstvu, zatim 1,7 u trgovini na veliko i malo te 2,5 u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane.

Analiza financijskih rezultata po ukupnome prihodu poduzetnika u općinama u 2012.godini (podaci FINA-e iz lipnja 2013.godine) ukazuju da je Općina Sveti Križ Začretje za navedenu godinu bila na 18. mjestu rang liste 20 - od ukupno 428 općina - s najvećim ukupnim prihodom poduzetnika u 2012. godini. Iz spomenute je analize vidljivo da na području općine posluje 81 poduzetnik s ukupno 854 zaposlena i ukupnim prihodom 406.412.000 kn. Poduzetnici s područja općine na 180. su mjestu u RH prema dobiti nakon poreza (7.332.000 kn), na 91. mjestu po gubitku nakon poreza (24.329.000) te na 508. mjestu po neto dobiti. U 2013. godini, prema podacima FINA-e bilo je 78 poduzetnika koji su zapošljavali ukupno 733 zaposlena te ostvarili ukupni prihod 393.056.000 kn, dobit razdoblja iznosila je 17.114.000 kn, a gubitak razdoblja 26.677.000 kn. Prema ovim podacima FINA-e, poduzetnici s područja Svetog Križa Začretja čine 4,7% od ukupnog broja poduzetnika u Krapinsko-zagorskoj županiji te zapošljavaju 4,4% od ukupnog broja zaposlenih kod poduzetnika na području županije. Udio u dobiti razdoblja je 3,6%, a udio u gubitku razdoblja 12,9%. Iz ovih je podataka vidljivo da je u 2013. godini blago smanjen broj poduzetnika u odnosu na 2012., no osjetnije je smanjen broj

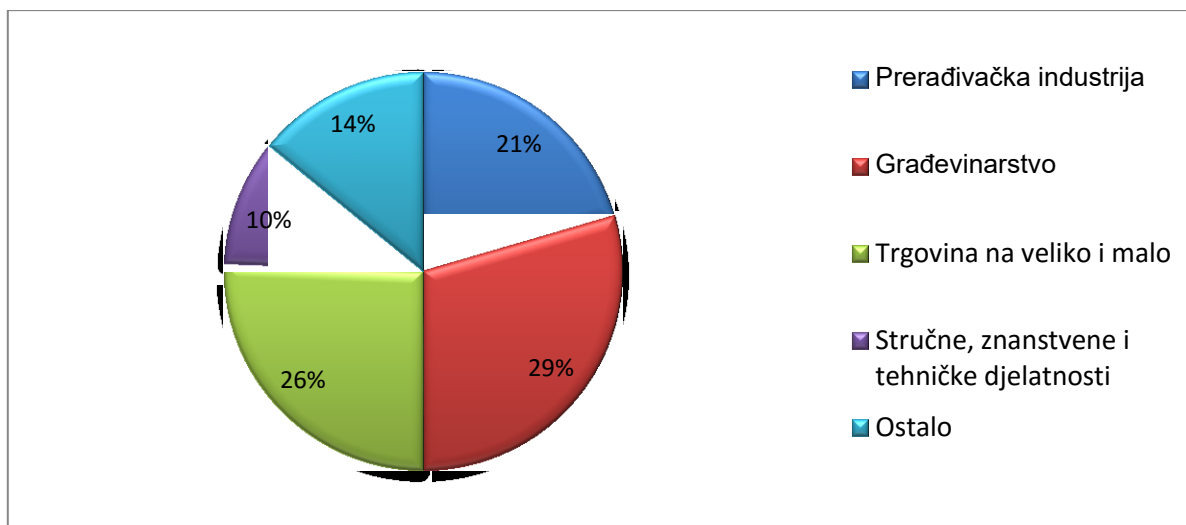
zaposlenih – s 854 u 2012. godini na 733 godinu kasnije. Dobit razdoblja je značajnije povećana, što je poduzetnike na području općine u 2013. rangiralo na 117. mjesto između svih općina u Republici Hrvatskoj u odnosu na 180. mjesto godinu ranije. Prema podacima Fine, odnosno Registru godišnjih financijskih izvještaja za 2014. godinu, Općina Sveti Križ Začretje je na 20. mjestu rang liste 20 općina s najvećim ukupnim prihodom poduzetnika u 2014. godini, mjerena prema broju poduzetnika i zaposlenih te ukupnim prihodom. Za 2014. godinu prema podacima iz navedenog Registra evidentirana su 82 poduzetnika (rang na listi za Republiku Hrvatsku 146), s ukupno 793 zaposlena (rang na razini Republike Hrvatske 112) te ukupnim prihodom 433.501.000 kn.

7.1. Poduzetništvo i obrti

Poduzeća koja djeluju na području općine u najvećoj su mjeri u kategoriji malih poduzeća. Prema podacima FINA-e, na području Svetog Križa Začretja je u 2013. godini registrirano 78 tvrtki koje su zapošljavale ukupno 733 osoba (prosječan broj na bazi sati rada), što je smanjenje od 1,3 % u odnosu na prethodnu, a 13,66 % u odnosu na 2009. godinu. U 2013. godini prosječna neto mjesečna plaća po zaposlenom u kunama iznosila je 3.890 kn, što je povećanje od 2,7% u odnosu na prethodnu godinu i 0,5% u odnosu na 2009. Spomenutih 78 tvrtki je za 2013. godinu ukupno iskazalo dobit od 17.114.000 kn (povećanje od 16,7% u odnosu na godinu prije), ali 6,59% manje nego 2009. godine. Gubitak razdoblja, spomenut i u prethodnom poglavlju, u 2013. ukupno je iznosio 26.677.000 kn i veći je za 31,5 posto nego godinu prije, no 0,8% manji nego 2009. Prema spomenutim podacima FINA-e, najveći broj od spomenutih poduzeća u 2013. godini (ilustrirano grafikonom 8) odnosi se na građevinarstvo – 23 poduzetnika, odnosno 29,5 %, zatim 20 u sektoru trgovine na veliko i malo (25,6%) te 16 u prerađivačkoj industriji (25,6% od ukupnog broja poduzetnika). Ovi sektori, dakako, zapošljavaju i najveći broj djelatnika – njih 573, dok je godinu prije bilo zaposleno 591, pri čemu se pad broja zaposlenih dogodio u sektoru građevinarstva.

Prema Analizi financijskih rezultata poslovanja poduzetnika RH u 2014. po gradovima i općinama koju je objavila Fina u srpnju 2015. godine, na području Općine Sveti Križ Začretje evidentirana su 82 poduzetnika, što je povećanje u odnosu na godinu prije, s rangom na razini Republike Hrvatske 146. Povećan je i broj ukupno zaposlenih – sa 733 u 2013. na 793 godinu kasnije. Ukupni prihod navedenih poduzetnika u 2014. godini bio je 433.501.000 kn, dobit razdoblja 18.805.000, a gubitak razdoblja 13.917.000 kn, što su značajno bolji poslovni rezultati u odnosu na godinu prije, kako je iskazano u prethodnom odlomku. Svakako treba napomenuti da je prema podacima Analize na rang listi prvorangiranih poduzetnika u 20 općina s najvećim ukupnim prihodom poduzetnika u 2014. godini i poduzeće iz Svetog Križa Začretja (43 zaposlena, ukupni prihod 70.626.000 što je čak 16,3% udjela u

ukupnim prihodima na području Općine te dobiti od 2.303.000 kn, odnosno 12,2% udjela ukupne dobiti poduzetnika s područja Općine te bez gubitka).

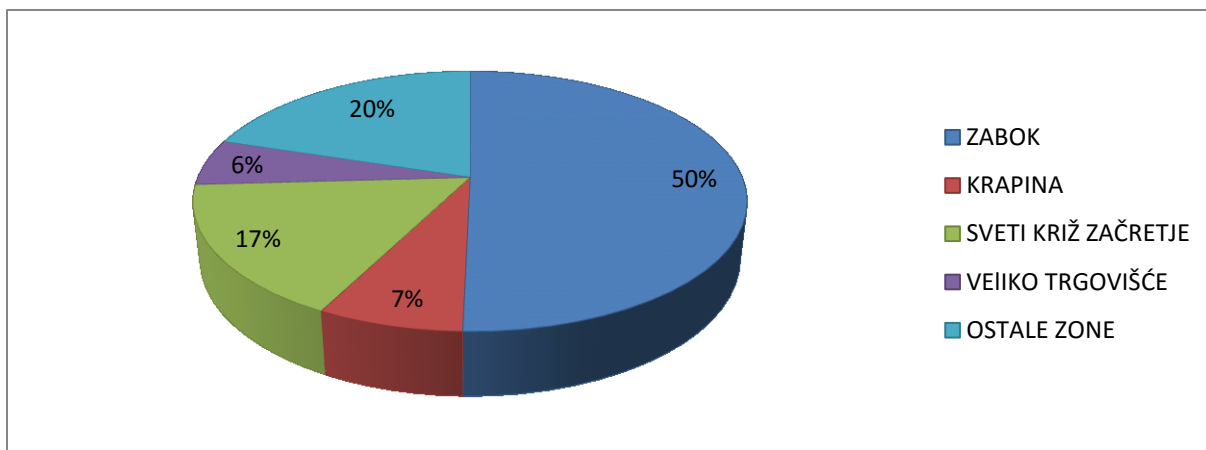

Grafikon 9 Broj poduzetnika u Svetom Križu Začretju po sektorima u 2013., Izvor: FINA, 2014.

Prema podacima Udruženja obrtnika Svetog Križa Začretja, početkom 2014.godine na području općine registrirano je ukupno 110 obrtnika, od čega 13 u ugostiteljstvu, 10 u trgovini, 6 u prijevozu, 9 obrtnika u građevinarstvu, 20 obrtnika u različitim proizvodnim djelatnostima te ostali u uslužnim djelatnostima. Podaci, koji uključuju i broj osiguranih osoba u obrtništvu, ukazuju na smanjenje broja obrtnika – u 2011. godini poslovalo je 119 obrtnika, godinu kasnije 116, a u 2013. godini 117 obrtnika.

7.2. Poslovna zona

Zona malog gospodarstva „Lug“ u Svetom Križu Začretju druga je od ukupno 17 postojećih zona u županiji po broju poduzetnika koje posluju u poslovnim zonama. Zona je osnovana 2002. godine, a godinu kasnije počela je izgradnja pristupne ceste i dijela ostale komunalne infrastrukture. Prostornim je planom za zonu osigurano zemljište površine 97 ha, a trenutna je raspoloživa površina 54,45 ha. Preostalu površinu od 37,95 ha koriste poduzetnici, a 4,6 ha se odnosi na površinu u vlasništvu Općine, odnosno ceste i infrastruktura. U razvoj zone malog gospodarstva dosad je uloženo oko 12 milijuna kuna, prvenstveno u izgradnju komunalne infrastrukture. Zastupljenost i udio tvrtki u odnosu na ostale poslovne zone na području Krapinsko-zagorske županije iskazani su u grafikonu 9.:

Grafikon 10 Udio tvrtki po gospodarskim zonama u Krapinsko-zagorskoj županiji, Izvor: HGK, 2014.

U 2014. godini u zoni posluje 23 poduzetnika, od kojih se 21 odnosi na pretežito proizvodne programe, a preostala 2 na uslužno-trgovačke. U tvrtkama koje posluju unutar zone trenutno je zaposleno 450 osoba. Velika zastupljenost tvrtki s proizvodnim programima rezultat je selektivnog odabira investitora kako bi se osigurala zadovoljavajuća struktura proizvodnih djelatnosti (elektroindustrija, metalna industrija i procesna oprema, drvna industrija, industrija građevnog materijala, tekstilna industrija te proizvodnja namještaja). Ovakva struktura u potpunosti je u skladu sa Strategijom razvoja RH. Svakako treba napomenuti da se 90% ulaganja u području zone odnosi na *greenfield* investicije, dok su 3 investicije rezultat inozemnih ulaganja. Velik dio proizvodnih programa poduzetnika koji posluju u zoni izvozno je orijentiran. Potrebno je naglasiti da su poduzeća koja posluju u zoni diverzificiranih proizvodnih programa i usluga, što isključuje ovisnost o svega nekoliko velikih poslodavaca, čiji bi mogući poslovni problemi izravno utjecali na (ne)zaposlenost, kao i razvijene prateće usluge i proizvode sistemom domina.

Općina nizom odluka osigurava različite pogodnosti svim poduzetnicima koji u zoni investiraju u proizvodne djelatnosti. Pogodnosti se odnose na oslobođenje od plaćanja komunalnog doprinosa, zatim plaćanja komunalne naknade u prvoj godini poslovanja te se osigurava logistička potpora. Konkretno, u prvoj godini poslovanja plaćanja komunalne naknade su oslobođeni poduzetnici koji investiraju u proizvodne pogone, a Općina može odobriti djelomično ili potpuno oslobođenje plaćanja komunalne naknade na određeni vremenski rok investitore koji ulažu u nove poslovne prostore, a od posebnog su interesa za razvitak Općine. Investitori u proizvodne pogone također su oslobođeni plaćanja komunalnog doprinosa, a treba spomenuti i da pravne i fizičke osobe kojima je sjedište na području Općine plaćaju 50% ukupnog iznosa poreza na tvrtku. Uspjeh zone nedvojbeno leži u atraktivnosti i opremljenosti zone, olakšicama za poduzetnike te blizini frekventnih prometnica, a položaj zone u širem okruženju prikazan je na slici 3.

Slika 4 Položaj zone malog gospodarstva „Lug“, Izvor: Zagorska razvojna agencija /ZGZ, 2013.

Prema dostupnim podacima po obavljenoj reviziji koja se odnosi na osnivanje i ulaganja u opremanje i razvoj poduzetničkih zona na području Krapinsko-zagorske županije, vidljivo je da su vrijednosno najznačajnija sredstva u razdoblju od 2004. do 2013. godine, nakon Grada Zaboka i Grada Krapine uložena u Zonu malog gospodarstva „Lug“, u ukupnom iznosu od 11.276.006 kn, odnosno 10,4% ukupnih ulaganja u sve zone u navedenom razdoblju. Nadalje, za izgradnju i opremanje poduzetničkih zona 12 gradova i općina koristilo je sredstva državnog proračuna u ukupnom iznosu od 38.008.887 kn, od čega Sveti Križ Začretje 11,6%. Nacrt Izvješća Državnog ureda za reviziju nadalje navodi da je u opremanje i razvoj poduzetničkih zona koje su u funkciji od osnivanja pa do konca 2013. uloženo 116.125.815 kn, što prosječno po zaposleniku iznosi 18.038 kn, dok je za Sveti Križ Začretje po zaposleniku u zoni uloženo 20.996 kn. Ključno je napomenuti da je vlasništvo nad zemljištem na području poslovnih zona mnoge jedinice lokalne samouprave stavilo u daleko povoljniju poziciju, jer su prodajom zemljišta izravno mogle ulagati u infrastrukturu, a obzirom da je Općina Sveti Križ Začretje u vlasništvu malog postotka zemljišta, to je vrijednost uloženoga u razvoj zone iznimno velika i značajna.

7.3. Turizam

Na području općine, prema podacima Turističke zajednice Krapinsko-zagorske županije, registrirana su tri objekta koja nude smještaj, ukupnog kapaciteta 45 postelja, odnosno 18 soba, od čega 20 postelja u objektima seljačkih domaćinstava te 25 postelja u pansionu. Ukupno, to čini 2 posto ukupnog smještajnog kapaciteta na području županije, no pritom valja imati na umu da je glavina smještajnog kapaciteta u nekoliko velikih turističkih objekata vezanih uz toplički te vjerski turizam. U općini nije osnovana turistička zajednica, no bez obzira na to, Općina iz proračuna izdvaja financijska sredstva za razvoj turizma. To se odnosi, primjerice, na uređenje pristupnih putova do turističkih objekata, osiguran je već spomenuti besplatni Internet („*hot spot*“) u centru mjesta, a krenulo se i u uređenje multifunkcionalnog prostora uz vinoteku u centru mjesta. Za 2014. planiran je projekt *brandiranja* destinacije, odnosno prepoznatljivosti.

I područje cijele županije želi se *brandirati* kao destinacija koja nudi opuštajući odmor po mjeri svakog posjetitelja. Temelj razvoja, u čemu i Sveti Križ Začretje nalazi svoje mjesto, su selektivni oblici turizma koji počivaju na prirodno-geografskim i kulturno-povijesnim faktorima te uključuju gastronomske i kulturne potencijale. Uz to, na umu treba imati da globalni trendovi na turističkom tržištu ukazuju na kontinuirani porast potražnje za aktivnim odmorom te odmorom u manje poznatim predjelima, još uvijek netakutoj i očuvanoj prirodi te odmorom daleko od odredišta masovnih posjeta, a posljednjih se godina uočava stalni rast potražnje za destinacijama na kontinentu. Krapinsko-zagorska županija posljednjih godina bilježi kontinuirani porast broja turističkih dolazaka te noćenja, no istovremeno je primijećeno da iako dolazi 17% više turista (razdoblje 2010. – 2011.), broj noćenja se u istom razdoblju povećao za 10%, odnosno dolazi više gostiju koji ostaju kraće. Navedena situacija može ukazati na nedostatak dostatne ponude zanimljive turistima, a i na trend kraćeg boravka turista. Netaknuta priroda, zasad još uvijek prisutna nemasovnost zagorskog turizma te bogata kulturno-povijesna baština i gastro-običajna tradicija komparativne su prednosti koje cijela županija u nadolazećem razdoblju treba maksimalno iskoristiti i fokusirati svoj turistički razvoj upravo na specijaliziranu turističku ponudu namijenjenu pojedincima željnim novih iskustva i doživljaja. U svakom slučaju, turizam na području Općine, kao i cijele županije, na pragu je trećeg razdoblja kada započinju inicijative za snažniji razvoj i povećanje agroturističke ponude. Seoski turizam mogao bi predstavljati način revitalizacije kritičnih ruralnih područja (populacijski opustjela, gospodarski nerazvijena i izolirana seoska područja). Za realizaciju seoskog turizma postoje povoljni uvjeti te bi se uz dodatna ulaganja i povezivanjem s ostalim mogućnostima turističke ponude veći broj kućanstava mogao baviti ovom vrstom turizma. U razvoju turizma od ključne je važnosti i planska provedba eksternog marketinga u cilju promocije turističkih resursa. Općina Sveti Križ Začretje i u ovom segmentu ima dodatne prednosti, prvenstveno zbog

izuzetno dobrog prometnog položaja, a osim toga i službeni pokazatelji velikog trgovačkog centra na području Općine govore o prosječno 100.000 posjetitelja mjesečno.

7.4. Ruralni razvoj i poljoprivreda

Poljoprivredna djelatnost na području cijele Krapinsko-zagorske županije, pa tako i Svetog Križa Začretja, uvjetovana je konfiguracijom terena, kvalitetom tla, razmještajem stanovnika i tradicionalnim načinom življenja na manjim posjedima. Pored toga nema većih melioracijskih zahvata u cilju privođenja tla za poljoprivrednu proizvodnju, a jedno od osnovnih obilježja poljoprivrednih gospodarstava je usitnjenost posjeda i njihova rascjepkanost. Udio aktivnog poljoprivrednog stanovništva na području općine je vrlo nizak - podaci Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje pokazuju da je na dan 31.12.2013. evidentirano svega 10 osiguranika kojima je poljoprivreda bila osnova osiguranja. No, bez obzira na ove podatke, poljoprivredna djelatnost ipak ima veći značaj na području općine nego što to pokazuje udio poljoprivrednog stanovništva. Prema podacima Popisa poljoprivrede, od ukupno 1.817 ha raspoloživog poljoprivrednog zemljišta na području Općine Sveti Križ Začretje koristi se oko 66 %, dok je taj prosjek za područje Krapinsko-zagorske županije nešto niži i iznosi 62%. Korišteno poljoprivredno zemljište se koristi u podjednakom omjeru kao oranice i vrtovi, povrtnjaci, livade, voćnjaci i vinogradi te nešto manje kao pašnjaci i rasadnici. Površina raspoloživog poljoprivrednog zemljišta po kućanstvu na području Općine Sveti Križ Začretje je 1,37 ha, što je manje nego je prosjek za županiju, koji iznosi 1,60 ha po domaćinstvu. Prema podacima Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, na području Krapinsko-zagorske županije, u 2013. godini upisano je ukupno 9140 poljoprivrednih gospodarstava, od čega je 8931 obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, među kojima 401 na području Općine Sveti Križ Začretje. Ovako velik broj upisanih u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava leži u činjenici da je Općina u vrijeme kada se provodio upis davala potporu u obliku osiguranja obrazaca, biljega i stručne pomoći. No, uslijed tako velikog broja evidentiranih OPG-a teško je razgraničiti komercijalne od onih koji se bave poljoprivrednom za vlastite potrebe. Struktura poljoprivrednih subjekata na području općine pokazuje 3 obrta, pet trgovačkih društava te jednu poljoprivrednu zadrugu. Prema Popisu, prihodi od poljoprivrede u najvećoj se mjeri odnose na one od goveda i kravljeg mlijeka (102 kućanstva) te svinja (35 kućanstava). Na području općine postoji veterinarska ambulanta.

Na razini cijele Krapinsko-zagorske županije, u usporedbi sa ukupnom površinom pod nasadima vinove loze iz 2003. godine (521,81) odnosno broja trsova (3.262.127) i ukupnog broja vinogradara (4.462), u posljednje je četiri godine uočen je porast navedenih usporednih parametara. U protekle četiri godine također je uočen kontinuiran porast od 0,3% broja vinogradara čime se automatski povećava i površina pod nasadima vinove loze (18%) te broj trsova (2,4%). Razlike u površini (ha) pod

nasadima vinove loze u odnosu na površinu vinograda (ha) proizlaze iz različitih evidencija koje nas upućuju na aktivno bavljenje vinogradarstvo. Sukladno zakonskim odredbama, obveznici upisa u Vinogradarski registar su svi proizvođači koji posjeduju površinu zasađenu vinovom lozom od najmanje 0,1 ha ili imaju obvezu podnositi izjave o berbi, izjave o proizvodnji i izjave o zalihama, dok je upis u ARKOD obavezan za sva poljoprivredna zemljišta na poljoprivrednom gospodarstvu i/ili za sve poljoprivredne površine koje poljoprivredno gospodarstvo koristi.

U općini djeluje jedna od svega nekoliko poljoprivrednih zadruga na području županije. Jedna od najstarijih u Hrvatskoj, Poljoprivredna zadruga Začretje, osnovana još 1906. godine, održala se tijekom turbulentnih desetljeća prošlog stoljeća fleksibilnim pristupom u odnosu na promjene. Zadruga danas posluje putem tri radne jedinice, a poslovanje danas obuhvaća trgovinu industrijskom robom, promet poljoprivrednim proizvodima. Najveća poljoprivredna parcela na području Općine (prema podacima Općine, površine oko 128.000m²), nekad u vlasništvu Zadruga, danas je u državnom vlasništvu, no pokrenut je proces revitalizacije, odnosno davanja parcele u zakup.

Općina Sveti Križ Začretje u svojem proračunu na poziciji pod nazivom "Poticanje razvoja poljoprivrede" svake godine osigurava financijska sredstva za sufinanciranje osjemenjivanja krava i krmača, sufinanciranje premije osiguranja poljoprivrednih nasada te financiranje redovite djelatnosti udruga u poljoprivredi. U 2011. godini za ove je namjene Općina je iz proračuna izdvojila 88.429 kn, u 2012. godini 77.841, a u 2013. godini 91.345 kn.

U ovoj se analizi promatra i ruralni razvoj, koji prema općeprihvaćenim suvremenim definicijama podrazumijeva integralni, višesektorski te održivi razvoj ruralnog, odnosno negradskog prostora. Ovaj je koncept posebno važan zbog potrebe diversifikacije ruralne ekonomije, jer se ona u procesu neprekidnih strukturnih procesa suočava s nizom problema, među kojima su mnogi detektirani i u ovoj analizi stanja na području Svetog Križa Začretja – to su prvenstveno depopulacija, starenje stanovništva te primjetni slabiji socio-ekonomski pokazatelji. U cilju stvaranja pozitivnih trendova u ovim, ali i brojnim drugim procesima, nužno je identificirati i aktivirati lokalne aktere koji bi postali početni pokretači razvoja svog područja. Stoga je Općina Sveti Križ Začretje jedan od aktera uspostave lokalnog partnerstva, odnosno Lokalne akcijske grupe „Zagorje“ (inače izvorne i važne značajke europskog LEADER programa), koji za zadatak ima identificirati i implementirati lokalnu razvojnu strategiju, donositi odluke vezane za alokaciju svojih financijski izvora te za njihovo upravljanje. Područje LAG-a *Zagorje* čini četiri jedinice lokalne samouprave – uz Sveti Križ Začretje tu su općine Veliko Trgovišće, Krapinske Toplice i grad Zabok. LAG se prostire na površini od ukupno 170 km², što je 13,82% površine Krapinsko-zagorske županije. Na području LAG-a živi ukupno 25.471 stanovnika prema popisu stanovništva iz 2011. godine, što čini 5,21 % stanovnika Županije. Lokalna razvojna strategija LAG-a (za razdoblje do 2015.godine) utvrdila je za glavne ciljeve

razvoj ljudskih resursa, jačanje konkurentnosti gospodarstva kroz održivo upravljanje resursima te njegovanje i vrednovanje lokalnih vrijednosti, a uz svaki cilj definirani su prioriteta, mjere i indikatori. Veza ruralnog razvoja i poljoprivrede iznimno je snažna te ova analiza promatra upravo poljoprivredu promatra s tog stanovišta.

U svrhu razvoja poljoprivrede i objedinjavanja nabave poljoprivredne mehanizacije registriran je strojni prsten prema europskom modelu, no zamjetno je kako mali poljoprivrednici još uvijek nisu dovoljno upoznati s ovim sustavom čiji potencijal nije iskorišten.

Važni podaci u ovom segmentu čine i oni o već spomenutim poljoprivrednim gospodarstvima, kojih je prema podacima Agencije za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju u 2013. godini na području Svetog Križa Začretja evidentirano 398 obiteljskih (oko 4,5% ukupnog broja OPG-a na području županije), 1 trgovačko društvo, 1 zadruga te 4 obrta. Uglavnom je riječ o konvencionalnom načinu proizvodnje u kojem dominiraju različite vrste voća. Među kulturama čak 16,94 ha od ukupne površine poljoprivrednih gospodarstava zauzima jabuka, potom orah na 9,44 ha te šljiva na 8,93 ha. Slijede različite sorte grožđa – ranfol se uzgaja na 7,26 ha površine, graševina na 6,47 ha te rajnski rizling na 3,45 ha.

I za Sveti Križ Začretje vrijede karakteristike ovog sektora prisutne na području cijele regije - još uvijek usitnjena i nespecijalizirana netržišno orijentirana poljoprivredna proizvodnja te nedovoljno razvijeno tržište. Međutim, kako je s druge strane evidentan očuvan okoliš, potrebno je uložiti u istraživanje i izradu programa proizvodnje autohtonih i specifičnih tradicionalnih proizvoda te koncipiranje strateških proizvodnih programa pri čemu razvoj vinogradarstva ima optimalne razvojne mogućnosti. Treba navesti kako je, upravo na tragu ovakvog razvojnog smjera, pokrenut projekt pokusnog vinograda u cilju revitalizacije autohtonih sorti.

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
<p>Mali vlasnički udio općine na zemljištu poslovne zone.</p> <p>Usitnjenost poljoprivrednog zemljišta.</p> <p>Nedostatna educiranost poljoprivrednika.</p> <p>Velik broj staračkih poljoprivrednih domaćinstava.</p>	<p>Razvoj selektivnih oblika turizma.</p> <p>Iniciranje osnivanja klastera obiteljskih poljoprivrednih domaćinstava i pružatelja turističkih usluga.</p> <p>Rješavanje statusa i stavljanje u upotrebu velike poljoprivredne parcele, sada u državnom vlasništvu.</p>

8. STANJE OKOLIŠA

Stanje u okolišu i njegova zaštita nesumnjivo su zahtjevne i složene aktivnosti koje su sastavni dio niza programa i strateških dokumenata, prvenstveno jer je riječ o konceptu održivog razvoja koji dugoročno usmjerava gospodarski i socijalni razvitak te zaštitu okoliša. Glavne aktivnosti utvrđene su zakonskim i drugim aktima na nacionalnoj razini, od kojih se dio u provedbi ili drugoj dokumentaciji provodi na lokalnoj i regionalnoj razini. Primjerice, pojedini segmenti usko vezani uz zaštitu okoliša sastavni su dio općinskog Plana gospodarenja otpadom do 2015.

Kako je navedeno i u ostalim poglavljima, područje općine Sveti Križ Začretje nedvojbeno je vrijedan prirodni i očuvani krajolik, a osim kao jedan od ključnih faktora kvalitete života, on je značajan i kao resurs gospodarskog i turističkog razvitka. Na području Krapinsko-zagorske županije zaštićeno je ukupno 17 područja u kategorijama park prirode, spomenik prirode, značajan krajobraz i spomenik parkovne arhitekture, koji obuhvaćaju površinu od 6448,88 ha (5,3% teritorija županije). Na području Svetog Križa Začretja, prema podacima Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Krapinsko-zagorske županije, u kategoriji spomenik parkovne arhitekture (proglašen 1965.) je park oko dvorca u Mirkovcu, površine 4,92 km². Kako je navedeno u prethodnim poglavljima, na području općine nema mineralnih sirovina, već se vrijednost ogleda u prirodnim resursima – prirodnim vrijednostima, poljoprivrednom zemljištu i šumama. Osim za kvalitetu života stanovnika, ovi su (očuvani) resursi bitni i za razvoj gospodarstva, posebno turizma te je nužno utvrditi mjere kojima će se zaštititi krajolik te definirati načine na koje se on adekvatno treba integrirati u razvojno planiranje. U okviru projekta „Remedisanus“ (sufinanciranog iz programa IPA Slovenija-Hrvatska tijekom 2011. i 2012. godine, kojem je nositelj bila Krapinsko-zagorska županija), u sklopu najzahtjevnijih aktivnosti – sanacije ukupno 15 divljih odlagališta - u općini Sveti Križ Začretje provedena je sanacija jednog takvog odlagališta – „Brezova“ - površine 600 m².

Treba napomenuti da je među glavnim postojećim dokumentima koji uključuje očuvanje prostornih posebnosti naselja, zaštitu prirodne i kulturne baštine te zaštitu okoliša na cijelom području općine od posebne važnosti Prostorni plan uređenja općine Sveti Križ Začretje.

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
Nedostatno definirane mjere zaštite krajobraznog karaktera i njegova integriranost u razvojno planiranje i održivi razvoj.	Podizanje svijesti o važnosti održivog razvoja. Unapređenje stanja okoliša putem reciklažnog dvorišta. Valoriziranje očuvanog krajolika u okviru turističke ponude.

9. DRUGA PODRUČJA RELEVANTNA ZA RAZVOJ

Općina Sveti Križ Začretje razvrstana je u III skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 75 i 100% prosjeka Republike Hrvatske. Pri tom valja napomenuti da se pri ovom razvrstavanju promatraju određeni pokazatelji, od kojih svaki ima određeni udio u ukupnoj vrijednosti indeksa razvijenosti. Stopa nezaposlenosti ima udio 30%, dohodak po stanovniku 25%, proračunski prihodi 15%, opće kretanje stanovništva 15%, a jednako toliko ima i stopa obrazovanosti. Iz pokazatelja Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU vidljivo je da Sveti Križ Začretje ima za razdoblje 2010.-2012. prosječni dohodak *per capita* 24.154 (78,7% u odnosu na nacionalni prosjek), prosječni izvorni prihod *per capita* u istom promatranom razdoblju 1.358 (41,3% u odnosu na nacionalni prosjek), da je prosječna stopa nezaposlenosti u istom razdoblju bila 13,5 %, da je kretanje stanovništva u odnosu 2010.-2001. iznosilo 96,7 te da je udio obrazovanog stanovništva u stanovništvu 16-65 godina bio 67,53%, što je ukupno 83,80% indeksa razvijenosti. U tabeli 2 prikazani su pokazatelji Krapinsko-zagorske županije (I skupina) i Općine Sveti Križ Začretje.

JL(R)S	PROSJEK DOHODAK PER CAPITA	PROSJEK IZVORNI PRIHODI PER CAPITA	PROSJEČNA STOPA NEZAPOSLENOSTI	KRETANJE STANOVNIŠTVA	UDIO OBRAZ. STAN. U STAN. 16 - 65 GODINA	INDEKS RAZVIJENOSTI	
	2010. - 2012.	2010. - 2012.	2010. - 2012.	2010. - 2001.	2011.	2013.	2009.
Krapinsko-zagorska županija	25.432	1.772	12,90%	95,00	69,67%	73,24%	87,72%
Sveti Križ Začretje	24.154	1.358	13,50%	96,7	67,53%	83,80%	84,16%

Tabela 2 Indeks razvijenosti s pokazateljima 2009./2013. ; Izvor: Narodne novine, 63/10, 158/13

Među parametrima značajnim u analizama i razvojnim planovima promatra se i tip područja. Kao najčešći međunarodno priznat i korišten kriterij za razlikovanje ruralnih i urbanih područja koristi se definicija OECD-a, koja se temelji na gustoći naseljenosti stanovništva. Na lokalnoj razini (LAU 1/2 – općine, gradovi u Republici Hrvatskoj) područja se klasificiraju kao ruralna ili urbana temeljem praga od 150 stanovnika na km². Sukladno toj podjeli 31,47% stanovništva Krapinsko-zagorske županije živi u urbanim područjima, a 68,53% u ruralnim područjima, a pobliže informacije koje uključuju i Općinu Sveti Križ Začretje, definiranu kao urbanu zajednicu, iskazane su u tabeli 3.

Broj stanovnika	Površina u km ²	Gustoća naseljenosti	Tip zajednice	Izvorni prihodi JLS (kune, 2013. godina)	Izvorni prihodi po
-----------------	----------------------------	----------------------	---------------	--	--------------------

			Stanovnik/km ²			stanovniku (kune, 2013. godina)
UKUPNO GRADOVI	48.897	325,65	162,91	urbano	87.362.975	1.703,77
Sveti Križ Začretje	6.165	40,37	152,71	urbano	8.178.337	1.326,58
UKUPNO OPĆINE	83.995	906,68	91,52	ruralno	120.835.658	1.399,55
UKUPNO ŽUPANIJA	132.892	1232,33	107,14	ruralno	208.198.633	1.566,67

Tabela 3 Urbana i ruralna područja prema kriteriju OECD-a i izvorni prihodi u 2013. godini; Izvor: Zavod za prostorno uređenje Krapinsko-zagorske županije, DZS, Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011., FINA, Obrada: Krapinsko-zagorska županija, Upravni odjel za financije, proračun i javnu nabavu, 2014. godina

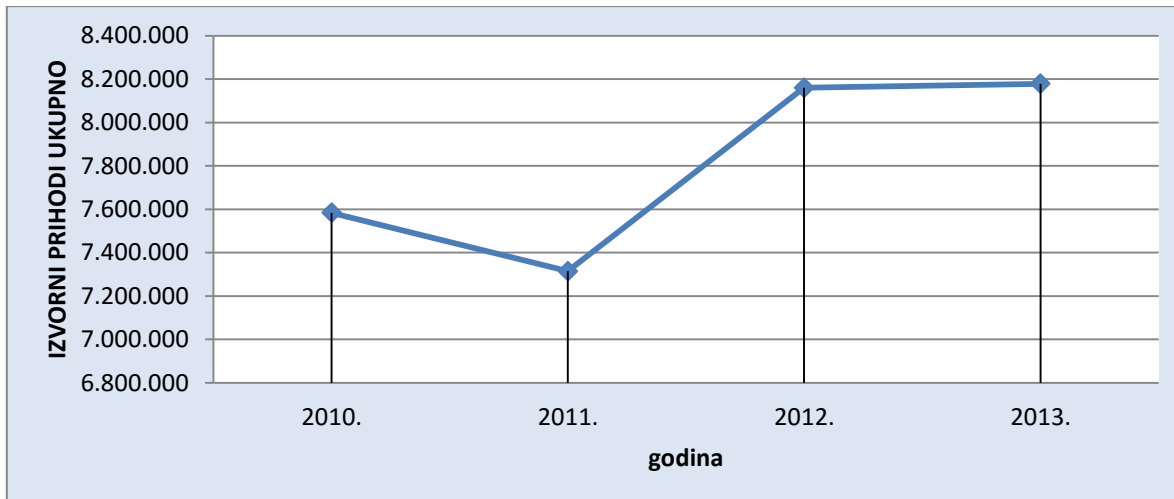
Potrebno je navesti i kako Općina Sveti Križ Začretje ima udio u temeljnom kapitalu nekoliko trgovačkih društava – 19%, odnosno vrijednost 1.189.500 u poduzeću Komunalno Zabok d.o.o., u poduzeću Zagorski metalac Zabok d.o.o. također 19% (vrijednost 3.707.000 kn), u trgovačkom društvu Krugoval Zabok 1% te u poduzeću Zagorski vodovod Zabok d.o.o. 6,36% (vrijednost udjela 4.544.800 kn).

Obzirom na postojeće stanje i prednosti te uz pretpostavku donošenja strateških razvojnih dokumenata, općina Sveti Križ Začretje u narednom razdoblju može se usmjeriti na nekoliko prioriteta koji mogu donijeti razvoj i rast. Prvenstveno se to odnosi na daljnje poticanje poduzetničkog okruženja s naglaskom na jačanje inovativnog pristupa zapošljavanju (novi modeli potpora, poslovni inkubator za mlade, *coworking* i slično), ali jednako tako i kvalitetu života stanovnika koja će se odraziti i na razvoj općine u cijelosti kroz programe aktivne pronatalitetne politike, jačanje eksternog marketinga u promociji turističkih i kulturnih resursa.

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
Nepostojanje eksternog marketinga u promociji svih resursa općine.	Jasno profiliranje i brandiranje općine. Razvoj inovativnih mjera poticanja poduzetništva i zapošljavanja.

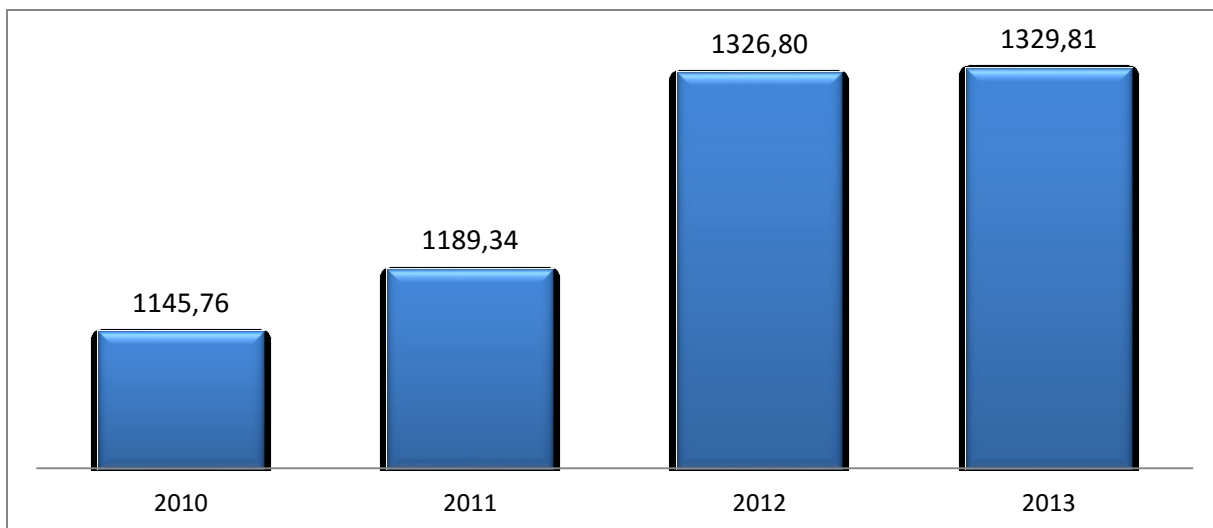
10. ANALIZA KAPACITETA LOKALNE SAMOUPRAVE I UPRAVLJANJE RAZVOJEM

Pravo građana u sudjelovanju u odlučivanju o lokalnim potrebama i pitanjima se, sukladno zakonskim odredbama, ostvaruje preko jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koje u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značenja te neposredno ostvaruju potrebe građana. Kao i sve ostale, tako i Općina Sveti Križ Začretje za obavljanje svojih zadaća prihode stječe iz vlastitih izvora, od zajedničkih poreza i pomoći iz proračuna drugih razina vlasti. Dakako, prihodi se mogu ostvarivati i iz drugih izvora i prema posebnim propisima, kao što su naknade, doprinosi i pristojbe. Općina obavlja poslove iz lokalnog djelokruga kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a osobito poslove koji se odnose na uređenje naselja i stanovanja, prostorno i urbanističko planiranje, komunalne djelatnosti, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i sport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu. U analizama se posebno promatraju izvorni prihodi lokalnih proračuna, odnosno tekući prihodi proračuna umanjeni za sve vrste transfera iz državnoga i županijskog proračuna, donacije, za ustupljene prihode središnje države od poreza na dobit i dohodak, kao i sve druge oblike pomoći, po stanovniku. Iz grafikona 10 – s dostupnim službenim podacima - vidljiv je trend rasta prihoda unatrag četiri promatrane godine, dok grafikon 11 ilustrira izvorne prihode po stanovniku u općini Sveti Križ Začretje.

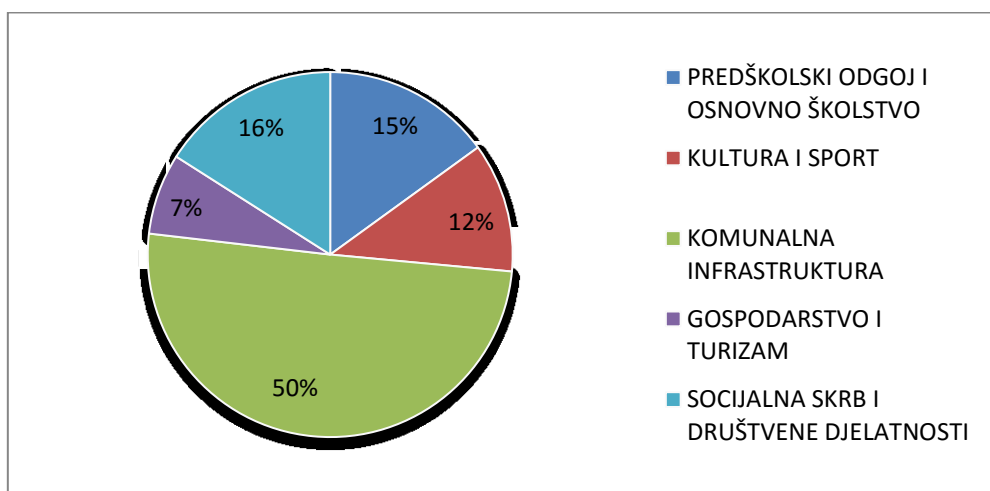
Grafikon 11 Izvorni prihodi Općine 2010-2013., Izvor: Krapinsko-zagorska županija, 2014.

Podsjetimo, izvorni prihodi lokalnih proračuna po stanovniku definirani su kao tekući prihodi proračuna umanjeni za sve vrste transfera iz državnoga i županijskog proračuna, donacije, za ustupljene prihode središnje države od poreza na dobit i dohodak, kao i sve druge oblike pomoći, po stanovniku.

Grafikon 12 Izvorni prihodi po stanovniku, Izvor: Krapinsko-zagorska županija, 2014.

Procesi proširenja javnih funkcija, kao i procesi prenošenja javnih ovlasti sa središnje na niže razine vlasti u prvi plan stavlja probleme fiskalnog kapaciteta i probleme financijske samostalnosti lokalnih jedinica, koje se razlikuju po stupnju gospodarskog razvoja i mogućnosti prikupljanja prihoda na svom području u okviru izvornih prihoda, kao što su porez na potrošnju, kuće na odmor, tvrtku, korištenje javnih površina, komunalni doprinos, komunalne i grobne naknade i drugo. Upravo ovdje dolazi kapacitet pojedinih općina i gradova, a općina Sveti Križ Začretje već se iz konteksta svojeg indeksa razvijenosti opisanog u prethodnom poglavlju pozicionirala kao razvijenija jedinica lokalne samouprave. Iz grafikona 12 vidljiva je raspodjela proračunskih sredstava prema glavnim razdjelima, od čega oko polovicu čine različita ulaganja u komunalnu infrastrukturu.

Grafikon 13 Rashodi proračuna Općine Sveti Križ Začretje 2014., Izvor: Općina Sveti Križ Začretje (Izvršenje Proračuna 2014.)

Općina dosad nije izravno ostvarila projekte sufinancirane iz fondova Europske unije. Iako s malim brojem zaposlenika, i u širem kontekstu valjalo bi uložiti u educiranje pripreme i provedbe projekata.

Što se pak međunarodne suradnje općenito tiče, Općina Sveti Križ Začretje aktivno djeluje u Udruzi općina Hrvatske gdje je preko svojih predstavnika sudjeluje u radu Izvršnog odbora te je aktivno uključena u traženje najoptimalnijih rješenja za reformu lokalne i regionalne samouprave. U regionalnoj asocijaciji Europske unije za jugoistočnu Europu NALAS-regionalna mreža nacionalnih udruga jedinica lokalne samouprave, Hrvatsku zastupa načelnik, čime je općina neposredno uključena u kreiranje regionalnih politika ruralnog razvoja u Europskoj uniji.

Tijela Općine Sveti Križ Začretje su Općinsko vijeće kao predstavničko tijelo koje broji 15 članova te načelnik, kao izvršno tijelo. Općina funkcionira kroz Jedinstveni upravni odjel, a trenutno je ukupno zaposleno pet službenika i jedan namještenik. Općina kao institucija djeluje u adekvatnim prostorima, obnovljenom objektu putem EIB-a, a preko Ministarstva regionalnog razvoja, zajedno s Udruženjem obrtnika Sveti Križ Začretje.

Općina je detektirala nekoliko područja na kojima u predstojećem razdoblju planira razvijati projekte. Velik dio se odnosi na infrastrukturne projekte, kao što su izgradnja nogostupa, dovršetak ulaganja u vodovodnu mrežu, odvodnje, spojne ceste Štrucljevo – Mirkovec, javna rasvjeta no tu su i projekt energetske učinkovitih fasadnih ovojnica javnih i privatnih zgrada na središnjem trgu, zatim osiguranje optimalnih uvjeta za rad dječjeg vrtića, projekt turističke recepcije – vrata Hrvatske te turistička signalizacija i infrastruktura, odnosno planirano *brandiranje* Općine. Dakako, dio se projekata odnosi na ulaganja u usluge i objekte koje su od značaja za svakodnevno uredno funkcioniranje svih segmenata društva, no dio se odnosi razvojne programe, posebice u području turizma.

RAZVOJNI PROBLEMI	RAZVOJNE POTREBE
Izostanak izravne provedbe, a time i iskustva, projekata i programa financiranih iz europskih fondova.	Jačanje i razvoj ljudskih kapaciteta, posebno u cilju učinkovite pripreme i korištenja fondova Europske unije.

IV SWOT ANALIZA

U izradi strategije korištena je SWOT analiza, strukturirana metoda planiranja koja se koristi za ocjenu snaga, slabosti, prilika i prijetnji te prepoznaje čimbenike koji pozitivno ili negativno utječu na ostvarivanje razvojnih ciljeva. Analiza na sažet način, temeljen na činjenicama, daje pregled snaga – odnosno resursa općine na koje se općina može osloniti u procesu razvoja i koji izravno utječu na uspjeh. Detektirane slabosti u ovoj SWOT analizi ukazuju na vlastita područja i resurse koji usporavaju razvoj. Nadalje, prilike u ovoj analizi podrazumijevaju elemente koji su izvan područja utjecaja općine, ali koji se mogu iskoristiti u procesu razvoja, dok prijetnje predstavljaju vanjske okolnosti koje usporavaju razvoj.

Tabela 4 SWOT analiza

SNAGE	OBRAZLOŽENJE
GEOPROMETNI POLOŽAJ, PRIRODNI RESURSI I OKOLIŠ	
<ul style="list-style-type: none"> • Dobra geostrateška pozicija kojom prolazi važan državni i međunarodni cestovni koridor, ključna prednost za razvoj poslovanja i logistike. • Blizina velikih emitivnih turističkih tržišta. • Očuvan okoliš kao pretpostavka za zdravlje stanovništva, razvoj turizma i ekološke poljoprivrede. 	<ul style="list-style-type: none"> • Položaj općini daje značajne razvojne prednosti, jer kroz ovaj prostor prolazi važan državni prometni koridor, autocesta Zagreb – Macelj koja je dio autocestovne mreže Republike Hrvatske u europskom prometnom koridoru Xa. • Općina je kvalitetnom prometnom povezanošću dostupna potencijalnim turističkim tržištima • Područje općine je vrijedan prirodni i očuvani krajolik, a osim kao jedan od ključnih faktora kvalitete života, on je značajan i kao resurs gospodarskog i turističkog razvitka.
STANOVNIŠTVO I LJUDSKI RESURSI	
<ul style="list-style-type: none"> • Porast obrazovne razine stanovništva 	<ul style="list-style-type: none"> • Prema obrazovnoj strukturi, na području općine najveći udio je osoba sa završenom trogodišnjom ili četverogodišnjom srednjom školom, njih 47%, dok je prosjek za Krapinsko-zagorsku županiju 38,4%. Slijede osobe sa završenom osnovnom školom i manje, kojih je na području općine 43%, dok je na razini županije taj postotak čak 52,8% . Fakultetski obrazovane osobe na razini županije čine 5,8% stanovništva, na području Svetog Križa Začretja 7,5%, • Pravilnik o dodjeli stipendija – kriteriji se

	temelje na uspjehu i socijalnom statusu što omogućava poticanje izvrsnosti, ali promiče i socijalnu jednakost u društvu
INFRASTRUKTURA	
<ul style="list-style-type: none"> • Dobro razvijena energetska i telekomunikacijska infrastruktura koja omogućava gospodarski razvoj, komunikaciju i kvalitetu života. 	<ul style="list-style-type: none"> • Osim adekvatne pokrivenosti sustavom energije, područje općine Sveti Križ Začretje gotovo je u cijelosti pokriveno fiksnim telefonskim linijama i mobilnom telefonijom. Telekomunikacijske usluge obavlja više operatera, koji imaju dobru pokrivenost signalom.
GOSPODARSTVO	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Razvijeno poduzetništvo, posebno u gospodarskoj zoni u kojoj se primjenjuju poticajne mjere iz djelokruga općinske samouprave ▪ Potporna i strateško usmjerenje Općine proizvodnim programima u okviru poslovne zone 	<ul style="list-style-type: none"> • Zona malog gospodarstva „Lug“ u Svetom Križu Začretju druga je od ukupno 17 postojećih zona u županiji po broju poduzetnika koje posluju u poslovnim zonama. • Velika zastupljenost tvrtki s proizvodnim programima rezultat je selektivnog odabira investitora kako bi se osigurala zadovoljavajuća struktura proizvodnih djelatnosti.
DRUŠTVENE DJELATNOSTI	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Očuvana tradicija i običaji • Razvijene kulturne i sportske djelatnosti koje utječu na kvalitetu života. 	<ul style="list-style-type: none"> • Temelj razvoja, u čemu i Sveti Križ Začretje nalazi svoje mjesto, su selektivni oblici turizma koji počivaju na prirodno-geografskim i kulturno-povijesnim faktorima. • Na području općine već se niz godina organiziraju različite sportsko-rekreacijske manifestacije, a općina obiluje i kulturnim dobrima koja su evidentirana u Registru kulturnih dobara RH.
UPRAVLJANJE RAZVOJEM	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Razvojno planiranje kroz proračun planira se za narednu godinu te daje projekcije za sljedeće dvije godine. ▪ Razvojni projekti Općine vezani uz turističku recepciju te turističku signalizaciju • Angažman u Mreži JLS jugoistočne Europe NALAS 	<ul style="list-style-type: none"> • Razvojno planiranje obavlja se na temelju realnih financijskih okvira te se daju realne projekcije za sljedeće dvije godine • Općina je detektirala nekoliko područja na kojima u predstojećem razdoblju planira razvijati projekte, u segmentu razvoja komunalne, ali i društvene infrastrukture te turističkom sektoru. • U regionalnoj asocijaciji Europske unije za jugoistočnu Europu NALAS – regionalna mreža nacionalnih udruga jedinica lokalne samouprave, Hrvatsku zastupa načelnik, čime je Općina neposredno uključena u kreiranje regionalnih politika ruralnog razvoja u Europskoj uniji
PRILIKE	OBRAZLOŽENJE

GEOPROMETNI POLOŽAJ, PRIRODNI RESURSI I OKOLIŠ	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Povećan interes za razvojem poslovnih aktivnosti zahvaljujući geoprometnom položaju i ukidanju barijera ulaskom u EU. ▪ Unapređenje stanja okoliša kroz propisanu izgradnju reciklažnih dvorišta. • Vrijedan i očuvani krajolik 	<ul style="list-style-type: none"> • Sve veći interes poduzetnika za razvoj poslovnih aktivnosti na području općine Sveti Križ Začretje zahvaljujući povoljnom prometnom položaju i smanjenju trgovinskih barijera ulaskom u EU. • Na području općine ne postoje reciklažna dvorišta, no u postupku je priprema ovakvog dvorišta u okviru pretovarne stanice u Zaboku, u sklopu budućeg regionalnog centra za gospodarenje otpadom sjeverozapadnog dijela Hrvatske, kojeg će među nekoliko jedinica lokalne samouprave koristiti i Sveti Križ Začretje. • Područje općine Sveti Križ Začretje je vrijedan i očuvani prirodni krajolik, a osim kao jedan od ključnih faktora kvalitete života, on je značajan i kao resurs gospodarskog i turističkog razvitka.
STANOVNIŠTVO I LJUDSKI RESURSI	
<ul style="list-style-type: none"> • Mogućnost obrazovanja u gradovima županije te Zagrebu kao nacionalnom obrazovnom središtu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zagreb kao nacionalno obrazovno središte te obrazovne institucije u Krapinsko-zagorskoj županiji mogu stanovnicima općine Sveti Križ Začretje pružiti mogućnost stručnog i visokog obrazovanja
INFRASTRUKTURA	
<ul style="list-style-type: none"> • Unapređenje prometne povezanosti započetom izgradnjom spojne ceste Zabok – Krapina 	<ul style="list-style-type: none"> • Prometna povezanost dodatno će se poboljšati izgradnjom paralelne ceste Zabok – Krapina, a ujedno će se prometno rasteretiti lokalne prometnice
GOSPODARSTVO	
<ul style="list-style-type: none"> • Poduzetništvo koje generira značajne ukupne prihode • Blizina Krapine, Zaboka i Zagreba kao potencijalnog poslodavca i tržišta. • Mogućnost jačanja poduzetničke i tehnološke infrastrukture kroz nacionalne i europske fondove. • Raspoložive potpore inovacijama, kreativnoj industriji i razvoju lokalne zajednice kroz nacionalne i europske programe. • Porast potražnje za selektivnim oblicima turizma. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poduzeća koja djeluju na području općine u najvećoj su mjeri u kategoriji malih poduzeća, a evidentiranih 78 tvrtki je za 2013. godinu ukupno iskazalo dobit od 17.114.000 kn (povećanje od 16,7% u odnosu na godinu prije). • Mogućnost pronalaska potencijalnih poslodavaca i tržišta zbog blizine ostalih većih centara (Zagreb, Zabok, Krapina) • Poduzetnička i tehnološka infrastruktura može biti modernizirana alternativnim izvorima financiranja kroz nacionalne i europske fondove • Putem raznih nacionalnih i europskih programa moguće je koristiti potpore namijenjene inovacijama, kreativnoj industriji te razvoju lokalne zajednice • Praćenjem turističkih trendova i potražnje za selektivnim oblicima turizma povećati

	broj dolazaka turista na područje općine Sveti Križ Začretje
DRUŠTVENE DJELATNOSTI	
<ul style="list-style-type: none"> • Uspostavljenim platformama civilno društvo ima mogućnosti sudjelovati u programu razvoja. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sve većom aktivnosti i mogućnostima različitih programa i platformi civilno društvo ima mogućnost sudjelovati i biti aktivan dionik u cjelokupnom programu razvoja Općine
UPRAVLJANJE RAZVOJEM	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dostupne mogućnosti za potpore i mehanizme jačanja sposobnosti upravljanja razvojem • Mogućnost unapređenja međunarodne suradnje kroz nacionalne i europske programe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Raznovrsne mogućnosti unapređenja putem raznih europskih programa • Putem nacionalnih i europskih programa moguće je povećanje međunarodne suradnje kako Općine tako i svih potencijalnih korisnika Europskih fondova
SLABOSTI	OBRAZLOŽENJE
GEPROMETNI POLOŽAJ, PRIRODNI RESURSI I OKOLIŠ	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedefinirane mjere zaštite krajobraznog karaktera i njegova integriranost u razvojno planiranje i održivi razvoj ▪ Mali udio korištenja obnovljivih izvora energije. • Nedovoljno razrađeno dugoročno kvalitetno prometno i prostorno planiranje. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mjere zaštite krajobraznog karaktera i njegova integriranost u razvojno planiranje i održivi razvoj nisu definirane što može doprinijeti ugroženosti okoliša • Obzirom na strateške smjernice europske, nacionalne i regionalne razine, potrebno je i vlastitim mjerama, ali i kroz dostupne programe, snažnije poticati korištenje obnovljivih izvora energije • Prometno i prostorno planiranje nije razrađeno u mjeri koje bi bilo dostatno za kvalitetan budući razvoj općine
STANOVNIŠTVO I LJUDSKI RESURSI	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Negativan prirodni prirast i starenje stanovništva. • Velik broj nezaposlenih mladih osoba. 	<ul style="list-style-type: none"> • U razdoblju od 2001. do 2011. godine smanjenje broja stanovnika za 6,85% • Koncem 2013. godine, osobe u dobi do 29 godina činile su 37% ukupno nezaposlenih
INFRASTRUKTURA	
<ul style="list-style-type: none"> • Neriješeni imovinsko-pravni odnosi kod većine nerazvrstanih cesta 	<ul style="list-style-type: none"> • Katastar nerazvrstanih cesta nije izrađen te nisu riješeni svi imovinsko-pravni odnosi, čime se usporava obnova tih cesta
GOSPODARSTVO	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedovoljno valorizirani i iskorišteni prirodni, kulturni i drugi potencijali za razvoj turizma. ▪ Nedostatak smještajnih kapaciteta, bitnih za razvoj turizma. ▪ Nepostojanje poticajnih mehanizama i projekata za zadržavanje i zapošljavanje mladih. • Rascjepkanost poljoprivrednih površina, što negativno utječe na razvoj komercijalne proizvodnje. 	<ul style="list-style-type: none"> • Svi spomenuti potencijali nisu dovoljno iskorišteni u svrhu razvoja turizma • Na području općine postoji određeni broj smještajnih kapaciteta, ali oni nisu zadovoljavajući • Na području općine nisu razvijeni mehanizmi u cilju zadržavanja i zapošljavanja mladih osoba • Površina raspoloživog poljoprivrednog zemljišta po kućanstvu na području

	Općine Sveti Križ Začretje je 1,37 ha, što je manje nego je prosjek za županiju (1,60 ha po domaćinstvu), što negativno utječe na mogućnost komercijalne proizvodnje, a jedina velika parcela u državnom je vlasništvu.
DRUŠTVENE DJELATNOSTI	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatak organizirane skrbi za starije i nemoćne osobe. ▪ Nerazvijen sustav cjeloživotnog obrazovanja koje kvalitativno reagira na potrebe tržišta rada, a što izravno može utjecati na zapošljivost • Nedefinirani kriteriji i sustav za dodjelu potpora, praćenje i vrednovanje rada organizacija civilnog društva. 	<ul style="list-style-type: none"> • Na području općine Sveti Križ Začretje ne postoji organizirana skrb za starije i nemoćne osobe za koju postoji potreba • Sustav cjeloživotnog obrazovanja nije razvijen u cilju praćenja potreba tržišta rada • Rad civilnog društva ne evaluira se prema uspješnosti projekata i programa, već se dodjeljuju neovisno o njihovoj produktivnosti
UPRAVLJANJE RAZVOJEM	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatna educiranost i iskustvo u pripremi i provedbi projekata nacionalne i europske razine, kojima bi se mogao osigurati infrastrukturni razvoj, kao i društvena nadgradnja. 	<ul style="list-style-type: none"> • Javna uprava nije dovoljno educirana za pripremu projekata za financiranje iz strukturnih fondova
PRIJETNJE	OBRAZLOŽENJE
GEPROMETNI POLOŽAJ, PRIRODNI RESURSI I OKOLIŠ	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Blizina većih centara (Zabok, Krapina, Zagreb) kao potencijalnog razloga odljeva stručnih i visokoobrazovanih kadrova. 	<ul style="list-style-type: none"> • Spomenuti centri zbog mogućnosti zapošljavanja i boljih uvjeta zapošljavanja visokoobrazovanih kadrova mogu utjecati na odlazak iz općine Sveti Križ Začretje.
STANOVNIŠTVO I LJUDSKI RESURSI	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedefinirana pronatalitetna politika. • Neusklađenost potreba poslodavaca i tržišta rada s obrazovnim sustavom. 	<ul style="list-style-type: none"> • Daljnjem smanjenju broja stanovnika uvelike može utjecati nepostojanje učinkovite pronatalitetne politike • Potrebe poslodavaca često nisu usuglašene i koordinirane sa obrazovnim sustavom
INFRASTRUKTURA	
<ul style="list-style-type: none"> • Neadekvatna dinamika ulaganja u željezničku infrastrukturu kojom bi se osigurala veća brzina. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kvaliteta i izgrađenost prometne infrastrukture na području općine, kao i cijele županije u željezničkom prometnom sustavu nisu zadovoljavajući. Stanje mobilnih i stabilnih kapaciteta te mala brzina putovanja imaju negativan utjecaj na kvalitetu prijevoza
GOSPODARSTVO	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dugotrajna povećana nezaposlenost uzrokovana krizom na nacionalnoj i globalnoj razini. ▪ Povećana konkurencija proizvođača i davatelja usluga iz EU. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mogući utjecaj krize na nacionalnoj i globalnoj razini na povećanu nezaposlenost i na području općine, smanjenje proizvodnih i uslužnih obrta • Poduzetnicima s područja općine nužna je

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Snažnija konkurencija za razvojne potpore sufinancirane s nacionalne i europske razine. 	<p>fleksibilnost kako bi zadržali konkurentnost na domaćem i stranom tržištu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisutno je sve više prijavitelja na razvojne potpore sufinancirane s nacionalne i europske razine te se time stvara veća konkurencija unutar Republike Hrvatske
DRUŠTVENE DJELATNOSTI	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Neusklađenost formalnih obrazovnih programa s potrebama tržišta rada. • Nerazmjer između stvarnih uvjeta rada obrazovnih institucija i propisanih pedagoških standarda. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavak daljnje neusklađenosti obrazovnih programa s potrebama tržišta rada • Postojeći uvjeti u većini slučaja ne zadovoljavaju propisanim pedagoškim standardima
UPRAVLJANJE RAZVOJEM	
<ul style="list-style-type: none"> • Neprovođenje sustavne decentralizacije koja bi osigurala veće resurse za razvojne projekte. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva iz državnog proračuna i dalje se u nedovoljnoj spuštaju na upravljanje lokalnoj i regionalnoj samoupravi

V MISIJA I VIZIJA

Vizija općine Sveti Križ Začretje je dugoročno, široko definirano usmjerenje, slika i artikulacija željene budućnosti. Ona obvezuje i motivira te predstavlja poželjnu, ali realnu i vjerodostojnu sliku budućnosti općine koja se može ostvariti uspješnom strategijom. Na temelju stavova i mišljenja različitih ciljnih skupina u izradu ove strategije, rezultata provedenog savjetovanja s javnošću te, dakako, same lokalne samouprave, vizija opisuje budućnost i rezultate koje zajednica želi postići, ona pruža smjer i inspiraciju za određivanje ciljeva.

VIZIJA OPĆINE SVETI KRIŽ ZAČRETJE

Prijedlog 1

Za ljude i s ljudima, Sveti Križ Začretje je sigurno mjesto za život, visoke zaposlenosti, otvoreno za promjene i inovacije, socijalno orijentirano, poticajna sredina za rast i razvoj poduzetništva.

Prijedlog 2

Općina Sveti Križ Začretje - mjesto očuvane prirodne i kulturne baštine, inovativnih potpora za poduzetništvo, razvijene infrastrukture i usluga koji jamče visoku kvalitetu života svojih građana

Misija općine Sveti Križ Začretje predstavlja svrhu općine i ono što želi postići, oslikava sve ono po čemu se razlikuje od ostalih. Ona je odraz temeljne svrhe postojanja, iskaz sadašnjeg strateškog položaja, načela djelovanja, kontekst u kojem je oblikovana vizija i u kojem su postavljeni i razvijaju se strateški ciljevi. I u ovom dokumentu, ona sažeto određuje ciljeve u prostoru i vremenu te čini temelj za realizaciju ciljeva i planova.

MISIJA OPĆINE SVETI KRIŽ ZAČRETJE

prijedlog

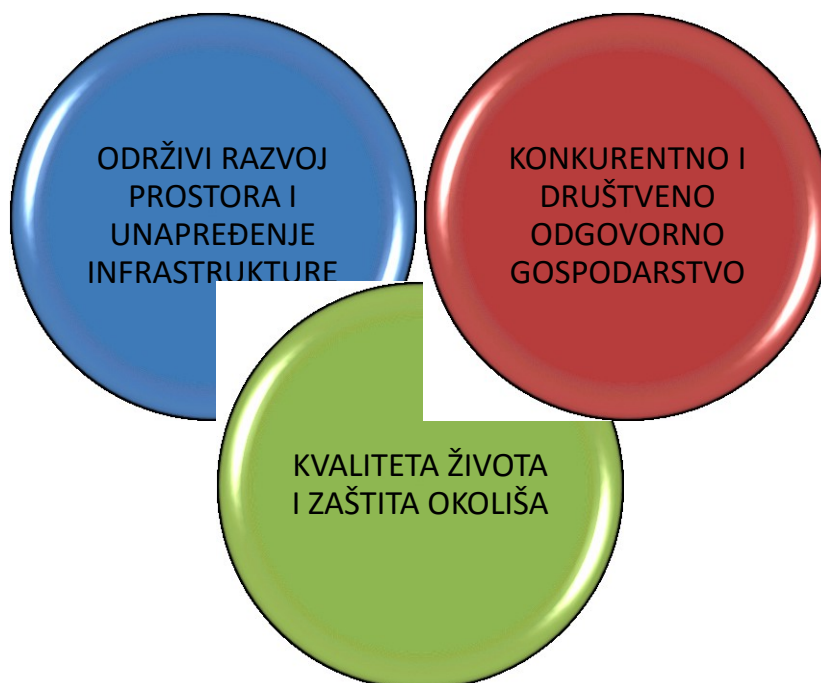
Misija općine Sveti Križ Začretje je maksimalna posvećenost kvaliteti života stanovnika, efikasnost i transparentnost rada, uloga poticajnog okruženja za poduzetništvo uz očuvanje kulturnog, povijesnog i prirodnog naslijeđa te donošenje odluka uz sudjelovanje građana

VI STRATEŠKI CILJEVI RAZVOJA

Već je u uvodnom dijelu napomenuto da su strateški ciljevi općine Sveti Križ Začretje usklađeni sa ciljevima više razine, uključujući i inicijativama strategije „Europa 2020“, što je ključni element u mogućnostima sufinanciranja projekata. Podsjetimo, „Europa 2020“ uključuje tri prioriteta koja se međusobno nadopunjuju – pametan rast, razvijanjem ekonomije utemeljene na znanju i inovacijama; održiv rast, kroz promicanje ekonomije koja učinkovitije iskorištava resurse, koja je zelenija i konkurentnija te uključiv rast, što podrazumijeva njegovanje ekonomije s visokom stopom zaposlenosti koja donosi društvenu i teritorijalnu povezanost.

1. CILJEVI, PRIORITETI I MJERE RAZVOJA

Strateški **ciljevi** razvoja općine Sveti Križ Začretje proizlaze iz vizije, definirane tijekom pripreme i izrade strategije, pa stoga predstavljaju glavne pravce njezina ostvarenja. Ciljevi razvoja općine definirani su tako da su ostvarivi (definiran je minimum prihvatljive razine izvedivosti), mjerljivi (u cilju procjene ostvarljivosti), s određenim rokom realizacije, jasno formulirani, sveobuhvatni, međusobno harmonizirani te sukladni ciljevima viših razina. Tri definirana prioritetna cilja razvoja općine Sveti Križ Začretje su:

1. Održivi razvoj prostora i unapređenje infrastrukture – funkcionalan i organiziran prostor koji omogućava preduvjete razvoja
2. Konkurentno i društveno odgovorno gospodarstvo – doprinos razvoju i rastu svih grana gospodarstva i povećanju zaposlenosti
3. Kvaliteta života i zaštita okoliša – unapređenje i razvoj društvene infrastrukture, jačanje ljudskih potencijala te sustavna briga o okolišu

Prioriteti, a potom i mjere, razrađuju strateške ciljeve, odnosno predstavljaju aktivnosti u nekom području i okvir su za planiranje i izradu konkretnih razvojnih projekata. Sadržajno, oni uključuju naziv, svrhu, cilj i obrazloženje, nositelje, korisnike i ciljne skupine, mehanizme provedbe te pokazatelje za praćenje rezultata i učinaka.

CILJ 1	ODRŽIVI RAZVOJ PROSTORA I UNAPREĐENJE INFRASTRUKTURE
MJERA 1.1.	Razvoj i unapređenje infrastrukturnog sustava općine
Svrha mjere	Svrha i cilj ove mjere je osiguranje opremljenosti komunalnom, prometnom i ostalom infrastrukturom cijelog područja općine, koja treba ravnomjerno pratiti potrebe stanovništva te društvenog i gospodarskog razvoja općine u cijelosti. Iako je područje općine prometno vrlo dobro povezano sa ostatkom Županije, potrebno je riješiti pitanja nerazvrstanih cesta, a održavanje i obnova kolnika i opreme na cestama te modernizacija i rekonstrukcija najkritičnijih dionica podići će ukupnu razinu kvalitete cestovne mreže i ostale prometne infrastrukture. Cilj je također osiguranje kvalitetne vodoopskrbe na svim područjima općine te uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom.
Aktivnosti / Projekti	Izgradnja kanalizacijske mreže sukladno potrebama stambenih i gospodarskih područja Izgradnja mreže javnog vodovoda u visokoj zoni Uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom Uređenje zelenih otoka Izgradnja RCGO čiji će korisnik biti i općina te u okviru nje izgradnja reciklažnog dvorišta i pretovarne stanice Asfaltiranje nerazvrstanih cesta Rješavanje problema prometa u mirovanju Sanacija klizišta Ulaganje u daljnji razvoj cestovne infrastrukture Razvoj biciklističkog prometa Povećanje dostupnosti bežičnog Interneta na prostoru općine
Nositelji aktivnosti	Javna uprava i tvrtke u njenom vlasništvu - Općina Sveti Križ Začretje, Krapinsko-zagorska županija, Hrvatske ceste, Županijska uprava za ceste, resorna ministarstva
Ciljne skupine	gospodarski subjekti, domaćinstva, institucije i organizacije koje djeluju na području općine, građani, organizacije civilnog društva, putnici, prolaznici, turisti

Indikatori	Duljina kanalizacijske mreže; Broj korisnika priključenih na kanalizacijsku mrežu; Duljina vodovodne mreže; Broj korisnika priključenih na vodovodnu mrežu; Količina obrađenog miješanog komunalnog otpada; Količina selektivnog otpada; Broj zelenih otoka; Broj reciklažnih dvorišta; Duljina asfaltiranih nerazvrstanih cesta; Broj saniranih klizišta; Broj parkirnih mjesta; Dužina izgrađenog nogostupa; Duljina novoizgrađene ceste (lokalne, državne, županijske); broj novoizgrađenih km biciklističkih staza; površina područja pokrivena bežičnim Internetom; broj hot-spotova;
-------------------	--

CILJ 1	ODRŽIVI RAZVOJ PROSTORA I UNAPREĐENJE INFRASTRUKTURE
MJERA 1.2.	Održivo gospodarenje energijom i povećanje udjela obnovljivih izvora energije
Svrha mjere	Svrha je mjere energetske održiv razvoj općine povećanjem udjela obnovljivih izvora energije, smanjenjem upotrebe fosilnih goriva i njegovog utjecaja na okoliš, kao i poticanje korištenja i razvoja novih tehnologija. Provedbom mjera energetske učinkovitosti, odnosno učinkovitim i optimalnim korištenjem energije u neposrednoj potrošnji pozitivno će se utjecati na očuvanje okoliša.
Aktivnosti / Projekti	Edukacija stanovništva Promocija i potpore korištenja obnovljivih izvora energije Unapređenje javne rasvjete Sufinanciranje energetske učinkovitih mjera za kućanstva Razvoj projekata izgradnji fotonaponskih mini-elektrana na krovovima javnih objekata Razvoj projekata koje je moguće sufinancirati iz fondova Europske unije
Nositelji aktivnosti	Općina Sveti Križ Začretje, Zagorska razvojna agencija d.o.o., resorna ministarstva, FZOEU
Ciljne skupine	stanovništvo, gospodarstvenici, javne ustanove,
Indikatori	Broj održanih radionica; broj sudionika na radionicama; broj energetske učinkovitih rasvjetnih tijela; stopa smanjenja potrošnje komercijalnih izvora energije; broj kućanstava koja su uvela učinkovite obnovljive izvore energije; broj razvojnih projekata

CILJ 1	ODRŽIVI RAZVOJ PROSTORA I UNAPREĐENJE INFRASTRUKTURE
MJERA 1.3.	Unapređenje postojećih i uređenje novih javnih prostora
Svrha mjere	Svrha je mjere unapređenje postojećih te uređenje i sadržajno osmišljavanje postojećih i novoizgrađenih javnih prostora, interveniranje u prostoru kako bi se podigao standard svih javnih i komunalnih usluga.
Aktivnosti / Projekti	Osiguranje adekvatnog i kontinuiranog održavanja javnih površina Razvoj strateških projekata obnove objekata, uređenja i sadržajno osmišljavanje javnih površina Valoriziranje i stavljanje u funkciju nedovoljno iskorištenih

	potencijala javnog prostora
Nositelji aktivnosti	Općina Sveti Križ Začretje, Krapinsko-zagorska županija i njezine institucije, resorna ministarstva
Ciljne skupine	lokalno stanovništvo, turisti
Indikatori	Pripremljena dokumentacija; Broj pripremljenih projekata; Broj intervencija u prostoru; Broj provedenih aktivnosti na javnim prostorima

CILJ 2	KONKURENTNO I DRUŠTVENO ODGOVORNO GOSPODARSTVO
MJERA 2.1.	Sustav poticanja i potpora razvoju poduzetništva
Svrha mjere	Mjere su usmjerene jačanju poslovnog okruženja na području općine kroz različite modele poticanja otvaranja novih tvrtki i obrta, valoriziranju ulaganja u znanje, inovacije i nove tehnologije te promoviranje i poticanje koncepta održivosti i društvene odgovornosti.
Aktivnosti / Projekti	Potpore novim tvrtkama i obrtima kroz postojeće i nove modele Potpore promociji i primjeni znanja i inovacija u gospodarstvu Uspostava sustava promoviranja društveno odgovornih poduzeća
Nositelji aktivnosti	Općina Sveti Križ Začretje; Krapinsko-zagorska županija; Zagorska razvojna agencija; HGK; HOK; resorna ministarstva,
Ciljne skupine	gospodarstvenici/obrtnici; zaposlenici; lokalna zajednica
Indikatori	Broj novih tvrtki; Broj novih obrta; Broj ukupno zaposlenih; Broj educiranih osoba; Broj prijavljenih inovacija; Broj promotivnih aktivnosti; Broj detektiranih i promoviranih društveno odgovornih poduzeća koja posluju na području općine

CILJ 2	KONKURENTNO I DRUŠTVENO ODGOVORNO GOSPODARSTVO
MJERA 2.2.	Razvoj mjera za zapošljavanje mladih
Svrha mjere	Svrha je mjere smanjiti veliki postotak nezaposlenih mladih kroz cjelovitu provedbu inicijativa čiji je cilj pomoći mladima da pokrenu posao, osigurati im u prvoj fazi adekvatan radni prostor te ih educirati da samostalno prijavljuju poslovne ideje na natječaje
Aktivnosti / Projekti	Stvaranje poslovnog inkubatora Uspostava sustava coworkinga Potpore novim mladim poduzetnicima Edukacija mladih za pripremu i provedbu projekata
Nositelji aktivnosti	Općina Sveti Križ Začretje, Zagorska razvojna agencija; resorna ministarstva
Ciljne skupine	mlade osobe (15-30)
Indikatori	Površina prostora namijenjenog poslovnom inkubatoru i coworkingu; broj korisnika inkubatora; broj korisnika coworkinga; broj novoregistriranih tvrtki; broj novozaposlenih mladih ljudi; broj održanih radionica; broj sudionika na radionicama; iznos dodijeljenih potpora; broj prijavljenih projekata mladih poduzetnika na natječaje nacionalnih izvora te strukturnih i investicijskih fondova Europske unije

CILJ 2	KONKURENTNO I DRUŠTVENO ODGOVORNO GOSPODARSTVO
MJERA 2.3.	Poticanje novih oblika poduzetništva
Svrha mjere	Svrha je mjere podizanje svijesti o važnosti novih oblika i sadržaja poduzetništva, koje stvaraju nove vrijednosti i novo zapošljavanje. Mjere za cilj imaju razvoj modela poticanja razvoja kreativne industrije kao vrlo dinamičnog gospodarskog sektora, a koji evidentirano ima potencijale na području općine, identifikaciju i stvaranje uvjeta razvoja konkurentnih usluga s visokom komponentom znanja te uspostavu socijalnog poduzetništva.
Aktivnosti / Projekti	Analiza i identifikacija ključnih elemenata za razvoj kreativne industrije te izrada plana poticanja razvoja Analiza i identifikacija svih ključnih elemenata u razvoju poslovnih i stručnih usluga te izrada plana s mjerama za njihovo poticanje Pokretanje socijalnog poduzetništva Priprema razvojnih projekata
Nositelji aktivnosti	Općina Sveti Križ Začretje, Krapinsko-zagorska županija; Zagorska razvojna agencija; resorna ministarstva; organizacije civilnog društva
Ciljne skupine	fizičke osobe, obrti i tvrtke prepoznati kao dio kreativne industrije, poslovnih i stručnih usluga; organizacije civilnog društva; nezaposlene osobe; stanovništvo; turisti
Indikatori	identificirana kreativna industrija; broj pripremljenih projekata; identificirana ponuda i potražnja poslovnih i stručnih usluga; plan poticajnih mjera razvoja poslovnih i stručnih usluga; osnovano socijalno poduzeće; broj osnivača / članova socijalnog poduzeća

CILJ 2	KONKURENTNO I DRUŠTVENO ODGOVORNO GOSPODARSTVO
MJERA 2.4.	Razvoj turizma općine Sveti Križ Začretje
Svrha mjere	Mjera je usmjerena stvaranju prepoznatljivosti i identiteta općine kao turističke destinacije, njenom brendiranju kroz zaštitu i promociju jedinstvenih sadržaja, proizvoda i usluga, a stvaranjem klastera unaprijediti postojeću i razviti novu turističku ponudu koja će pridonijeti ostvarenju boljih turističkih rezultata tijekom cijele godine.
Aktivnosti / Projekti	Detektiranje i definiranje strateških smjernica u razvoju turizma općine Brendiranje općine kao turističke destinacije stvaranjem vizualnog identiteta i definiranjem turističkih proizvoda Razvoj marketinškog plana turističke ponude Potpore promotivnim i marketinškim manifestacijama Osnivanje klastera OPG-a i drugih turističkih subjekata Potpore poljoprivrednoj proizvodnji koja je dijelom i u funkciji turizma Edukacija dionika u cilju spremnosti za pripremu i provedbu projekata
Nositelji aktivnosti	Općina Sveti Križ Začretje; Krapinsko-zagorska županija; HTZ Turistička zajednica Krapinsko-zagorske županije; Zagorska

	razvojna agencija; resorna ministarstva;
Ciljne skupine	turistički subjekti; gospodarstvenici; lokalna zajednica; turisti i izletnici; turističke organizacije i institucije
Indikatori	Strateški dokument razvoja turizma općine, uključujući cjelovitu brand strategiju i vizualni identitet te marketing plan; broj oblikovanih turističkih proizvoda; poljoprivredna površina pod nasadima; broj potpora manifestacijama; broj članova klastera; broj sudionika edukacija; broj dolazaka turista; broj noćenja turista; broj sufinanciranih marketinških projekata;

CILJ 3	KVALITETA ŽIVOTA I ZAŠTITA OKOLIŠA
MJERA 3.1.	Zaštita i očuvanje okoliša
Svrha mjere	Održivo upravljanje prirodnim potencijalima podrazumijeva integraciju gospodarskih, socijalnih i ekoloških pitanja kako bi se osiguralo da gospodarski i društveni rast nema negativan utjecaj na okoliš. Svrha mjere je identificirati i zaštititi prirodne vrijednosti u funkciji održivog razvoja te uređenje i očuvanje zaštićenih dijelova prirode.
Aktivnosti / Projekti	Identifikacija osjetljivih dijelova prirode na području općine Inventarizacija biološke raznolikosti Provedba promotivnih kampanja ciljanih na podizanje svijesti o problemima i mjerama za zaštitu okoliša Edukativne radionice o zaštiti okoliša i očuvanju prirode na području općine Provedba akcija usko vezanih uz zaštitu okoliša Programi poticanja očuvanja raznolikosti okoliša i karakterističnog krajobraza Aktivnosti mjerenja kakvoće zraka, vode, tla i razine buke Priprema projekata namijenjenih zaštiti okoliša
Nositelji aktivnosti	Općina Sveti Križ Začretje, Krapinsko-zagorska županija, JU za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima KZŽ, Zavod za prostorno, gradnju i zaštitu okoliša KZŽ; organizacije civilnog društva, Zavod za javno zdravstvo, resorna ministarstva, organizacije civilnog društva i volonteri
Ciljne skupine	stanovništvo, turisti i posjetitelji,
Indikatori	inventar osjetljivih dijelova prirode i biološke raznolikosti; broj održanih edukacija; broj polaznika edukacija; broj provedenih akcija zaštite okoliša; broj aktivnosti unutar promotivnih kampanja; broj sudionika u akcijama zaštite okoliša; broj inspekcijskih nadzora kakvoće vode, tla, zraka i razine buke; broj pripremljenih projekata

CILJ 3	KVALITETA ŽIVOTA I ZAŠTITA OKOLIŠA
MJERA 3.2.	Razvoj društvene infrastrukture
Svrha mjere	Mjera je usmjerena razvoju društvene infrastrukture, posebno poboljšanja uvjeta i povećanje kapaciteta odgojno-obrazovnih ustanova. Također, mjera je usmjerena unapređenju kulturnog života, sustava zdravstvenih i socijalnih usluga te programa koje provode organizacije civilnog društva.
Aktivnosti / Projekti	Osiguranje adekvatnih uvjeta za rad dječjeg vrtića Izrada modela programa produženog boravka učenika u školi Izrada dugoročnog plana identifikacije kadrova potrebnih gospodarstvu u cilju formuliranja poticajne upisne politike Definiranje smjernica dugoročnog razvoja kulture Osiguranje dostupnosti kulturnih sadržaja osobama s posebnim potrebama Poticanje novih preventivnih programa zdravstvene zaštite Razvoj izvaninstitucionalnih oblika socijalnih usluga
Nositelji aktivnosti	Općina Sveti Križ Začretje; Krapinsko-zagorska županija; Zavod za javno zdravstvo; institucije socijalne skrbi; organizacije civilnog društva
Ciljne skupine	djeca predškolske i školske dobi; roditelji / skrbnici; odgojno-obrazovni djelatnici; lokalna zajednica; osobe u nepovoljnom položaju; poslovni sektor; javne institucije u obrazovanju, zdravstvu i socijalnim uslugama; lokalno stanovništvo; posjetitelji; turisti; gospodarstvo; organizacije civilnog društva
Indikatori	broj djece polaznika jaslica i vrtića; broj djece – korisnika produženog boravka u školi; broj srednjoškolskih i studentskih stipendija; broj kulturnih programa; broj sportskih programa; broj posjetitelja; broj novih programa preventivne zdravstvene zaštite; broj novo razvijenih izvaninstitucionalnih socijalnih usluga; broj korisnika novih socijalnih usluga; broj sudionika / korisnika novih preventivnih programa; broj volontera uključenih u aktivnosti

CILJ 3	KVALITETA ŽIVOTA I ZAŠTITA OKOLIŠA
MJERA 3.3.	Razvoj ljudskih potencijala
Svrha mjere	Mjera je usmjerena povećanju kompetencija i unapređenju upravljanja razvojem. Cilj je efikasnost i transparentnost javne uprave, učinkovitiji protok informacija i koordinacija, jačanje njenih kompetencija, unapređivanje komunikacije prema građanima, viša razina kvalitete postojećih i razvoj novih javnih usluga građanima, ali i promoviranje cjeloživotnog učenja te posebno jačanja kompetencija i kapaciteta svih sektora, uključujući i civilno društvo, kako u cilju veće efikasnosti u donošenju i provedbi javnih politika općine, tako i učinkovite pripreme i provedbe projekata.
Aktivnosti / Projekti	Provedba radionica u cilju jačanja javne uprave Sudjelovanje na stručnim seminarima i specijaliziranim edukacijama

	Promocija cjeloživotnog učenja Razvoj novih usluga javne uprave Edukacija ciljnih skupina za pripremu i provedbu projekata u svim područjima Poticanje obrazovanja koje doprinosi zapošljivosti i konkurentnosti na tržištu rada Razvoj prekogranične i međunarodne suradnje
Nositelji aktivnosti	Općina Sveti Križ Začretje, Krapinsko-zagorska županija, Zagorska razvojna agencija, nacionalna provedbena tijela, obrazovne institucije
Ciljne skupine	djelatnici javne uprave, javne institucije i poduzeća, organizacije civilnog društva,
Indikatori	broj educiranih osoba; broj prijavljenih projekata; broj novih oblika dostupnosti javnim informacijama; broj novih javnih usluga;

2. USKLAĐENOST STRATEGIJE S DOKUMENTIMA VIŠE RAZINE

Prioritetni ciljevi razvoja usklađeni su s relevantnim dokumentima na svim razinama planiranja, a programsko razdoblje za koje se strategija izrađuje odnosi se na programsko razdoblje na razini Europske unije, dakle od 2014. do 2020. godine. Temeljna načela koja su se primijenila pri izradi Strategije odražavaju koncept solidarnosti, koncept konkurentnosti te koncept održivosti. Cilj je ovog strateškog dokumenta uravnotežen razvoj, smanjivanje strukturnih razlika i promicanje jednakih mogućnosti za sve. Strategija je izrađena za potrebe odgovornog i pokretačkog upravljanja lokalnim razvojem, što podrazumijeva stvaralačko i kreativno oblikovanje budućnosti, jednako kao i sistematično upravljanje aktivnostima koje će dovesti do ostvarenja zadanih ciljeva, a odgovorno upravljanje odnosi prvenstveno na ono spram građana, ne zaboravljajući pritom i buduće generacije.

Prilikom izrade Strategije, poduzete su sve aktivnosti za osiguranje sukladnosti dokumenta s važnim strateškim dokumentima na europskoj, nacionalnoj i regionalnoj razini, a to su:

- a) Na europskoj razini – Europa 2020, Promocija kulturnih i kreativnih sektora za rast i poslove u EU, CLLD – *Community –Led Local Development*.
- b) Na nacionalnoj razini – Sporazum o partnerstvu i Nacionalni program reformi (2014.), Industrijska strategija Republike Hrvatske 2014. – 2020., Strategija razvoja turizma, Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske, Strategija razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013. – 2020, Pametna specijalizacija, Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti Republike Hrvatske (2014. – 2020.), Strateški plan ministarstva uprave za 2014.

– 2016., Strategija razvoja strukovnog obrazovanja u Republici Hrvatskoj (2008. – 2013.), nacrt Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.“, Akcijski plan za provedbu Strategije razvoja poduzetništva žena u Republici Hrvatskoj. 2014. – 2020., Operativni programi za razdoblje 2007. – 2013. godine, Program ruralnog razvoja 2014. – 2020., Strategija prometnog razvitka Republike Hrvatske, Nacionalna strategija za prava djece u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2014. – 2020. godine, Nacionalna strategija razvoja zdravstva 2012. – 2020., Strateški plan razvoja javnog zdravstva 2013. – 2015.

- c) Na regionalnoj razini – Strategija razvoja Krapinsko-zagorske županije 2011. – 2014., Županijski program djelovanja za mlade Krapinsko-zagorske županije 2012. – 2016., Akcijski plan za provedbu mjera Nacionalne politike za ravnopravnost spolova za razdoblje 2011. – 2015. godine na području Krapinsko-zagorske županije, Akcijski plan socijalnih usluga za 2014. godinu za Krapinsko-zagorsku županiju, Strategija održivog korištenja energije Krapinsko-zagorske županije, Strateški okvir županijskog plana za zdravlje Krapinsko-zagorske županije.

Na razini Europske unije, Strategija razvoja općine Sveti Križ Začretje usklađena je sa:

- 1. Europa 2020** – Strategija Europa 2020. donosi viziju europske socijalne tržišne ekonomije za 21. stoljeće. Predlažu se tri prioriteta koji se međusobno nadopunjuju: pametan rast - razvijanjem ekonomije utemeljene na znanju i inovaciji; održiv rast - promicanje ekonomije koja učinkovitije iskorištava resurse, koja je zelenija i konkurentnija te uključiv rast - njegovanje ekonomije s visokom stopom zaposlenosti koja donosi društvenu i teritorijalnu povezanost. S tom namjerom Europska komisija predlaže sljedeće glavne ciljeve EU: 75 % populacije u dobi između 20- 64 godina trebalo bi biti zaposleno; 3% BDP-a EU treba investirati u istraživanje i razvoj; treba ispuniti klimatsko-energetske ciljeve „20/20/20“ (uključujući i povećanje do 30% smanjenja emisije ukoliko okolnosti dozvoljavaju); postotak osoba koje rano napuste školovanje trebao bi biti ispod 10%, a najmanje 40% mlađe generacije trebalo bi završiti tercijarni stupanj obrazovanja te bi 20 milijuna manje ljudi trebalo biti u opasnosti od siromaštva.
- 2. CLLD – Community – Led Local Development** – U cilju maksimalnog iskorištavanja strukturnih fondova Europska unija daje smjernice za planiranje lokalnog razvoja. Metodologija koja se primjenjuje fokusira se na lokalne razine, u razvoj se uključuju lokalne razvojne grupe (LAG), ciljevi se planiraju u odnosu na lokalne potrebe i potencijale te razvoj uključuje inovativne pristupe lokalnom kontekstu, umrežavanje i suradnju.

- 3. Promocija kulturnih i kreativnih sektora za rast i poslove u EU** - razmatra niz političkih inicijativa i promociju modernog nadzornog okruženja. Spomenutom Strategijom Komisija želi potaknuti jače partnerstvo između različitih politika, osobito kulture, industrije, obrazovanja, ekonomije, turizma, urbanog i regionalnog razvoja te prostornog planiranja. Ujedno, planira pokrenuti EU financiranje ka povećanju podrške za sektore, posebice kroz predloženi program Kreativna Europe 2014. – 2020., koji iznosi 1.8 milijarde €, te kroz fondove Kohezijske politike.

Na razini Republike Hrvatske, Lokalna razvojna strategija je usklađena sa:

- 1. Sporazum o partnerstvu i Nacionalni program reformi (2014)** u Republici Hrvatskoj formulira prioritete Vlade za smanjenje nezaposlenosti i uočavanje neusklađenosti i manjkavosti, očuvanje radnih mjesta i sprječavanje daljnje nezaposlenosti, te daljnjem radu na fleksibilnom i mobilnom tržištu rada, povezujući obrazovanje i tržište rada putem Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO), te poboljšanje djelotvornosti institucija tržišta rada.
- 2. Strategija razvoja turizma** – glavni ciljevi ove Strategije usmjereni su na obogaćivanje postojećih i generiranje novih turističkih sadržaja i doživljaja, sustavno podizanje razine znanja, vještina i obrazovanja turističkih djelatnika, čime će se kontinuirano unaprjeđivati postojeća kvaliteta i izvrsnost usluge, stvaranje preduvjeta za jačanje poduzetništva, čime će se omogućiti ulazak u novi investicijski ciklus, stvaranje novih radnih mjesta i samozapošljavanje, učinkovito brendiranje Hrvatske i njenih turističkih regija, čime će se postići kvalitativno diferenciranje od konkurencije i osiguranje tržišne prepoznatljivosti.
- 3. Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske** - strategija služi kao krovni dokument održivog razvitka i zaštite okoliša, kojom se dugoročno usmjerava gospodarski i socijalni razvitak te zaštita okoliša. Strategija definira osam ključnih izazova ostvarenja održivog razvitka Republike Hrvatske - poticaj rasta broja stanovnika Republike Hrvatske; okoliš i prirodna dobra; usmjeravanje na održivu proizvodnju i potrošnju; ostvarivanje socijalne i teritorijalne kohezije i pravde; postizanje energetske neovisnosti i rasta učinkovitosti korištenja energije; jačanje javnog zdravstva; povezivanje Republike Hrvatske te zaštitu Jadranskog mora, priobalja i otoka. Strategija se provodi putem Akcijskih planova koji se izrađuju u suradnji svih dionika, uključujući nevladine organizacije i poslovni sektor, a za koordinaciju izrade pojedinih akcijskih planova odgovorna su resorna ministarstva.
- 4. Strategija razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013.-2020.** donosi se u skladu s Ekonomskim programom Republike Hrvatske 2013. godine s ciljem jačanja poduzetničkog

potencijala i unapređenja kulture poduzetništva. Poduzetništvo i gospodarstvo, kako Republike Hrvatske tako i Europske unije, će dugoročno napredovati samo ako veliki broj hrvatskih građana prepozna poduzetništvo kao atraktivnu opciju. Strateški ciljevi odnose se na unapređenje ekonomske uspješnosti maloga gospodarstva u sektorima proizvođačkih i uslužnih djelatnosti razvijanjem raznih financijskih mogućnosti za subjekte maloga gospodarstva i uklanjanje financijskog jaza za malo gospodarstvo, pružanje potpore osnivanju novih poduzeća, rast broja aktivnih poduzeća i jačanje institucija koje pružaju potporu poduzetnicima kako bi se na taj način pridonijelo ravnomjernijem i uravnoteženom razvoju hrvatskih regija, pružanje potpore većem razvoju subjekata maloga gospodarstva jačanjem njihove uprave, uvođenjem i djelovanjem većeg broja visokokvalificiranih zaposlenika te podupiranjem cjeloživotnog učenja zaposlenih u subjektima maloga gospodarstva.

5. **Industrijska strategija Republike Hrvatske 2014. – 2020.** - procjenjuje kako će se povećati stopa zaposlenosti do 5 postotnih bodova do 2020, s naglaskom na srednje visoke tehnologije proizvodnje, komunikacije i informatiku, u skladu s pametnim specijalizacijskim okvirima, a imajući u vidu zahtjeve rastućeg "zelenog gospodarstva". To zahtijeva znatna ulaganja u razvoj nastavnih planova i programa, atraktivnost i kvalitetu strukovnog obrazovanja i naukovanja, uz zadržavanje ljudskog kapitala starijih radnika već zaposlenih radnika, kao i sustav koordinacije i suradnje između poslovnog i obrazovnog sustava te znanstveno-istraživačkog sektora.
6. **Pametna specijalizacija** je novi koncept politike inovacija osmišljen kako bi se promicalo učinkovito djelotvorno korištenje investicija u istraživanje. Cilj je potaknuti regionalne inovacije u cilju postizanja gospodarskog rasta i prosperiteta, omogućujući da se regije usredotočite na njihove prednosti. Strategija pametne specijalizacije treba biti izgrađena na čvrstim analizama regionalnih sredstava i tehnologije. To bi također trebalo uključivati analizu potencijalnih partnera u drugim regijama.
7. **Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020.** - *nacrt* – glavni ciljevi ovog programa odnose se na promicanje održivog i kvalitetnog zapošljavanja i podršku mobilnosti radne snage, promicanje socijalne uključenosti, borbu protiv siromaštva i svake diskriminacije, ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje za vještine i cjeloživotno učenje, jačanje institucionalnih kapaciteta javnih tijela i zainteresiranih strana te učinkovite javne uprave.
8. **Strateški plan ministarstva uprave za 2014.-2016.** – glavni ciljevi ovog strateškog područja su: unaprijediti sustav javne uprave, izgraditi korisnički usmjerenu upravu, unaprijediti stručnost i

kvalitetu u pružanju upravnih usluga, unapređenje kvalitete javnih usluga kroz djelotvornu primjenu ICT-a u radu javne uprave.

- 9. Strategija prometnog razvitka Republike Hrvatske** – predstavlja smislen i planski razvoj prometnog sektora u Republici Hrvatskoj, a obuhvaća 6 prethodno izrađenih sektorskih prometnih strategija od kojih su za Lokalnu razvojnu strategiju grada Zaboka bitne – ceste, željeznica, zračni promet, javna gradska, prigradska i regionalna mobilnost.
- 10. Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti Republike Hrvatske (2014. – 2020.)** - bazira se na osiguravanju uvjeta za ostvarenje tri glavna cilja: borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti te smanjenje nejednakosti u društvu; sprječavanje nastanka novih kategorija siromašnih, kao i smanjenja broja siromašnih i socijalno isključenih osoba; uspostava koordiniranog sustava potpore skupinama u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Pritom je potrebno istaknuti da je antidiskriminacijska politika polazni princip u ostvarenju navedenih prioriteta i ciljeva. Strateška područja sadrže nekoliko glavnih strateških aktivnosti te načine njihove provedbe koje će se detaljnije razraditi u okviru trogodišnjeg programa provedbe na nacionalnoj razini, a koji će zahtijevati izradu odgovarajućih dokumenata na regionalnoj i lokalnoj razini. Dokument zastupa aktualnu europsku i međunarodnu politiku i sadrži poveznice s europskim i međunarodnim dokumentima ovoga karaktera te planira korištenje europskih i međunarodnih fondova za realizaciju dijela predviđenih strateških aktivnosti.
- 11. Operativni programi za razdoblje 2007. – 2013. godine** – usklađuju investicijske prioritete i mjere Republike Hrvatske u prošlom programskom razdoblju u sektorima prometa, okoliša, regionalne konkurentnosti i ljudskih potencijala. Strategija razvoja grada Zaboka usklađena je s mjerama u operativnim programima i fokusira se na poboljšanje komunalne infrastrukture, uspostavu održivog prometnog sustava, razvoj ljudskih potencijala i ustanova za obrazovanje te promiče učinkovitu javnu upravu.
- 12. Program ruralnog razvoja 2014. – 2020.** - definira način na koji će se dostići ciljevi Zajedničke poljoprivredne politike, a odnose se na konkurentnost poljoprivrede, održivo gospodarenje resursima i uravnotežen razvoj ruralnih područja.
- 13. Akcijski plan za provedbu Strategije razvoja poduzetništva žena u Republici Hrvatskoj. 2014. – 2020.** – akcijski plan predstavlja niz mjera i aktivnosti koje će se provoditi za postizanje zadanih ciljeva: poboljšanje usklađenosti i umreženosti javnih politika, poboljšanje sustavne

podrške poduzetništvu žena, uvođenje poduzetništva žena u cjelokupnu institucionalnu infrastrukturu te promocija poduzetništva žena.

14. Strategija razvoja sustava strukovnog obrazovanja u Republici Hrvatskoj 2008. – 2013. -

izazovi brzog razvoja novih znanja i tehnologija, čestih promjena na tržištu rada i sve veće potražnje za visoko kvalificiranom radnom snagom, demografskog starenja stanovništva, procesa globalizacije i pristupanja Republike Hrvatske Europskoj Uniji kao središnji prioritet nameću razvoj društva temeljenog na znanju i procesu cjeloživotnog učenja. Strategija razvoja sustava strukovnog obrazovanja u Republici Hrvatskoj 2008. – 2013. oslanja se i na načela i ciljeve Lisabonske deklaracije Obrazovanje i stručno usavršavanje do 2010. godine iz 2000. godine koja poziva zemlje članice na osuvremenjivanje obrazovnih sustava kako bi Europska unija postala najkonkurentnija i najdinamičnija ekonomija utemeljena na znanju. Europski prioriteti i strategije razvoja strukovnog obrazovanja potvrđeni su i u Kopenhaškoj deklaraciji (2002.), Izjavama iz Maastrichta (2004.) i Helsinkija (2006). Ciljevi donošenja *Strategije razvoja sustava strukovnog obrazovanja u Republici Hrvatskoj 2008. – 2013.* su: odrediti pravce razvoja strukovnog obrazovanja i načina njihove realizacije, utvrditi parametre promjena strukovnog obrazovanja, uspostaviti mehanizme sustavnog praćenja i ostvarivanja ciljeva, promicati jednaka prava i uvjete učenja za sve, promicati strukovno obrazovanje i osposobljavanje, unaprijediti kvalitetu strukovnog obrazovanja te izgraditi mehanizme usporedivosti i priznavanja hrvatskih strukovnih kvalifikacija u Europi (Europski kvalifikacijski okvir).

15. Nacionalna strategija za prava djece u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2014. – 2020. godine

– svrha *Nacionalne strategije za prava djece u Republici Hrvatskoj od 2014. do 2020. godine* je postići djelotvornije promicanje i zaštitu prava djece u Republici Hrvatskoj kroz provedbu postojećih međunarodnih i nacionalnih standarda na području prava djece, promovirajući cjeloviti i integrativni pristup pravima djece. Ciljevi su: unaprijediti brzinu i učinkovitost postupka prema djeci koja se javljaju kao počinitelji kaznenih djela te osigurati njihovo primjereno sudjelovanje i informiranost tijekom kaznenog postupka, unaprijediti zaštitu i ostvarivanje prava djece žrtava kaznenih djela te osigurati njihovu primjerenu informiranost i sudjelovanje tijekom kaznenog postupka, unaprijediti položaj djece u prekršajnim postupcima i učinkovitost rada prekršajnih sudova, sustavno pratiti učinkovitost i razvijati indikatore učinkovitosti primijenjenih kaznenopravnih sankcija prema djeci, unaprijediti rad kaznenih i prekršajnih sudova u području praćenja izvršavanja izrečenih sankcija prema djeci koja su počinila kazneno djelo ili prekršaj, te osigurati provođenje postavljenih standarda kvalitete sukladno zakonskim propisima, sustavno unapređivati modalitete izvršavanja sankcija i

programe intervencija prema djeci, unaprijediti obiteljsko-pravno zakonodavstvo i praksu u odnosu na aktivno sudjelovanje i mogućnost izražavanja mišljenja djeteta u pitanjima koja se na njega neposredno odnose, sustavno unapređivati kompetencije svih stručnjaka pravne i izvan pravne struke koji su uključeni u pravosudne postupke u kojima sudjeluju djeca, te u izvršavanju kaznenopravnih sankcija.

16. Nacionalna strategija razvoja zdravstva 2012. – 2020. – krovni dokument koji utvrđuje kontekst, viziju, prioritete, ciljeve i ključne mjere u zdravstvu Republike Hrvatske u predstojećem razdoblju. Vremenski raspon do 2020. godine odabran je jer pruža dovoljno vremena za provedbu i vrednovanje strateških mjera, a podudara se i s ključnim strateškim dokumentima Europske unije i Svjetske zdravstvene organizacije. Strateški razvojni pravci su: poboljšanje povezanosti i kontinuiteta u zdravstvu, ujednačavanje i poboljšanje kvalitete zdravstvene zaštite, povećanje učinkovitosti i djelotvornosti zdravstvenog sustava, povećanje dostupnosti zdravstvene zaštite te poboljšanje pokazatelja zdravlja.

17. Strateški plan razvoja javnog zdravstva 2013. – 2015. – Nacionalna strategija razvoja zdravstva definira jačanje preventivne aktivnosti uz istaknute mjere povećanja udjela izdvajanja za preventivne programe i aktivnosti. Uzimajući u obzir ostale prioritete Nacionalne strategije razvoja zdravstva, prioritete razvoja javnog zdravstva 2013. – 2015. su: promicanje zdravlja, prevencija bolesti i upravljanje preventivnim aktivnostima, utjecaj okoliša i rada na zdravlje, informatizacija javnozdravstvenog sustava, razvoj analitičkih javnozdravstvenih kapaciteta, reorganizacija sustava uz uspostavu funkcionalne mreže javnozdravstvene djelatnosti, razvoj zdravstvene komponente sustava za rano uzbunjivanje i djelovanje na prijetnje zdravlju (EWRS).

Na regionalnoj razini, Strategija je usklađena sa strateškim dokumentima:

- 1. Strategija razvoja Krapinsko-zagorske županije 2011. – 2014.** - županijska razvojna strategija je temeljni planski dokument namijenjen planiranju održivog društveno-gospodarskog razvoja svake županije. Smjernice poboljšanja kvalitete života i poticanje zapošljavanja, obrazovanja i socijalnog uključivanja, predloženi su u sva 4 cilja razvoja Krapinsko-zagorske županije.
- 2. Strategija razvoja ljudskih potencijala Krapinsko-zagorske županije 2014. – 2020.** – osnovni cilj strategije je dostizanje veće zaposlenosti uz konkurentno društveno i odgovorno gospodarstvo. Strategija razvoja grada Klanjca usklađena je sa Strategijom razvoja ljudskih potencijala utoliko što doprinosi postizanju navedenih ciljeva: Unapređenje znanja, vještina i

kompetencija u funkciji konkurentnog gospodarstva; razvoj i usklađivanje programa obrazovanja s potrebama tržišta rada te povećanje razine zapošljivosti, produktivnosti i socijalne kohezije.

3. **Županijski program djelovanja za mlade Krapinsko-zagorske županije 2012. – 2016.** – ovim programom djelovanja za mlade definiraju se aktivnosti usmjerene na podupiranje razvoja u području obrazovanja i informatizacije, zapošljavanja i poduzetništva, socijalne politike, zdravstvene zaštite, aktivnog sudjelovanja mladih u društvu, izgradnja civilnog društva i volonterskog rada, kulture mladih i slobodnog vremena te mobilnosti, informiranja i savjetovanja. Program usmjerava aktivnosti u socijalno poduzetništvo, ekologiju, kulturu i ravnopravnost te održivi razvoj.
4. **Strategija održivog korištenja energije Krapinsko-zagorske županije** - prihvaća koncept održivog razvitka Županije u cilju zaštite njezinih ljudskih i prirodnih resursa; usmjerava se na strateško poticanje korištenja obnovljivih izvora kao domaćih, sigurnih i čistih izvora energije; pruža kontinuiranu podršku učinkovitom korištenju energije u svim sektorima ljudskog djelovanja - zgradarstvu, prometu, industriji, poljoprivredi te se usuglašava s institucionalnim i zakonskim okvirima na nacionalnoj i EU razini.
5. **Strateški okvir županijskog plana za zdravlje** - pet javnozdravstvenih prioriteta Krapinsko-zagorske županije su: javnozdravstveno nekontrolirana voda za piće, visoki postotak konzumenata alkoholnih pića kod srednjoškolske i osnovnoškolske populacije, depopulacija, prevencija bolesti cirkulacijskog sustava i neadekvatna skrb o starijim osobama. Glavni ciljevi su: pojačati preventivu u djelatnosti primarne zdravstvene zaštite, raditi na ranom otkrivanju i dijagnosticiranju bolesti te putem sredstava javnog priopćavanja, predavanja i na druge načine propagirati promociju zdravlja i zdravog načina života.
6. **Akcijski plan za provedbu mjera Nacionalne politike za ravnopravnost spolova za razdoblje 2011. – 2015. godine na području Krapinsko-zagorske županije** - ovim se planom promiče ravnopravnost spolova kao temeljna ustavna vrednota te se u skladu s tim osmišljavaju aktivnosti koje će rezultirati podizanjem znanja i svijesti o ljudskim pravima žena i ravnopravnosti spolova s naglaskom na projekte usmjerene na pružanje pomoći ženama žrtvama nasilja, ženama s invaliditetom i pripadnicama nacionalnih manjina. U dijelu tržišta rada i poduzetništva, potpomagat će se aktivnosti usmjerene na unapređenje konkurentnosti žena na tržištu rada te ojačati poduzetništvo žena. Poticati će se veće sudjelovanje muškaraca u brizi oko djece i ojačati institucionalna skrb za djecu te starije i nemoćne članove/ice obitelji.

7. Akcijski plan socijalnih usluga za 2014. godinu za Krapinsko-zagorsku županiju – akcijski plan usmjeren je na pružanje socijalnih usluga za djecu i mlade u riziku kroz aktivnosti udomiteljstva, te osnivanje mobilnih timova za ranu intervenciju te edukacijsko-rehabilitacijskih skupina za djecu predškolske dobi. Usporedo s ovim aktivnostima, osmišljene su aktivnosti i za stare i nemoćne u vidu osnivanja savjetovališta za oboljele, dnevnih centara te promicanje volonterstva u pružanju socijalnih usluga. Akcijski plan predviđa i aktivnosti za dugotrajno nezaposlene osobe u vidu osnivanja klubova podrške, osmišljavanja novih oblika zapošljavanja i promoviranje socijalnog poduzetništva.

VII PROVEDBA STRATEGIJE

Provedba Strategije primarno se izvodi pomoću Akcijskog plana provedbe Strategije te jedinstvene Baze projekata. Akcijski plan implementacije daje pregled prioritetnih projekata i mjera, uključujući njihove veze sa strateškim i sektorskim ciljevima te najvažnije elemente za njihovu implementaciju. On objedinjuje projekte i mjere iz sva tri razvojna plana čija bi implementacija trebala započeti u narednih tri do pet godina. Temelj Akcijskog plana implementacije predstavljaju sintetski prikazi razvojnih planova, u kojima je predstavljena hijerarhija sektorskih ciljeva, programa i projekata, s odgovarajućim indikatorima te vezama sa strateškim ciljevima i međusektorskim relacijama. Informacije koje tu nedostaju (vrijeme implementacije, nositelji implementacije, ciljne grupe) izvode se posredno iz definiranih ciljeva i indikatora, te iz odgovarajućih projektnih obrazaca.

Akcijski plan provedbe Strategije izrađuje se i usvaja zajedno sa proračunom za narednu fiskalnu godinu, a prema obrascu u prilogu 1. Za aktivnosti i mjere čija realizacija započinje u prvoj godini, u odgovarajućem formatu sažeto se navode elementi važni za planiranje i praćenje njihove implementacije: naziv programa / aktivnosti, proračunska klasifikacija, plan financijskih sredstava za narednu godinu te projekcije za naredne dvije, pokazatelji rezultata, polazne vrijednosti u baznoj godini (godini sastavljanja Akcijskog plana) te ciljane vrijednosti za tri godine. Osnova za pripremu Akcijskog plana je koordinacija među glavnim dionicima lokalnog razvoja koji su navedeni u institucionalnom okviru. Nositelj pripreme Akcijskog plana su službenici općinske uprave uz intenzivnu suradnju i konzultacije s predstavnicima različitih ciljnih skupina i Općinskim vijećem, a akcijski plan usvaja se zajedno sa usvajanjem prijedloga proračuna na sjednici Općinskog vijeća.

Elementi koji čine okvir za provedbu razvojne strategije su financijski okvir, institucionalni okvir, akcijski plan, kriteriji za odabir projektnih prijedloga. Važnu ulogu u provedbi strategije imat će i baza razvojnih projekata koja je u nadležnosti Općine, a uz pomoć nje će se prikupljati prijedlozi projekata, razmatrati njihova relevantnost za razvoj grada i pratiti njihova provedba. Uz pomoć baze bit će lakše koordinirati prijavljene projekte te uspostaviti različite modele suradnje među voditeljima projekata. Ona će ujedno biti i temelj za odabir projekata u kojima će Općina prepoznati interes i pružiti im financijsku i stručnu podršku.

1. Institucionalni okvir

Institucionalni okvir je popis koji obuhvaća sve dionike uključene u provedbu Strategije, kao i opis njihovih obveza i odgovornosti koje su vezane uz izradu, provedbu i nadzor provedbe Strategije. Općinsko vijeće Svetog Križa Začretja ima zadaću da u provedbi Strategije prati provedbu zadanih ciljeva putem godišnjih izvještaja. Zadaća je načelnika usklađivanje aktivnosti svih tijela i drugih dionika provedbe strategije predlaganjem mjera, donošenjem provedbenih akata, nadzorom izvršenja mjera, sudjelovanjem u postupku odabira projekata te izvještavanjem Općinskog vijeća o provedbi i rezultatima. Dakle, institucionalni okvir Strategije predstavljaju svi glavni dionici lokalnog, kao i regionalnog razvoja koji doprinose ostvarenju postavljenih ciljeva kroz svoje usmjereno djelovanje i koncentraciju sredstava. Institucionalni ustroj poštuje međusobne odnose javnih politika, strukture koja upravlja provedbom i područje ostalih dionika koji će imati svoju ulogu u provedbi projekata i aktivnosti kako bi se uravnotežili prostorni i sektorski zahtjevi.

Ovaj strateški dokument izrađen je temeljem poštivanja načela partnerstva i suradnje, a u njegovoj izradi sudjelovale su sve strukture i predstavnici interesnih skupina iz općine Sveti Križ Začretje – predstavnici Općinskog vijeća, načelnik, djelatnici gradske uprave, predstavnici obrazovnog, civilnog, poduzetničkog, kulturnog i sektora civilnog društva. Glavni dionici, njihova uloga u pripremi, provedbi i praćenju Strategije prikazana je u tablici u nastavku.

DIONIK	ULOGA U PRIPREMI	ULOGA U PROVEDBI	ULOGA U PRAĆENJU I OČJENI PROVEDBE
OPĆINSKO VIJEĆE	Redovito prima izvješća o tijeku pripreme Strategije, sudjeluje u procesu javne rasprave te potvrđuje i usvaja dokument	Provodi aktivnosti komunikacijskog plana, inicira i sudjeluje u provedbi projekata, potvrđuje i usvaja akcijski plan, širi postignute rezultate, animira ciljne skupine za usmjereno djelovanje.	Prima i usvaja izvješća o provedbi, nadzire i kontrolira provedbu, razmatra rezultate i učinke provedbe u odnosu na postavljene ciljeve te inicira i priprema dopune i izmjene akcijskog plana i izmjene Strategije.
NAČELNIK	Usvaja predložene mjere razvoja, predlaže potrebne izmjene i nadopune. Komunicira sa gradskim vijećem i upoznaje ih o tijeku izrade strategije.	Potvrđuje akcijski i komunikacijski plan Strategije i priprema za usvajanje na sjednici gradskog vijeća, inicira i sudjeluje u pripremi i provedbi razvojnih projekata te usvaja predložene projekte. Provodi aktivnosti zadane komunikacijskim planom.	Daje prijedloge za izradu Akcijskog plana, inicira projekte i realizaciju projektnih ideja, promovira postignute rezultate, vrši praćenje nad ispunjavanjem zadanih ciljeva te predlaže dodatne mjere u slučaju neispunjavanja zadanog cilja.

OPĆINSKA UPRAVA	Organizira i sudjeluje na sastancima s predstavnicima ciljnih skupina koji aktivno sudjeluju u strateškom razvoju, prikuplja potrebne podatke za situacijsku i SWOT analizu, prikuplja podatke o indikatorima te u suradnji s Partnerskim vijećem izrađuje plan razvojnih prioriteta i ostale dijelove Strategije.	Zadaci u provedbi su: <ul style="list-style-type: none"> • redoviti pregledi stanja prema zadanim indikatorima i ocjenjivanje utjecaja provedenih mjera na razvoj • pregled, praćenje i ocjena napretka strategije u skladu s utvrđenim ciljevima Strategije i Akcijskim planom • priprema akcijskog plana za svaku godinu • koordinacija rada Partnerskog vijeća, gradonačelnika i gradskog vijeća. 	Priprema izvješća o provedbi strategija, prikuplja potrebne podatke, daje kvantitativnu i kvalitativnu ocjenu provedbe.
PREDSTAVNICI CILJNIH SKUPINA / SEKTORA	Sudjeluju na radionicama za izradu, ukazuju na mogućnosti razvoja, identificiraju snage i slabosti lokalnog područja, usmjeravaju razvoj, daju prijedlog sadržaja strateških ciljeva i mjera.	Razmatraju otvorena pitanja, daju mišljenje i prijedloge o značajnim pitanjima iz njihovog područja stručnosti. Sudjeluju u provedbi komunikacijskog plana.	Prate rezultate i razvojne učinke predloženih mjera te sudjeluju u pripremi podloge za izradu izvješća o provedbi Strategije.
PRIVATNI SEKTOR	Navedene skupine predstavljaju glavne dionike u izradi strategije. Sudjeluju u procesu javne rasprave, daju prijedloge i komentare.	Svojim djelovanjem i provedbom aktivnosti doprinose ostvarenju zadanih ciljeva.	Dostavljaju podatke o provedenim aktivnostima, iznosima ulaganja i sl. u skladu s postavljenim indikatorima.
JAVNI SEKTOR			
CIVILNI SEKTOR			

2. Financijski okvir

Provedivost Strategije općine Sveti Križ Začretje ovisit će primarno o osiguranju i privlačenju sredstva potrebnih za provedbu mjera. Pribavljanje i održavanje dugoročnih izvora financiranja za lokalnu strategiju je značajan izazov, jer ona u ovom času nije zakonska odgovornost lokalne samouprave. Iznimno je važno, što ova Strategija i pokazuje, da lokalna samouprava u potpunosti razumije da lokalni ekonomski razvoj potencijalno doprinosi budućem rastu prihoda i prepoznaje povezanost između uspješnog lokalnog ekonomskog razvoja, povećane ekonomske aktivnosti i rasta općinskog proračuna. Financijski okvir izrađen je na temelju proračuna i planova nabave, procjene mogućnosti povlačenja sredstava iz fondova nacionalne razine, odnosno na temelju procjene mogućnosti privlačenja sredstava iz fondova EU i drugih međunarodnih izvora.

Bitno je napomenuti da su prilikom izrade financijskog okvira, a u svrhu dobivanja što realnijeg okvira, iz procjene bili isključeni veliki investicijski projekti za čiju implementaciju je odgovorna nacionalna razina.

Indikativni financijski plan je stoga jedan od najvažnijih upravljačkih alata za operativno upravljanje implementacijom strategije. Dobar financijski plan ostvaruje tri osnovne funkcije – on omogućuje pravovremeno sagledavanje očekivanih izdataka realizacije strategije i planova, te njihovo korigiranje i prilagođavanje raspoloživim financijskim izvorima; omogućuje sustavno i pravodobno planiranje i osiguravanje potrebnih izvora financiranja; omogućuje pravodobno i kvalitetno uključivanje financiranja implementacije razvojne strategije i planova u planiranje gradskog proračuna, ali i drugih proračuna na čiju se financijsku potporu računa u implementaciji programa. Stoga, plan mora biti prilagođen trogodišnjem ciklusu proračunskog planiranja, koji podrazumijeva detaljno planiranje za prvu narednu godinu i orijentacijski za preostale dvije, sa stalnim ponavljanjem ovog načela. Upravo ova veza planiranja općinskog proračuna i ostalih izvora financiranja čini indikativni financijski plan ključnim alatom za planiranje i praćenje financiranja implementacije strategije. Indikativni financijski plan može se prikazati i kao skup prioriteta projekata i mjera, bez sektorske podjele, prikazujući prvenstveno vezu sa relevantnim strateškim ciljevima, kako je prikazano u priloženom primjeru. Osnovna struktura indikativnog financijskog plana predstavljena je u [prilogu 2](#).

3. Baza projekata

Vrlo važan segment provedbe Strategije predstavlja uspostavljanje jedinstvene Baze projekata, koja pruža uvid u aktivnosti i projekte glavnih dionika lokalnog razvoja koji doprinose ostvarenju zadanih ciljeva Strategije. Baza se uspostavlja po usvajanju Strategije od strane Općinskog vijeća, a prati se i nadopunjava tijekom cijelog programskog razdoblja. Baza se ne uspostavlja radi financiranja navedenih projekata, već primarno s ciljem sustavnog pregleda aktivnosti na području općine Sveti Križ Začretje, a vlasništvo nad projektnim idejama će se u potpunosti poštivati. Poziv za dostavu projektnih prijedloga objavljuje se jednom godišnje. Projektni prijedlozi prikupljaju se putem jedinstvenog obrasca ([prilog 3](#)) te se izrađuje pregled svih zaprimljenih projekata ([prilog 4](#)). Ujedno, jednom godišnje traži se izvješće nositelja projekata prijavljenih u bazu o eventualnoj promjeni statusa projekta.

Analiza baze projekata provodi se obzirom na sektor projekta, vrijednost projekta, organizacijski oblik nositelja projekta, tehničku pripremljenost projekta te fazu u kojoj se projekt nalazi. Ovakva analiza baze projekata sastavi je dio Narativnog izvješća o provedbi Strategije (prilog 5).

4. Izvještavanje

Prikazivanje provedenih razvojnih mjera u jednoj kalendarskoj godini i prikaz postignutih rezultata provedenih razvojnih mjera pomoću zadanih indikatora glavni su ciljevi izvještavanja o provedbi Strategije. Izvješće se sastoji od financijskog i narativnog dijela, a obrazac se nalazi u već spomenutom prilogu 5. U financijskom izvještaju se ukratko opisuje koje su sve razvojne mjere poduzete u izvještajnom razdoblju te se daje kratak izvještaj o financiranju provedbe skupine razvojnih mjera u izvještajnom razdoblju. To znači da se opisuju ukupno planirana sredstva za ostvarivanje skupine razvojnih mjera u izvještajnom razdoblju te utrošena sredstva za provedbu skupine mjera u izvještajnom razdoblju prema izvorima financiranja (državni proračun, županijski proračun, lokalni proračun, pomoći Europske unije, javna poduzeća, ostali izvori (javno-privatna partnerstva, koncesije, sredstva privatnog sektora), ukupno). Drugi dio financijskog izvješća sastoji se od izvještaja o pokazateljima rezultata - opisni i tablični dio. U opisnom se dijelu ukratko opisuju postignuti konkretni rezultati provedenih razvojnih mjera u izvještajnom razdoblju pomoću pokazatelja rezultata. Za svaku mjeru koja je identificirana u Strategiji odabran je jedan do tri pokazatelja rezultata. Tablični dio sumarno prikazuje pokazatelj rezultata, njegov opis, jedinicu mjere, izvor podatka, polaznu vrijednost u baznoj godini te trenutnu vrijednost u izvještajnom razdoblju i ciljanu vrijednost za naredno razdoblje. Narativni dio izvješća o provedbi sastoji se od sumarnog prikaza provedenih mjera i ocjeni izvršenja planiranih sredstava. U narativnom dijelu opisuju se glavni dionici koji su sudjelovali u provedbi i sastavljanju izvješća te realizacija planiranih sredstava i postignuti zadani pokazatelji rezultata prema grupama mjera.

Izvješće se sastavlja temeljem izvršenja proračuna za dotičnu godinu, a temeljem prikupljenih podataka o investicijama i pokazateljima rezultata, no ne kasnije od 30.06. tekuće godine za prethodnu godinu. Izvješće usvaja Općinsko vijeće.

VIII KOMUNIKACIJSKA STRATEGIJA

Strategijom razvoja općine Sveti Križ Začretje utvrđena su tri ključna prioriteta i mjere kojima će se ostvarivati. Krajnji cilj Komunikacijske strategije jest održati visoku razinu informiranosti o njenom provođenju, priopćiti informacije, podići razumijevanje i svijest o važnosti provedbe ovog razvojnog dokumenta, njegovih ciljeva i svrhe. Komunikacijska strategija pridonosi transparentnosti provođenja i mjerenja učinaka provođenja Strategije razvoja te pomaže njezinim nositeljima, kao i krajnjim korisnicima, da budu svjesni svoje uloge u razvoju općine.

Ciljevi Komunikacijske strategije:

- Informirati javnost o ostvarivanju ciljeva razvoja popisanih u Strategiji
- Unaprijediti transparentnost, demokratičnost i učinkovitost u procesu upravljanja, provođenju i evaluiranju učinaka ostvarenja strateških ciljeva
- Osnažiti svijest svih dionika i nositelja razvoja o njihovoj ulozi u razvoju Općine Sveti Križ Začretje

Temeljna načela:

- informacije će biti prezentirane u jasnom, pristupačnom i razumljivom obliku
- aktivnosti će se temeljiti na usmjeravanju svih relevantnih poruka ciljanim skupinama
- ciljane skupine bit će uzete u obzir već prilikom razvijanja i korištenja komunikacijskih alata
- sve će aktivnosti biti komplementarne i konzistentne, a u slučaju potrebe nadopunjavat će se uvođenjem novih komunikacijskih alata i odašiljanju cjelovite poruke;
- uspostaviti će se sistem praćenja i ažuriranja informacija, kako bi bile u tijeku s vremenom i mogućim promjenama situacije.

Razine komunikacije:

Već od razdoblja kreiranja samog nacrtu strategije, mjere komunikacije, promidžbe i informiranja javnosti imaju važnu ulogu u podizanju svijesti o važnosti razvoja Svetog Križa Začretja odnosno ostvarivanjem tri specifična cilja, koji su vezani uz nove mogućnosti financiranja pojedinih razvojnih projekata s obzirom na članstvo Hrvatske u Europskoj uniji i usklađenost tih ciljeva s Europskom unijom. Komunikacijska strategija definira tri razine komunikacije – lokalnu, potom nacionalnu i regionalnu te globalnu i europsku. Komuniciranjem razvojnih projekata će se baviti njezini nositelji, odnosno povezane institucije i pojedinci, usklađenim komunikacijskim aktivnostima.

Ciljne skupine:

Ciljne skupine definirane su kao u dionici s različitih razina koji imaju aktivnu ulogu u ostvarenju ciljeva i mjera razvoja područja općine Sveti Križ Začretje:

Javnost – ključno je javnost upoznati sa predviđenim ciljevima razvoja općine Sveti Križ Začretje, vizijom i strateškim smjernicama te dodanom vrijednosti koja će se stvoriti implementacijom predviđenih aktivnosti. Ova interesna skupina bit će upoznata sa Strategijom putem internetskih stranica Općine, društvenih mreža i medija, pri čemu interaktivno komuniciranje ima posebnu važnost, jer osigurava dvosmjernu komunikaciju.

Mediji - njihova uloga kanala za prijenos informacija, ne samo široj javnosti, nego i potencijalnim korisnicima od iznimne je važnosti. Komunikacija s medijima bit će proaktivna i uključivat će priopćenja za novinare, brošure, letke i obavijesti za novinare, za čiju pripremu će biti zadužen tim unutar gradske uprave.

Šira zajednica / potencijalni korisnici - osim institucija izravno uključenih u upravljanje i provedbu Strategije, potrebno je u provedbu uključiti širu zajednicu: privatni sektor i poslovne organizacije, sindikate, obrazovni, znanstveni i istraživački sektor, nevladin sektor. Ovo je ciljna skupina, čiji članovi mogu imati značajnu ulogu kod određivanja uspjeha provođenja Strategije. Za svaku podgrupu koja je uključena u ovaj segment ciljne skupine, razvija se prilagođena metoda komunikacije.

Partneri u provedbi – definirani unutar institucionalnog okvira provedbe i pojedinih mjera. Osigurat će se stalan protok informacija te obrađivati teme i aktivnosti vezane uz rješavanje moguće problematike, mogućnosti financiranja, provođenje pojedinih aktivnosti i drugo.

IX PRILOZI

PRILOG 1. Obrazac akcijskog plana

CILJ	MJERA	PROGRAM / AKTIVNOST		FINANCIJSKA SREDSTVA			POKAZATELJ REZULTATA					
		Šifra aktivnosti / programa	Naziv	Plan 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.	Naziv	Jedinica mjere	Trenutna vrijednost 2014.	Ciljana vrijednost 2015.	Ciljana vrijednost 2016.	Ciljana vrijednost 2017.
1.	1.1.											
	1.2.											
	1.3.											
2.	2.1.											
	2.2.											
	2.3.											
	2.4.											

3.	3.1.											
	3.2.											
	3.3.											

PRILOG 2. Indikativni financijski plan

CILJ	MJERA	2015. GODINA		2016. GODINA		2017. GODINA		2018. GODINA		2019. GODINA		2020. GODINA		UKUPNO
		LOKALNI PRORAČUN	OSTALI IZVORI	LOKALNI PRORAČUN	OSTALI IZVORI	LOKALNI PRORAČUN	OSTALI IZVORI	LOKALNI PRORAČUN	OSTALI IZVORI	LOKALNI PRORAČUN	OSTALI IZVORI	LOKALNI PRORAČUN	OSTALI IZVORI	
1.	1.1.	3,380.000	1,000.000	3,230.500	1,040.000	3,160.500	1,081.600	3,255.315	1,124.864	3,352.974	1,169.859	3,453.563	1,216.653	26,465.828
	1.2.	665.000	500.000	665.000	525.000	515.000	551.250	530.450	578.813	543.363	607.753	562.754	638.141	6,882.524
	1.3.	860.000	600.000	560.000	624.000	430.000	648.960	442.900	674.918	456.187	701.915	469.872	729.992	7,198.744
2.	2.1.	310.000	1,000.000	310.000	1,040.000	400.000	1,081.600	412.000	1,081.600	424.360	1,169.859	437.090	1,216.653	8,883.162
	2.2.	0	500.000	10.000	550.000	10.000	605.000	10.300	605.000	10.609	732.050	10.927	805.255	3,849.141
	2.3.	0	500.000	10.000	550.000	30.000	605.000	30.900	605.000	31.827	732.050	32.781	805.255	3,932.813
	2.4.	220.000	700.000	220.000	735.000	220.000	771.750	226.600	771.750	233.398	850.854	240.399	893.397	6,083.148
3.	3.1.	118.000	700.000	118.000	735.000	118.000	771.750	121.540	771.750	125.196	850.854	128.941	893.397	5,452.428
	3.2.	7,501.000	800.000	6,723.000	832.000	13,632.000	865.280	5,250.700	865.280	5,408.221	935.887	5,570.467	973.322	41,856.157
	3.3.	1,684.940	300.000	1,760.500	330.000	1,690.500	363.000	1,741.215	363.000	1,793.451	439.230	1,847.255	483.153	11,111.304
UKUPNO		14,738.940	6,600.000	13,587.000	6,961.000	20,166.000	7,345.190	11,980.720	7,345.190	12,340.141	8,190.311	12,710.345	8,655.128	121,715.249

PRILOG 3. Obrazac za prikupljanje projekata

1. NAZIV PROJEKTA	<i>Upisati puni naziv projekta</i>
2. PODNOSITELJ PRIJAVE / PREDLAGAČ PROJEKTA	<p><i>Upisati naziv podnositelja</i></p> <p><i>Upisati organizacijski oblik predlagača (uprava, javna institucija, javno poduzeće, udruga i dr.)</i></p> <p><i>OIB</i></p> <p><i>Adresa</i></p> <p><i>Telefon, e-mail, fax</i></p> <p><i>Ime i prezime nadležne osobe, funkcija</i></p>
3. OPIS PROJEKTA (maksimalno do 150 riječi po odlomku)	
3.1. Svrha projekta i ciljevi projekta	<i>Opisati koji je smisao projekta i što se njime želi postići? Zašto je pokrenut projekt i koji su njegovi ciljevi? Kako će projekt doprinijeti razvoju općine i šire?</i>
3.2. Aktivnosti projekta	<i>Opisati glavne aktivnosti projekta. Koji su konkretni koraci da se postigne svrha projekta?</i>
3.3. Rezultati projekta	<i>Opisati što je to što će projekt dati korisnicima? Kakav je učinak projekta na korisnike?</i>

4. PODRUČJE NA KOJEM SE IZVODI PROJEKT	<p><i>Navesti geografsko područje (lokaciju) na kojem se izvodi projekt. (Grad, općina, županija)</i></p>
5. SEKTOR PROJEKTA	<p> ☐ Turizam ☐ Poduzetništvo ☐ Prometna infrastruktura ☐ Komunalna infrastruktura ☐ Obrazovanje ☐ Poljoprivreda ☐ Kulturna baština ☐ Kultura (manifestacije, infrastruktura), socijalna infrastruktura ☐ Zaštita okoliša ☐ Obnovljivi izvori energije ☐ Sport ☐ Zdravstvo ☐ Ostalo (navesti) </p> <p><i>Odabrati jedno od ponuđenog.</i></p>
6. VRSTA PROJEKTA	<p> ☐ Infrastrukturni ☐ Promocija i marketing ☐ Prijenos znanja (radionice, seminari...) ☐ Uslužni ☐ Proizvodni ☐ Potpora poduzetništvu </p>

	☐ Ostalo (navesti) <i>Odabрати jedno od ponuđenog.</i>		
7. U KOJOJ JE FAZI PREDLOŽENI PROJEKT	☐ Prijedlog ☐ Pripremljen u potpunosti za provedbu, ali nije počeo ☐ U tijeku je priprema ☐ U tijeku ☐ Proveden <i>Odabрати jedno od ponuđenog.</i>		
8. PREDVIĐENI POČETAK IZVEDBE PROJEKTA	Priprema: <i>Dan, mjesec, godina</i> Provedba: <i>Dan, mjesec, godina</i>		
9. PROCJENA UKUPNOG VREMENA TRAJANJA PROJEKTA	<i>Broj mjeseci</i>		
10. KOJI JE UKUPAN PRORAČUN PROJEKTA	<i>Iznos proračuna projekta u kunama/eurima.</i>		
11. STRUKTURA FINANCIRANJA PROJEKTA	<table border="1" data-bbox="587 1953 1404 2024"> <tr> <td data-bbox="587 1953 778 2024"></td> <td data-bbox="778 1953 1404 2024">% vlastitih (predlagateljevih) sredstava</td> </tr> </table>		% vlastitih (predlagateljevih) sredstava
	% vlastitih (predlagateljevih) sredstava		

		% sredstava drugih izvora u Županiji
		% sredstava iz državnog proračuna i državnih ustanova
		% sredstava iz programa EU
		% sredstava drugih inozemnih izvora
		% sredstava kredita
		% privatna sredstva
		% ostali izvori (navesti koji)
<i>Za projekte koji su u pripremi navesti moguće prijedloge.</i>		
12. PRIJEDLOZI ZA SUFINANCIRANJE		
	<i>Navesti da li je projekt predložen drugom vanjskom izvoru financiranja. Navesti kojem. Navesti kada. Da li je već prijavljen za dobivanje sredstava iz nacionalnih izvora (ministarstva) ili iz drugih sredstava (npr. fondovi EU, strane fondacije)?</i>	
13. VLASNIČKA PITANJA	<i>Da li su svi vlasnički problemi riješeni ako projekt obuhvaća i građenje?</i>	
	☐	DA
	☐	NE

	☐ NIJE RELEVANTNO ZA PROJEKT
14. LOKACIJSKE I GRAĐEVNE DOZVOLE	<p><i>Da li su sve lokacijske / građevinske dozvole za projekt pribavljene?</i></p> <p> ☐ DA ☐ NE ☐ NIJE RELEVANTNO ZA PROJEKT </p> <p><i>Ukoliko nisu pribavljene, da li se dozvole realno mogu dobiti u roku od 6 mjeseci?</i></p> <p> ☐ DA ☐ NE ☐ NIJE RELEVANTNO ZA PROJEKT </p>
15. TEHNIČKA DOKUMENTACIJA	<p><i>Navesti da li je sva tehnička dokumentacija (dizajn, planovi, specifikacije opreme, projektna dokumentacija) na raspolaganju za projekt.</i></p> <p> ☐ DA ☐ NE ☐ NIJE RELEVANTNO ZA PROJEKT </p> <p><i>Ukoliko nije, navesti može li se realno očekivati da će tehnička dokumentacija biti pripremljena u roku od 6 mjeseci.</i></p> <p> ☐ DA </p>

	☐ NE ☐ NIJE RELEVANTNO ZA PROJEKT
16. ANALIZE ZA PROJEKT	<p><i>Navesti da li su izrađene neke od predloženih analiza.</i></p> ☐ Predinvesticijska studija / analiza ☐ Studija opravdanosti ☐ Cost-benefit analiza ☐ Studija i/ili elaborat utjecaja na okoliš ☐ Nije relevantno za projekt ☐ Ostalo (navesti)
17. POVEZANOST PROJEKTA S DRUGIM RAZVOJNIM PROGRAMIMA/ STRATEGIJAMA	<p><i>Ukoliko navedene studije nisu izrađene, može li se očekivati da će biti spremne u roku od 6 mjeseci?</i></p> ☐ DA ☐ NE ☐ NIJE RELEVANTNO ZA PROJEKT
	<p><i>Navedite da li je projekt povezan s nekim razvojnim programom,</i></p>

	<i>sektorskim ili područnim (npr. Industrijska strategija, Strategija razvoja općine Sveti Križ Začretje i dr.) i naziv tog programa.</i>
18. ZAJEDNIČKI PROJEKT VIŠE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE	<i>Navedite koje su to jedinice lokalne samouprave.</i>
19. MEĐUŽUPANIJSKI PROJEKT	<i>Navedite koje su to županije.</i>
20. PREKOGRANIČNI PROJEKT	<i>Navedite koje su to inozemne regije.</i>
21. PARTNERI PROJEKTA	<i>Navedite partnerske institucije/osobe u provedbi projekta.</i>
22. DODATNE INFORMACIJE O PROJEKTU	<i>Upišite bilo kakve dodatne informacije koje smatrate da su važne za projekt, a nisu spomenute u obrascu. Maksimalno 100 riječi.</i>
23. KONTAKT OSOBA	

	<i>Ime i prezime, adresa, broj telefona, e-mail</i>
24. POTPIS PREDLAGATELJA	<i>Ime, prezime, funkcija</i>
25. MJESTO I DATUM	
26. ŠIFRA PROJEKTA	
IZJAVA OBJEKTIVNOSTI I POVJERLJIVOSTI	
<p>Ja, niže potpisani, ovime izjavljujem da pristajem sudjelovati u pripremi gore navedenog projekta. Ovom izjavom potvrđujem da sam upoznat s informacijama koje su za sada raspoložive, a odnose se na Poziv za prikupljanje projekata za Bazu projekata. Obvezujem se izvršavati svoje dužnosti pošteno i pravedno. Moj doprinos dokumentima u čiju ću pripremu biti uključen bit će objektivan i u potpunosti će poštivati načela pravednog natjecanja i nepristranosti. Obvezujem se čuvati sve informacije ili dokumente ("povjerljive informacije") koji mi budu otkriveni ili koje otkrijem ili koje sastavim za vrijeme ili kao rezultat pripremanja projekta za prijavu na natječaje i obvezujem se da ću ih koristiti samo za svrhe pripremanja ovog projekta te da ih neću otkriti ni jednoj trećoj strani. Ujedno, suglasan sam da institucija kojoj dostavljam ovaj dokument raspolaže gore navedenim podacima isključivo u svrhu prijave projekta na natječaje, traženje potencijalnih partnera i dodatnih izvora financiranja, ali uz moje prethodno odobrenje.</p>	
ZA PREDLAGATELJA	ZA OPĆINU SVETI KRIŽ ZAČRETJE

PRILOG 4. Tablica baze projekata

Naziv projekta	Nositelj	Procijenjena vrijednost projekta u kunama	Izvori financiranja	Procijenjeni početak i kraj projekta	Usklađenost sa strategijom	Faza

PRILOG 5. Obrazac godišnjeg financijskog i narativnog izvješća o provedbi strategije

R. Br.	PODRUČJE RAZVOJA	Mjere LRS	IZVJEŠTAJ O POKAZATELJIMA REZULTATA PROVEDBE MJERA PREMA SKUPINAMA RAZVOJNIH PODRUČJA												
			Pokazatelj rezultata	Jedinica mjere	Polazna vrijednost (2013.)	Ostvarena vrijednost 2014.	Ostvarena vrijednost 2015.	Ostvarena vrijednost 2016.	Ostvarena vrijednost 2017.	Ostvarena vrijednost 2018.	Ostvarena vrijednost 2019.	Ostvarena vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2020.		
1.	Gospodarstvo	2.1.	Broj novih tvrtki	broj											
			iznos novih investicija	000 kuna											
			Broj novih obrta	broj											
			Broj ukupno zaposlenih	Broj											
			Broj prijavljenih inovacija	Broj											
			Broj detektiranih DOP	broj											
			Broj promotivnih aktivnosti	Broj											
		Broj sudionika edukacija za poduzetnike	Broj												
		2.2.	Površina prostora poslovnog inkubatora	m2											
			broj korisnika inkubatora	Broj											
			broj novozaposlenih osoba dobnе skupine mladi	Broj											
			iznos dodijeljenih potpora za zapošljavanje mladih	000 kuna											
			broj prijavljenih projekata	broj											
			Broj korisnika coworkinga	Broj											
		2.3.	Broj identificiranih aktera kreativne industrije	broj											
			Broj pripremljenih razvojnih projekata	broj											
			Broj pripremljenih poticajnih mjera	broj											

2.		broj osnovanih socijalnih poduzeća	broj													
		broj osnivača/članova socijalnog poduzeća	broj													
		2.4.	Broj oblikovanih turističkih proizvoda	Broj												
			broj strateških brand / marketing dokumenata	broj												
			broj potpora manifestacijama / programima u turizmu	000 kuna												
			broj članova turističkog klastera	Broj												
			Broj turista	Broj												
	Broj noćenja turista	Broj														
	Komunalna infrastruktura	1.1. 1.2. 1.3.	Broj saniranih klizišta	Broj												
			Broj parkirnih mjesta	Broj												
			Duljina sanirane nerazvrstane ceste	km												
			Duljina novoizgrađene kanalizacijske mreže	km												
			Broj korisnika priključenih na kanalizacijsku mrežu	Broj												
			Duljina vodovodne mreže	km												
Broj korisnika priključenih na vodovodnu mrežu			Broj													
Broj zelenih otoka			Broj													
Duljina izgrađenih biciklističkih staza			km													
Duljina izgrađenog nogostupa			km													
Broj hot-spotova			Broj													
Površina područja prekrivenog bežičnim Internetom			km ²													
Broj energetski učinkovitih rasvjetnih tijela			Broj													
Broj kućanstava koja koriste OIE	Broj															

			Broj pripremljenih razvojnih projekata	Broj																		
			Broj educiranih osoba za OIE	Broj																		
			Broj intervencija u prostoru	Broj																		
			Broj provedenih aktivnosti na javnim prostorima	broj																		
			Broj pripremljenih razvojnih projekata	Broj																		
3.	Društvene djelatnosti	3.2.	Broj stipendija za studente	Broj																		
			Iznos materijalnog ulaganja u objekte i opremu u školama	000 kuna																		
			površina vrtića	m2																		
			broj djece-korisnika produženog boravka u školi	Broj																		
			broj programa preventivne zdravstvene zaštite	Broj																		
			broj izvaninstitucionalnih socijalnih usluga	Broj																		
			broj kulturnih programa	Broj																		
			Broj učenika za koje se sufinancira prijevoz	broj																		
			broj sportskih programa	broj																		
			Broj volontera uključenih u aktivnosti	broj																		
			Broj objekata javne infrastrukture prilagođenih za osobe s invaliditetom	broj																		
4.	Zaštita okoliša, prostora i priroda	3.1.	Broj pripremljenih razvojnih projekata	Broj																		
			Iznos poticaja za zaštitu okoliša	000 kuna																		
			Broj održanih radionica za zaštitu prirode i okoliša	broj																		
			Broj provedenih akcija zaštite okoliša	Broj																		

			Inventar osjetljivih dijelova prirode i biološke raznolikosti	Broj										
			Broj inspekcijskih nadzora kakvoće zraka,vode,tla	Broj										
5.	Ljudski potencijali	3.3.	Broj korisnika e-uprave	Broj										
			broj prijavljenih projekata	Broj										
			Broj novih oblika dostupnosti javnih informacija	sat										
			Broj novih javnih usluga	Broj										
			Prosječno vrijeme rješavanja zahtjeva	dan										
			Broj službenih prigovora na rad javnih službi	broj										

(opcija – ciljana vrijednost - Indikatori provedbe strategije)

CILJ	PRIORITET	INDIKATOR	JEDINICA MJERE	IZVOR PODATKA	TRENTNA VRIJEDNOST (2013.)	CILJANA VRIJEDNOST (2020.)
ODRŽIVI RAZVOJ PROSTORA I UNAPREĐENJE INFRASTRUKTURE	1.1. Razvoj i unapređenje infrastrukturnog sustava općine	Broj korisnika priključenih na kanalizacijsku mrežu	Broj	Općina, Zagorski vodovod d.o.o.		
		Broj korisnika priključenih na vodovodnu mrežu	Broj	Općina, Zagorski vodovod d.o.o.		
		Broj zelenih otoka	Broj	Općina		
		Broj reciklažnih dvorišta	Broj	Općina		
		Duljina asfaltiranih nerazvrstanih cesta	km	Općina		
		Broj parkirnih mjesta	Broj	Općina		
		Dužina izgrađenog nogostupa	Broj	Općina		
		Duljina novoizgrađenih cesta (lokalne, državne, županijske)	Km	Općina		
		Duljina novoizgrađenih biciklističkih staza	Km	Općina	0	
		Broj hot - spotova	Broj	Općina	1	
	1.2. Održivo gospodarenje energijom i povećanje udjela obnovljivih izvora energije	Broj sudionika na radionicama	Broj	Općina		
		Broj energetske učinkovitih rasvjetnih tijela	Broj	Općina		
		Broj kućanstava koja su uvela obnovljive izvore energije	Broj	Općina		
		Broj razvojnih projekata	Broj	Općina		
	1.3. Unapređenje postojećih i unapređenje novih javnih prostora	Broj pripremljenih projekata	Broj	Općina		
		Broj intervencija u prostoru	Broj	Općina		
		Broj provedenih aktivnosti na javnim prostorima	Broj	Općina		

CILJ	PRIORITET	INDIKATOR	JEDINICA MJERE	IZVOR PODATKA	TRENTNA VRIJEDNOST (2013.)	CILJANA VRIJEDNOST (2020.)
KONKURENTNO I DRUŠTVENO ODGOVORNO GOSPODARSTVO	2.1. Sustav poticanja i potpora razvoju poduzetništva	Broj novih tvrtki	Broj	Općina, HGK, FINA		
		Broj novih obrta	Broj	Općina, HOK, FINA		
		Broj zaposlenih	Broj	Općina, HGK, HOK, FINA		
		Broj prijavljenih inovacija	Broj	Općina, Ministarstvo		
		Broj detektiranih i promoviranih društveno odgovornih poduzeća koja posluju na području općine	Broj	Općina, Ministarstvo, HGK		
	2.2. Razvoj mjera za zapošljavanje mladih	Površina prostora namijenjenog inkubatoru	m ²	Općina		
		Broj korisnika inkubatora	Broj	Općina		
		Broj korisnika coworkinga	Broj	Općina		
		Broj novoregistriranih tvrtki	Broj	Općina, HGK, FINA		
		Iznos dodijeljenih potpora	(000) kn	Općina		
		Broj prijavljenih projekata mladih poduzetnika na natječaje nacionalnih izvora te strukturnih i investicijskih fondova EU	Broj	KŽŽ		
		Broj pripremljenih projekata	Broj	Ministarstvo		
	2.3. Poticanje novih oblika poduzetništva	Plan poticajnih mjera razvoja poslovnih i stručnih usluga	Broj	Općina, KŽŽ, Ministarstvo		
		Broj osnovanih socijalnih poduzeća	Broj	Općina, HGK, FINA		
	2.4. Razvoj turizma općine	Broj oblikovanih turističkih proizvoda	Broj	Općina, Ministarstvo		

	Sveti Križ Začretje	Poljoprivredna površina pod nasadima	Km ²	APPRRR		
		Iznos potpora manifestacijama	(000) kn	Općina		
		Broj članova klastera	Broj	Općina, Ministarstvo		
		Broj dolazaka turista	Broj	DZS, Ministarstvo		
		Broj noćenja turista	Broj	DZS, Ministarstvo		

CL	PRIORITET	INDIKATOR	JEDINICA MJERE	IZVOR PODATKA	TREKUTNA VRIJEDNOST (2013.)	CILJANA VRIJEDNOST (2020.)
KVALITETA ŽIVOTA I ZAŠTITA OKOLIŠA	3.1. Zaštita i očuvanje okoliša	Inventar osjetljivih dijelova prirode i biološke raznolikosti	Broj	Ministarstvo, Općina	0	1
		Broj provedenih akcija zaštite prirode	Broj	Općina		
		Broj inspekcijskih nadzora kakvoće vode, tla, zraka i buke	Broj	Ministarstvo		
		Broj pripremljenih projekata zaštite okoliša	Broj	Općina		
	3.2. Razvoj društvene infrastrukture	Broj djece u produženom boravku u školi	Broj	Općina		
		Broj djece polaznika jaslica i vrtića	Broj	Općina		
		Broj srednjoškolskih i studentskih stipendija	Broj	Općina		
		Broj kulturnih programa	Broj	Općina		
		Broj sportskih programa	Broj	Općina		
		Broj socijalnih usluga	Broj	Općina		
		Broj preventivnih programa	Broj	Općina		
	3.3. Razvoj ljudskih potencijala	Broj prijavljenih projekata	Broj	Općina, Ministarstvo		
		Broj novih javnih usluga	Broj	Općina, Ministarstvo	0	
		Broj educiranih osoba	Broj	Općina, obrazovne ustanove		